

ΠΡΟΤΥΠΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ SMART

Αρχές και κριτήρια για φρούτα και λαχανικά

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ 6.0_ΣΕΠ22 (Σε περίπτωση αμφιβολίας, ισχύει η αγγλική έκδοση.)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΤΗΚΕ ΤΗΝ: 29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΙΣΧΥΕΙ ΑΠΟ: 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2022

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

FV-SMART 1	ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ	4
FV-SMART 2	ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ	7
FV-SMART 3	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	8
FV-SMART 4	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ (ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΙ)	10
FV-SMART 5	ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ, ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	11
FV-SMART 6	ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑ	12
FV-SMART 7	ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ, ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ.....	13
FV-SMART 8	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΜΑΖΑΣ	15
FV-SMART 9	ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΣΥΡΣΗ	16
FV-SMART 10	ΠΑΡΑΠΟΝΑ.....	17
FV-SMART 11	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	19
FV-SMART 12	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ	20
FV-SMART 13	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	20
FV-SMART 14	ΔΗΛΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	22
FV-SMART 15	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	23
FV-SMART 16	ΑΠΑΤΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	23
FV-SMART 17	ΧΡΗΣΗ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ	24
FV-SMART 18	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ GLOBALG.A.P.	25
FV-SMART 19	ΥΓΙΕΙΝΗ	26
FV-SMART 20	ΥΓΕΙΑ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ.....	31
FV-SMART 21	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ	39

FV-SMART 22	ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ	42
FV-SMART 23	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ	47
FV-SMART 24	ΑΕΡΙΑ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	49
FV-SMART 25	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	51
FV-SMART 26	ΦΥΤΙΚΟ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	55
FV-SMART 27	ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	58
FV-SMART 28	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΣΤΡΩΜΑΤΟΣ	58
FV-SMART 29	ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΒΙΟΔΙΕΓΕΡΤΕΣ	61
FV-SMART 30	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΝΕΡΟΥ	66
FV-SMART 31	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΧΘΡΩΝ	78
FV-SMART 32	ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	81
FV-SMART 33	ΜΕΤΑΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ	95

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 01	ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ		
FV-Smart 01.01	Υπάρχει διαδικασία διαχείρισης και ελέγχου εγγράφων και αρχείων.	Τα έγγραφα και τα αρχεία που επηρεάζουν την εφαρμογή των απαιτήσεων υπόκεινται σε διαχείριση και έλεγχο. Ένα σύστημα πρέπει να αποδεικνύει: - Πώς δημιουργούνται, αναθεωρούνται, εγκρίνονται και ενημερώνονται τα έγγραφα και τα αρχεία - Πώς πραγματοποιούνται οι αναθεωρήσεις και οι αλλαγές ή τροποποιήσεις - Πώς πραγματοποιούνται οι ενημερώσεις εκδόσεων - Πώς η σχετική τεκμηρίωση τίθεται στη διάθεση του αρμόδιου προσωπικού Η τεκμηρίωση πρέπει να: - Αναγνωρίζεται με αριθμό έκδοσης ή/και ημερομηνία και να διαθέτει κατάλληλη σελιδοποίηση - Είναι επαρκώς λεπτομερής - Αναθεωρείται περιοδικά για να αποδεικνύεται η συνεχής συμμόρφωση με τις σχετικές απαιτήσεις - Ανατίθεται στο αρμόδιο προσωπικό - Αναθεωρείται για να ενσωματώνει τις σχετικές τροποποιήσεις του προτύπου ή των κανονιστικών εγγράφων εντός της προθεσμίας που δίνεται από το GLOBALG.A.P. - Εγκρίνεται από εξουσιοδοτημένο προσωπικό πριν από τη διανομή - Ανακαλείται αποτελεσματικά όταν λήξει	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 01.02	Τα αρχεία για σκοπούς επιθεώρησης είναι ενημερωμένα. Τα αρχεία φυλάσσονται για ελάχιστη περίοδο δύο ετών, εκτός εάν απαιτείται μεγαλύτερη περίοδος.	Όλα τα αρχεία που δημιουργούνται ή τηρούνται από τον παραγωγό για σκοπούς επιθεώρησης πρέπει να: - Αποθηκεύονται με ασφάλεια, να είναι εύκολα προσβάσιμα και να ενημερώνονται - Διατηρούνται για τουλάχιστον δύο έτη ή και περισσότερο, εάν απαιτείται από τους πελάτες - Είναι έγκυρα και να υπάρχουν για αυτά εφεδρικά αντίγραφα (back-up), εάν χρησιμοποιούνται σε ηλεκτρονική μορφή - Καλύπτουν τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την ημερομηνία της αρχικής επιθεώρησης του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) ή να αρχίζουν την ημέρα της εγγραφής, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη - Αναφέρουν όλες τις λεπτομέρειες για κάθε περιοχή και όλες τις δραστηριότητες που καλύπτονται από την εγγραφή Όταν λείπει ένα μεμονωμένο αρχείο, η αντίστοιχη αρχή που αφορά τα αρχεία αυτά δεν βρίσκεται σε συμμόρφωση. Για παράδειγμα, εάν η ημερομηνία εφαρμογής λείπει από ένα μόνο αρχείο ψεκασμού, εκδίδεται δελτίο μη συμμόρφωσης για την εν λόγω αρχή.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 01.03	Ο παραγωγός ολοκληρώνει τουλάχιστον μία αυτοαξιολόγηση/εσωτερική επιθεώρηση ετησίως σύμφωνα με το πρότυπο.	Η αυτοαξιολόγηση/εσωτερική επιθεώρηση αξιολογεί τη συμμόρφωση, αναθεωρεί την εφαρμογή και υποστηρίζει τον εντοπισμό δυνατοτήτων βελτίωσης. Μια τεκμηριωμένη αυτοαξιολόγηση για μεμονωμένους παραγωγούς ή μια εσωτερική επιθεώρηση της παραγωγικής εκμετάλλευσης και του συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) για παραγωγούς πολλαπλών τοποθεσιών με ΣΔΠ και για ομάδες παραγωγών πρέπει να: - Πραγματοποιείται τουλάχιστον μία φορά ετησίως και πριν από την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ)	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Ολοκληρώνεται από τον παραγωγό, τον εντεταλμένο εργαζόμενο ή τον σύμβουλο ή/και ως μέρος ενός ΣΔΠ - Περιλαμβάνει όλα τα εφαρμοστέα θέματα που καλύπτονται από το πρότυπο/το πεδίο εφαρμογής, ακόμη και εκείνα που αντιμετωπίζονται με τη χρήση υπερβολάβων (συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων συγκομιδής και του μετασυλλεκτικού χειρισμού) - Αξιολογεί όλες τις ισχύουσες τοποθεσίες και προϊόντα Οι αυτοαξιολογήσεις πρέπει να περιέχουν σχόλια σχετικά με τα αποδεικτικά στοιχεία που παρατηρήθηκαν για όλες τις μη εφαρμοστέες και μη συμμορφούμενες αρχές και κριτήρια που χαρακτηρίζονται ως Κύριες Απαιτήσεις και ως Δευτερεύουσες Απαιτήσεις. Για τις εσωτερικές επιθεωρήσεις των παραγωγικών εκμεταλλεύσεων, τα σχόλια πρέπει να ακολουθούν τους «Γενικούς κανονισμούς GLOBALG.A.P. - Κανόνες για ομάδες παραγωγών και παραγωγών πολλαπλών τοποθεσιών με ΣΔΠ».	
FV-Smart 01.04	Πραγματοποιούνται αποτελεσματικές διορθωτικές ενέργειες για την αντιμετώπιση των μη συμμορφώσεων που εντοπίζονται κατά τη διάρκεια των αυτοαξιολογήσεων/εσωτερικών επιθεωρήσεων.	Οι διορθωτικές ενέργειες πρέπει να τεκμηριώνονται. Τυχόν απαραίτητες αλλαγές πρέπει να εφαρμόζονται. Απαιτείται συμμόρφωση με όλες τις εφαρμοστέες Κύριες Απαιτήσεις και τουλάχιστον με το 95% των εφαρμοστέων Δευτερευουσών Απαιτήσεων.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 02	ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ		
FV-Smart 02.01	Ένα σχέδιο συνεχούς βελτίωσης τεκμηριώνεται.	Ο παραγωγός πρέπει να αξιολογεί τη λειτουργία της παραγωγικής εκμετάλλευσης και να προσδιορίζει τις βελτιώσεις που πρέπει να πραγματοποιηθούν σύμφωνα με το πρότυπο. Οι βελτιώσεις αυτές πρέπει να περιλαμβάνονται σε ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο με ορίζοντα έως και τρία έτη. Το σχέδιο συνεχούς βελτίωσης πρέπει να αποτελείται από σχετικούς αυτοκαθοριζόμενους στόχους και να περιγράφει τον τρόπο παρακολούθησης της προόδου προς κάθε στόχο. Το σχέδιο μπορεί να περιλαμβάνει: - Περιγραφή του στόχου βελτίωσης - Τρέχουσα κατάσταση, με ημερομηνία αρχικής θέσπισης του στόχου - Προγραμματισμένη δραστηριότητα - Επιδιωκόμενο αποτέλεσμα με εκτιμώμενη ημερομηνία επίτευξης	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 02.02	Υπάρχουν αποδείξεις ότι εφαρμόζεται σχέδιο συνεχούς βελτίωσης.	Η εφαρμογή των σημείων που προσδιορίζονται στο σχέδιο συνεχούς βελτίωσης πρέπει να τεκμηριώνεται με αποδεικτικά στοιχεία. Τα αποδεικτικά στοιχεία μπορεί να περιλαμβάνουν νέες διαδικασίες ή πολιτικές, κοινοποίηση δεδομένων (για την ποσοτικοποίηση των αλλαγών), εκπαίδευση κ.λπ. Το σχέδιο συνεχούς βελτίωσης πρέπει να υποστηρίζεται από τεκμηριωμένα στοιχεία. Τα αποδεικτικά στοιχεία που τηρούνται στο αρχείο επιτρέπεται να περιλαμβάνουν: - Πραγματικά αποτελέσματα των προσπαθειών, με ημερομηνία αξιολόγησης	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Σχόλια σχετικά με τους λόγους για τους οποίους η προσπάθεια ήταν επιτυχής ή όχι - Εάν ένας ή περισσότεροι από τους στόχους δεν επιτευχθούν, αιτιολόγηση και περιγραφή της περαιτέρω δράσης - Κοινή χρήση των σχετικών δεδομένων με τη Γραμματεία GLOBALG.A.P. Γραμματεία	
FV-Smart 03	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
FV-Smart 03.01	Καθορίζονται οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των εργαζομένων των οποίων οι θέσεις εργασίας έχουν αντίκτυπο στην εφαρμογή του προτύπου.	Πρέπει να προσδιορίζονται οι εργαζόμενοι με καθήκοντα που επηρεάζουν την εφαρμογή των δραστηριοτήτων που καλύπτονται από το πρότυπο, συμπεριλαμβάνοντας τα εξής: - Καθήκον και τίτλο εργασίας - Στοιχεία επικοινωνίας - Αναπληρωτή σε περίπτωση απουσιών Ένας εργαζόμενος πρέπει να καθοριστεί με σαφήνεια ως υπεύθυνος για την υγεία, την ασφάλεια και την ευημερία των εργαζομένων.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 03.02	Τα άτομα που είναι υπεύθυνα για τη λήψη τεχνικών αποφάσεων σχετικά με τα εισερχόμενα μπορούν να επιδείξουν επάρκεια.	Τα άτομα που είναι υπεύθυνα για τεχνικές αποφάσεις σχετικά με τις εφαρμογές (ποσότητα και είδος λιπάσματος, εφαρμογές φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) πριν και μετά τη συγκομιδή, τόσο οργανικών όσο και ανόργανων, κ.λπ.) πρέπει να αποδεικνύουν επάρκεια σε αυτά τα θέματα. Εάν το άτομο που είναι υπεύθυνο για τις τεχνικές αποφάσεις είναι ο παραγωγός, ένας ορισμένος εργαζόμενος ή ένας τεχνικός εμπειρογνώμονας, η εμπειρία του πρέπει να συμπληρώνεται από τρέχουσες τεχνικές γνώσεις (πρόσβαση σε τεχνική βιβλιογραφία, παρακολούθηση ειδικής κατάρτισης, ενεργή άδεια εφαρμογής ΦΠΠ, κ.λπ.).	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Εάν το άτομο που είναι υπεύθυνο για τις τεχνικές αποφάσεις είναι εξωτερικός ειδικευμένος σύμβουλος, η τεχνική επάρκεια αποδεικνύεται με επίσημα προσόντα ή πιστοποιητικά παρακολούθησης ειδικής εκπαίδευσης.	
FV-Smart 03.03	Η εκπαίδευση των εργαζομένων περιλαμβάνει τις απαραίτητες δεξιότητες και ικανότητες και υποστηρίζεται από αρχεία.	Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδεικνύουν επάρκεια στα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί. Τα καθήκοντα που απαιτούν ειδική κατάρτιση περιλαμβάνουν το χειρισμό ή/και τη χορήγηση γεωργικών χημικών, απολυμαντικών, φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ), βιοκτόνων ή/και άλλων επικίνδυνων ουσιών και το χειρισμό εξοπλισμού. Τα αποδεικτικά στοιχεία εκπαίδευσης περιλαμβάνουν αρχεία παρουσίας, πιστοποιητικά ή άλλες σχετικές πιστοποιήσεις. Οι υπεργολάβοι είτε εκπαιδεύονται από τον παραγωγό είτε είναι σε θέση να αποδείξουν την επάρκειά τους μέσω προηγούμενης εκπαίδευσης ή πιστοποίησης.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 03.04	Τηρούνται αρχεία όλων των δραστηριοτήτων εκπαίδευσης.	Η εισαγωγική ή επαναληπτική εκπαίδευση πρέπει να καταγράφεται. Τα αρχεία εκπαίδευσης σχετικά με την εφαρμογή του προτύπου και των ορθών γεωργικών πρακτικών πρέπει να περιλαμβάνουν: - Ημερομηνία και διάρκεια της εκπαίδευσης - Καλυπτόμενο(-α) θέμα(-τα) - Ονόματα εκπαιδευτή(-ών) ή παρόχου(-ων) κατάρτισης - Ονόματα εκπαιδευομένου(ων) [π.χ. λίστα(-ες) παρουσίας] - Αποδεικτικό παρακολούθησης (π.χ. υπογραφή εκπαιδευόμενου)	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 04	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ (ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΙ)		
FV-Smart 04.01	Ο παραγωγός διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες εξωτερικής ανάθεσης συμμορφώνονται με τις αρχές και τα κριτήρια του προτύπου που αφορούν τις παρεχόμενες υπηρεσίες.	Οι διαδικασίες εξωτερικής ανάθεσης ή/και η χρήση υπεργολάβων προσδιορίζονται και ελέγχονται. Ο παραγωγός πρέπει να επιβλέπει τις δραστηριότητες που αναλαμβάνουν οι υπεργολάβοι για να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις σχετικές αρχές και τα κριτήρια του προτύπου. Αυτό ισχύει για κάθε δραστηριότητα και περίοδο κατά την οποία χρησιμοποιείται τουλάχιστον ένας υπεργολάβος. Τα αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμόρφωση με τις σχετικές αρχές και κριτήρια συλλέγονται μέσω αξιολόγησης και πρέπει να είναι διαθέσιμα κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Εάν μια τέτοια αξιολόγηση πραγματοποιείται από παραγωγό, πρέπει να υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμόρφωση με τις σχετικές αρχές και τα κριτήρια. Ο υπεργολάβος πρέπει να συμφωνεί με την εν λόγω αξιολόγηση από παραγωγό, εφόσον είναι σχετική με το πρότυπο. Ένας ΦΠ εγκεκριμένος από το GLOBALG.A.P. επιτρέπεται να αξιολογήσει τον υπεργολάβο και να εκδώσει επιστολή συμμόρφωσης με τις ακόλουθες πληροφορίες: - Ημερομηνία αξιολόγησης - Όνομα του ΦΠ - Όνομα επιθεωρητή του ΦΠ - Στοιχεία υπεργολάβου - Κατάλογος των αρχών και κριτηρίων που αξιολογήθηκαν	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Πιστοποιητικά που εκδίδονται σε υπεργολάβους για πρότυπα που δεν έχουν εγκριθεί επίσημα από τη Γραμματεία GLOBALG.A.P. δεν αποτελούν έγκυρη απόδειξη συμμόρφωσης με το πρότυπο.	
FV-Smart 05	ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ, ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ		
FV-Smart 05.01	Διατίθενται προδιαγραφές για υλικά και υπηρεσίες που σχετίζονται με την ασφάλεια των τροφίμων.	Πρέπει να υπάρχουν διαθέσιμες προδιαγραφές που υποστηρίζουν την εφαρμογή του προτύπου και τη συμμόρφωση του πελάτη. Οι προδιαγραφές πρέπει να αναθεωρούνται ετησίως ή όταν προκύπτουν αλλαγές, όποιο από τα δύο συμβεί νωρίτερα. Οι αλλαγές αυτές επιτρέπεται να περιλαμβάνουν τα εξής, κατά περίπτωση: - Προδιαγραφές του προμηθευτή για τη συσκευασία (κατά περίπτωση) - Επιτρεπόμενες και αποδεκτές άδειες ή προσόντα για παρόχους υπηρεσιών (εργολάβοι ελέγχου εχθρών, υπηρεσίες εργαστηρίου κ.λπ.) - Περιγραφές των απαιτήσεων του πελάτη - Καθορισμένες προδιαγραφές για τις πρώτες ύλες Πρέπει επίσης να υπάρχουν διαθέσιμες περιγραφές του τρόπου αξιολόγησης των εναλλακτικών προμηθευτών σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή διαταραχών της αλυσίδας εφοδιασμού.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 05.02	Εφαρμόζεται απογραφή για τη διαχείριση των αποθεμάτων στην τοποθεσία.	Η απογραφή αποθεμάτων πρέπει να διασφαλίζει ότι τα υλικά και τα προϊόντα δεν αποτελούν κίνδυνο για την ασφάλεια των τροφίμων και ότι τα υλικά και τα προϊόντα με περιορισμένη διάρκεια ζωής χρησιμοποιούνται με τη σωστή	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		σειρά. Οι απογραφές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα υλικά που έχουν αγοραστεί [φυτοπροστατευτικά προϊόντα (ΦΠΠ), αμμωνιούχο λίπασμα κ.λπ.] και πρέπει να εφαρμόζονται στις δραστηριότητες τόσο πριν όσο και μετά τη συγκομιδή (π.χ. δισκία χλωρίου). Στα είδη που θεωρούνται απόθεμα επιτρέπεται να περιλαμβάνονται καθαριστικά, λιπάσματα και ΦΠΠ. Δεν απαιτούνται μηνιαίες ενημερώσεις, αλλά ο υπολογισμός του αποθέματος πρέπει να πραγματοποιείται εντός ενός μηνός από κάθε χρήση ή αγορά. Κατά τους μήνες που δεν υπάρχει κίνηση αποθεμάτων, δεν υπάρχει ανάγκη ενημέρωσης της απογραφής. Όταν τα προϊόντα διανέμονται από μια κεντρική λειτουργία, τα αρχεία επιτρέπεται να τηρούνται από το σύστημα διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ).	
FV-Smart 06	ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑ		
FV-Smart 06.01	Όλα τα εγγεγραμμένα προϊόντα πρέπει να είναι ιχνηλάσιμα μέχρι και την εγγεγραμμένη παραγωγική εκμετάλλευση όπου παρήχθησαν και διακινήθηκαν (κατά περίπτωση).	Ένα τεκμηριωμένο σύστημα ταυτοποίησης και ιχνηλασιμότητας πρέπει να δίνει τη δυνατότητα εντοπισμού των εγγεγραμμένων προϊόντων μέχρι την εγγεγραμμένη παραγωγική εκμετάλλευση ή τον εγγεγραμμένο προμηθευτή, ή μέχρι τις εγγεγραμμένες παραγωγικές εκμεταλλεύσεις ή τους εγγεγραμμένους προμηθευτές της ομάδας παραγωγών της Επιλογής 2, και εντοπισμού μέχρι τον άμεσο πελάτη (ένα βήμα μπροστά και ένα βήμα πίσω). Οι πληροφορίες συγκομιδής πρέπει να συνδέουν ένα τμήμα ή μια παρτίδα με τα αρχεία παραγωγής ή με τις παραγωγικές εκμεταλλεύσεις συγκεκριμένων παραγωγών. Καλύπτεται επίσης ο χειρισμός του προϊόντος, κατά περίπτωση.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Πρέπει να υπάρχουν αρχεία της ετήσιας επαλήθευσης του συστήματος ιχνηλασιμότητας. Η επαλήθευση αυτή μπορεί να γίνει μέσω πραγματικής ανάκλησης και απόσυρσης ή στο πλαίσιο άσκησης εικονικής ανάκλησης και απόσυρσης.	
FV-Smart 07	ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ, ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ		
FV-Smart 07.01	Υπάρχει ένα αποτελεσματικό σύστημα για την αναγνώριση όλων των προϊόντων που προέρχονται από πιστοποιημένες διαδικασίες GLOBALG.A.P. και για το διαχωρισμό τους από τα προϊόντα που προέρχονται από μη πιστοποιημένες διαδικασίες.	Πρέπει να είναι δυνατή η ταυτοποίηση όλων των προϊόντων που προέρχονται από πιστοποιημένες από το GLOBALG.A.P. διαδικασίες παραγωγής και ο διαχωρισμός τους από τα προϊόντα που προέρχονται από μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 07.02	Ο Αριθμός GLOBALG.A.P. (GGN) αναγράφεται σε όλα τα τελικά προϊόντα που προέρχονται από πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής, όταν είναι εγγεγραμμένα για παράλληλη ιδιοκτησία.	Όταν ο παραγωγός είναι εγγεγραμμένος για παράλληλη ιδιοκτησία (δηλαδή, όταν τα προϊόντα που προέρχονται από πιστοποιημένες και μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής ανήκουν παράλληλα σε ένα νομικό πρόσωπο), όλα τα προϊόντα που προέρχονται από πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής και συσκευάζονται σε τελικές συσκευασίες καταναλωτή (είτε στην παραγωγική εκμετάλλευση είτε μετά το χειρισμό του προϊόντος) πρέπει να ταυτοποιούνται με έναν αριθμό GGN. Μπορεί να είναι ο αριθμός GGN της ομάδας παραγωγών της Επιλογής 2, ο αριθμός GGN του μέλους ομάδας παραγωγών, και οι δύο αριθμοί GGN ή ο αριθμός GGN μεμονωμένου παραγωγού της Επιλογής 1. Ο αριθμός GGN δεν χρησιμοποιείται για την επισήμανση προϊόντων που προέρχονται από μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 07.03	Υπάρχει ένα τελικό στάδιο επαλήθευσης για τη διασφάλιση της ορθής αποστολής προϊόντων που προέρχονται από πιστοποιημένες και μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής.	Ο έλεγχος πρέπει να τεκμηριώνεται ώστε να αποδεικνύεται ότι τα προϊόντα αποστέλλονται σωστά σύμφωνα με την κατάσταση πιστοποίησης.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 07.04	Εντοπίζονται τα προϊόντα που αγοράζονται από διαφορετικές πηγές.	Για όλα τα εγγεγραμμένα προϊόντα, πρέπει να θεσπίζονται, να τεκμηριώνονται και να τηρούνται διαδικασίες (κατάλληλες για την κλίμακα της επιχείρησης) για την ταυτοποίηση των ποσοτήτων προϊόντων που προέρχονται από πιστοποιημένες και, κατά περίπτωση, μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής που αγοράζονται από διαφορετικές πηγές (δηλαδή άλλους παραγωγούς ή εμπόρους). Τα αρχεία πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής: - Περιγραφή προϊόντος - Κατάσταση πιστοποίησης GLOBALG.A.P. - Ποσότητες του(ων) αγορασμένου(ων) προϊόντος(-ων) - Στοιχεία προμηθευτή - Αντίγραφο των πιστοποιητικών GLOBALG.A.P., κατά περίπτωση - Δεδομένα/κωδικούς ιχνηλασιμότητας που σχετίζονται με τα αγορασμένα προϊόντα - Εντολές αγοράς ή/και τιμολόγια που παραλήφθηκαν - Λίστα των εγκεκριμένων προμηθευτών	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 08	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΜΑΖΑΣ		
FV-Smart 08.01	Υπάρχουν διαθέσιμα αρχεία των πωλήσεων για όλες τις ποσότητες που πωλήθηκαν και όλα τα εγγεγραμμένα προϊόντα.	Για όλα τα εγγεγραμμένα προϊόντα, καταγράφονται οι λεπτομέρειες των πωλήσεων των ποσοτήτων προϊόντων που προέρχονται από πιστοποιημένες και, κατά περίπτωση, μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής, με ιδιαίτερη προσοχή στις ποσότητες που πωλήθηκαν και στις παρεχόμενες περιγραφές. Τα έγγραφα πρέπει να αποδεικνύουν τη σταθερή ισορροπία μεταξύ των εισερχομένων και των εξερχομένων προϊόντων που προέρχονται από πιστοποιημένες και μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 08.02	Καταγράφονται και συνοψίζονται για όλα τα προϊόντα οι ποσότητες (παραγόμενες, αποθηκευμένες ή/και αγορασμένες).	Οι ποσότητες (συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τον όγκο ή το βάρος) των εισερχομένων (συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων που έχουν αγοραστεί), εξερχομένων (συμπεριλαμβανομένων των απορριμμάτων, των αποβλήτων, του πολτού κ.λπ.) και αποθηκευμένων προϊόντων (τόσο από πιστοποιημένες όσο και, κατά περίπτωση, από μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής) καταγράφονται και τηρείται σύνοψη για όλα τα εγγεγραμμένα προϊόντα, ώστε να διευκολύνεται η διαδικασία επαλήθευσης του ισοζυγίου μάζας, ενώ παράλληλα λαμβάνονται υπόψη τα αποδεκτά από τον κλάδο κέρδη και ζημίες. Η συχνότητα της επαλήθευσης του ισοζυγίου μάζας πρέπει να καθορίζεται και να είναι κατάλληλη για την κλίμακα της επιχείρησης, αλλά πρέπει να πραγματοποιείται τουλάχιστον ετησίως για κάθε προϊόν. Τα έγγραφα που αποδεικνύουν το ισοζύγιο μάζας πρέπει να προσδιορίζονται σαφώς. Εάν η επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) γίνεται κατά τη	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		διάρκεια της περιόδου συγκομιδής, επιτρέπεται να αναθεωρηθούν τα δεδομένα ισοζυγίου μάζας από τη συγκομιδή του προηγούμενου έτους. Αυτό πρέπει να λάβει χώρα πριν από την επιθεώρηση του ΦΠ. Η ένδειξη «M/E» είναι δυνατή όταν ένα χύμα προϊόν (π.χ. πατάτες που πωλούνται χύμα σε αγοραστή απευθείας από το χωράφι) παραδίδεται από τη συγκομιδή απευθείας στον αγοραστή ή/και όταν ένα προϊόν συγκομίζεται απευθείας σε εμπορευματοκιβώτια από το χωράφι και αποστέλλεται στους πελάτες. Η μη εφαρμογή ισοζυγίου μάζας πρέπει να αιτιολογείται.	
FV-Smart 09	ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΣΥΡΣΗ		
FV-Smart 09.01	Υπάρχουν τεκμηριωμένες διαδικασίες για τη διαχείριση της ανάκλησης και της απόσυρσης προϊόντων από την αγορά και οι διαδικασίες αυτές δοκιμάζονται ετησίως.	Ο παραγωγός διαθέτει τεκμηριωμένη διαδικασία που προσδιορίζει τα εξής: - Τους τύπους γεγονότων που μπορεί να οδηγήσουν σε ανάκληση και απόσυρση - Τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την ενδεχόμενη ανάκληση και απόσυρση - Τον μηχανισμό ενημέρωσης του επόμενου σταδίου της αλυσίδας εφοδιασμού - Την ενημέρωση προς τις αρμόδιες αρχές όταν απαιτείται - Τα βήματα επικοινωνίας με τον φορέα πιστοποίησης (ΦΠ), ο οποίος με τη σειρά του μπορεί να επικοινωνήσει με τη Γραμματεία GLOBALG.A.P - Τις μεθόδους για την τακτοποίηση του αποθέματος Η διαδικασία πρέπει να δοκιμάζεται ετησίως ως προς την αποτελεσματικότητά της και τα αποτελέσματα της εικονικής ανάκλησης πρέπει να καταγράφονται (π.χ. επιλογή μιας	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		παρτίδας και απόδειξη ότι μπορεί να εντοπιστεί αποτελεσματικά μέχρι τον πελάτη). Δεν είναι απαραίτητη η πραγματική κοινοποίηση της εικονικής ανάκλησης στους πελάτες. Αρκεί ένας ενημερωμένος κατάλογος με αριθμούς τηλεφώνων και διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Εάν υπήρξε πραγματική ανάκληση και απόσυρση κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους, μπορεί να προσκομιστεί σχετική τεκμηρίωση για τη συμμόρφωση.	
FV-Smart 10	ΠΑΡΑΠΟΝΑ		
FV-Smart 10.01	Διατίθεται και εφαρμόζεται διαδικασία υποβολής παραπόνων σχετικά με εσωτερικά και εξωτερικά θέματα που καλύπτονται από το πρότυπο.	Πρέπει να υπάρχει διαθέσιμη τεκμηριωμένη διαδικασία υποβολής παραπόνων για τη διευκόλυνση της καταγραφής και της παρακολούθησης όλων των παραπόνων που λαμβάνονται σχετικά με θέματα που καλύπτονται από το πρότυπο και για την καταγραφή των ενεργειών που πραγματοποιούνται σε σχέση με τα εν λόγω παράπονα. Εάν ο παραγωγός ενημερωθεί από μια αρμόδια ή/και τοπική αρχή ότι βρίσκεται υπό έρευνα ή/και ότι του έχει επιβληθεί κύρωση στο πλαίσιο της πιστοποίησης, η διαδικασία υποβολής παραπόνων απαιτεί από τον παραγωγό να ενημερώσει τη Γραμματεία GLOBALG.A.P. μέσω του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Σε περίπτωση παραπόνων που αφορούν το πρότυπο (ασφάλεια τροφίμων, ευημερία των εργαζομένων, προστασία του περιβάλλοντος κ.λπ.) και μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο τη φήμη και την αξιοπιστία του εμπορικού σήματος GLOBALG.A.P., ο κάτοχος του πιστοποιητικού πρέπει να ενημερώνει αμέσως τον ΦΠ.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Στην περίπτωση των ομάδων παραγωγών, τα μέλη της ομάδας παραγωγών δεν χρειάζονται πλήρη διαδικασία καταγγελίας, παρά μόνο τα μέρη που τα αφορά. Οι εργαζόμενοι επιτρέπεται να υποβάλλουν παράπονα στον εργοδότη τους για θέματα που καλύπτονται από το πρότυπο και τα παράπονα αυτά πρέπει να τεκμηριώνονται και να αντιμετωπίζονται από τον κάτοχο του πιστοποιητικού.	
FV-Smart 10.02	Οι εργαζόμενοι ενημερώνονται για τα δικαιώματά τους σχετικά με το πρότυπο και υπάρχει διαθέσιμος μηχανισμός καταγγελιών ο οποίος εφαρμόζεται και μέσω του οποίου οι εργαζόμενοι μπορούν να υποβάλλουν παράπονα εμπιστευτικά και χωρίς το φόβο αντιποίνων.	Οι εργαζόμενοι πρέπει να ενημερώνονται (στην επικρατούσα γλώσσα του εργατικού δυναμικού) για τα γενικά θέματα που καλύπτονται από το πρότυπο, για τα νομικά δικαιώματα που παρέχονται από τους ισχύοντες κανονισμούς και για τη δυνατότητά τους να υποβάλλουν παράπονα στον εργοδότη τους. Ο παραγωγός πρέπει να διαθέτει μηχανισμό επίλυσης των αξιώσεων και των παραπόνων κατάλληλο για το μέγεθος της παραγωγικής εκμετάλλευσης, το είδος των εργαζομένων και τις συνθήκες εργασίας. Ο μηχανισμός πρέπει να είναι εμπιστευτικός και απλός στη χρήση και μια περιγραφή (π.χ. πού να καταθέσουν, πώς να καταθέσουν, αναμενόμενος χρόνος για την επίλυση του ζητήματος) πρέπει να είναι διαθέσιμη στους εργαζόμενους καθ' όλη τη διάρκεια της παρουσίας τους στην παραγωγική εκμετάλλευση. (Η περιγραφή μπορεί να αποτελείται από εικονογράμματα ή πινακίδες που περιγράφουν τον μηχανισμό στην επικρατούσα γλώσσα του εργατικού δυναμικού.) Πρέπει να τηρούνται και να ελέγχονται τα αρχεία των καταγγελιών που υποβάλλονται.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 11	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ		
FV-Smart 11.01	Υπάρχουν διαδικασίες για τη διαχείριση και τον χειρισμό μη συμμορφούμενων προϊόντων.	Πρέπει να υπάρχουν τεκμηριωμένες διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης μιας διαδικασίας κράτησης και αποδέσμευσης, για την αποφυγή ακούσιας χρήσης ή παράδοσης μη συμμορφούμενων προϊόντων. Τα προϊόντα μπορεί να θεωρηθούν μη συμμορφούμενα λόγω ζητημάτων ασφάλειας τροφίμων, ζητημάτων ποιότητας, υπερβάσεων των μέγιστων επιτρεπτών επιπέδων υπολειμμάτων, ζητημάτων διασταυρούμενης μόλυνσης κ.λπ. Τα μη συμμορφούμενα προϊόντα πρέπει να εντοπίζονται κατά τη διάρκεια της παραγωγής και του χειρισμού. Τα μη συμμορφούμενα προϊόντα πρέπει να διαχωρίζονται, να υποβάλλονται στον κατάλληλο χειρισμό και ενδεχομένως να ανακατευθύνονται σε κατάλληλη τελική χρήση (μεταποίηση, ζωοτροφές κ.λπ.). Εάν δεν ανακατευθυνθούν, τα προϊόντα πρέπει να απορριφθούν κατάλληλα. Τα προϊόντα που ενέχουν κίνδυνο για την ασφάλεια των τροφίμων δεν συγκομίζονται ούτε απορρίπτονται. Τα απορριπτόμενα προϊόντα και τα απόβλητα αποθηκεύονται σε σαφώς καθορισμένους χώρους για να αποφεύγεται η μόλυνση των προϊόντων. Χρησιμοποιούνται πινακίδες για την αναγνώριση των προϊόντων αποβλήτων, όπου ενδείκνυται. Οι χώροι αυτοί καθαρίζονται ή/και απολυμαίνονται τακτικά σύμφωνα με το πρόγραμμα καθαρισμού.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 12	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ		
FV-Smart 12.01	Οι εργαστηριακοί έλεγχοι πραγματοποιούνται με τρόπο που συνάδει με τις απαιτήσεις του κλάδου.	Πρέπει να υπάρχουν τεκμηριωμένες αποδείξεις ότι τα εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση παραμέτρων που επηρεάζουν την ασφάλεια των τροφίμων λειτουργούν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO/IEC 17025. Σε χώρες, περιοχές ή καταστάσεις όπου δεν υπάρχει εργαστήριο με τρέχουσα πιστοποίηση ISO/IEC, μπορούν να παρουσιαστούν εναλλακτικές εθνικές/περιφερειακές επαληθεύσεις εργαστηρίων. Σε χώρες και περιοχές με εργαστήρια που λειτουργούν σύμφωνα με το πρότυπο ISO/IEC 17025, τα εργαστήρια αυτά χρησιμοποιούνται για τις αναλύσεις που απαιτούνται από το πρότυπο και τις υποστηρικτικές αξιολογήσεις επικινδυνότητας. Οι αναλύσεις περιλαμβάνουν την ποιότητα του νερού, τα υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων, τα δείγματα περιβαλλοντικής παρακολούθησης και τη μικροβιακή, χημική και φυσική μόλυνση, καθώς και όλες τις άλλες εφαρμοστέες δοκιμές. Τα εργαστήρια πρέπει να αποδεικνύουν τη συμμετοχή τους σε δοκιμές επάρκειας ή τις σχετικές πιστοποιήσεις (π.χ., από τον πάροχο του προγράμματος δοκιμών επάρκειας FAPAS®).	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 13	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ		
FV-Smart 13.01	Ο εξοπλισμός, τα εργαλεία και οι συσκευές είναι κατάλληλα για το σκοπό τους και συντηρούνται.	Ο εξοπλισμός, τα εργαλεία και οι συσκευές που έρχονται σε επαφή με τα προϊόντα πρέπει να είναι κατασκευασμένα από υλικά που είναι ασφαλή για επαφή με τα προϊόντα και σχεδιασμένα και κατασκευασμένα έτσι ώστε να διασφαλίζεται	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		ότι μπορούν να καθαρίζονται, να απολυμαίνονται και να συντηρούνται για να αποφεύγεται η μόλυνση. Ο εξοπλισμός, τα εργαλεία και οι συσκευές, ακόμη και εκείνα που δεν έρχονται σε άμεση επαφή με τα προϊόντα [ζυγαριές, εξοπλισμός εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) ή λιπασμάτων, θερμόμετρα, μετρητές pH κ.λπ.], πρέπει να συντηρούνται, να ελέγχονται τακτικά και, κατά περίπτωση, να βαθμονομούνται τουλάχιστον ετησίως. Η συντήρηση του εξοπλισμού, η βαθμονόμηση (κατά περίπτωση) και οι επισκευές πρέπει να τεκμηριώνονται. Οι δραστηριότητες συντήρησης δεν πρέπει να εγκυμονούν κινδύνους για την ασφάλεια των τροφίμων, το περιβάλλον ή τους εργαζομένους. Ψεκαστήρες ΦΠΠ: Η βαθμονόμηση των μηχανημάτων εφαρμογής ΦΠΠ (αυτόματων και μη αυτόματων) πρέπει να έχει επαληθευτεί ως προς την ορθή λειτουργία εντός των τελευταίων 12 μηνών και η επαλήθευση αυτή πρέπει να πιστοποιείται ή να τεκμηριώνεται είτε με τη συμμετοχή σε επίσημο σύστημα (εφόσον υπάρχει) είτε με τη διενέργειά της από πρόσωπο που μπορεί να αποδείξει την επάρκειά του. Εξοπλισμός άρδευσης/υδρολίπανσης: Κατ' ελάχιστον θα πρέπει να τηρούνται αρχεία ετήσιας συντήρησης με όλες τις μεθόδους και τα μηχανήματα/τις τεχνικές άρδευσης/υδρολίπανσης που χρησιμοποιήθηκαν.	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 13.02	Ο εξοπλισμός αποθηκεύεται με τέτοιο τρόπο ώστε να προλαμβάνεται η μόλυνση του προϊόντος.	Ο εξοπλισμός [εξοπλισμός εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) ή λιπασμάτων, εξοπλισμός συγκομιδής, μηχανήματα περιτυλίγματος κ.λπ.] πρέπει να αποθηκεύεται με κατάλληλο τρόπο ώστε να αποφεύγεται η πιθανή μόλυνση των προϊόντων ή άλλων υλικών που ενδέχεται να έρθουν σε επαφή με το βρώσιμο τμήμα των συγκομιζόμενων προϊόντων.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 13.03	Τα οχήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται για τη φόρτωση, τη μεταφορά ή την αποθήκευση των συγκομιζόμενων προϊόντων καθαρίζονται, συντηρούνται και είναι κατάλληλα για χρήση.	Τα οχήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται για τη φόρτωση, τη μεταφορά ή την αποθήκευση των συγκομιζόμενων προϊόντων πρέπει να καθαρίζονται και να συντηρούνται και να αποθηκεύονται ώστε να αποφεύγεται η μόλυνση των προϊόντων (ζωική κοπριά, διαρροές καυσίμων κ.λπ.). Τα οχήματα και ο εξοπλισμός πρέπει να είναι κατάλληλα για τον προβλεπόμενο σκοπό.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 14	ΔΗΛΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ		
FV-Smart 14.01	Ο παραγωγός έχει συμπληρώσει και υπογράψει τη δήλωση πολιτικής ασφάλειας τροφίμων.	Η δήλωση πολιτικής ασφάλειας τροφίμων του παραγωγού πρέπει να: - Υποστηρίζει την ύπαρξη κουλτούρας ασφάλειας τροφίμων, η οποία αποτελείται από επικοινωνία, εκπαίδευση, σχόλια από τους εργαζομένους και μετρήσιμους στόχους ασφάλειας τροφίμων - Συμπληρώνεται και να υπογράφεται ετησίως από τον παραγωγό/διευθυντή που είναι υπεύθυνος για την ασφάλεια των τροφίμων - Αναφέρει τα άτομα των οποίων οι δραστηριότητες επηρεάζουν την ασφάλεια των τροφίμων	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Χρησιμεύει ως τεκμηριωμένη απόδειξη της δέσμευσης για συνεχή βελτίωση, της κουλτούρας ασφάλειας τροφίμων, της παροχής πόρων και της τήρησης των σχετικών ισχυόντων κανονισμών - Υποστηρίζει τον κατάλογο ελέγχου αυτοαξιολόγησης (για μεμονωμένους παραγωγούς της Επιλογής 1) - Συμπληρώνεται είτε από την κεντρική διοίκηση είτε σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) για λογαριασμό των μελών της ομάδας παραγωγών της Επιλογής 2 και των παραγωγών πολλαπλών τοποθεσιών της Επιλογής 1 με ΣΔΠ	
FV-Smart 15	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ		
FV-Smart 15.01	Υπάρχει σύστημα προστασίας τροφίμων για την αντιμετώπιση των κινδύνων που συνδέονται με κακόβουλες επιθέσεις ή μολύνσεις.	Το σύστημα πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής: - Αξιολόγηση επικινδυνότητας για τον εντοπισμό πιθανών απειλών για την ασφάλεια των προϊόντων, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους από σκόπιμες απόπειρες επιμόλυνσης ή ζημίας - Διαδικασίες για τον μετριασμό των εντοπισμένων απειλών - Ευαισθητοποίηση των εργαζομένων, των επισκεπτών και των υπεργολάβων σχετικά με την ανάγκη υποστήριξης των μέτρων προστασίας των τροφίμων, η οποία εξασφαλίζεται μέσω εκπαίδευσης, πινακίδων, εικονογραμμάτων κ.λπ.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 16	ΑΠΑΤΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ		
FV-Smart 16.01	Υπάρχει σύστημα για την αντιμετώπιση των κινδύνων που συνδέονται με την απάτη στον τομέα των τροφίμων.	Το σύστημα πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα σημεία: - Πρέπει να υπάρχει αξιολόγηση κινδύνου για τον εντοπισμό των τρόπων με τους οποίους ένας παραγωγός μπορεί να αγοράσει κατά λάθος παραποιημένες προμήθειες και υλικά,	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		καθώς και του τρόπου με τον οποίο το τελικό προϊόν ή η συσκευασία του παραγωγού θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ακατάλληλα. - Πρέπει να υπάρχουν διαδικασίες για τον μετριασμό των ευπαθειών που έχουν εντοπιστεί. Ο παραγωγός πρέπει να αποδεικνύει ότι ο κίνδυνος απάτης μετριάζεται με την προμήθεια αυθεντικών φυτοπροστατευτικών προϊόντων, πολλαπλασιαστικού υλικού και συσκευασίας. - Κατά περίπτωση, πρέπει να υπάρχει περιγραφή του τρόπου ελέγχου της επισήμανσης και της συσκευασίας για τον περιορισμό της κλοπής και της κακής χρήσης. Τα μέτρα μετριασμού που λαμβάνονται για τη μείωση της πιθανότητας εμφάνισης και τον καθορισμό της αντίδρασης σε περιστατικά απάτης πρέπει να τεκμηριώνονται.	
FV-Smart 17	ΧΡΗΣΗ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ		
FV-Smart 17.01	Η λέξη, το εμπορικό σήμα και ο κώδικας QR ή το λογότυπο GLOBALG.A.P., καθώς και ο Αριθμός GLOBALG.A.P. (GGN) χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το έγγραφο «Χρήση εμπορικών σημάτων GLOBALG.A.P.: Πολιτική και κατευθυντήριες οδηγίες».	Ο παραγωγός θα χρησιμοποιεί τη λέξη, το εμπορικό σήμα και τον κώδικα QR ή το λογότυπο GLOBALG.A.P., καθώς και τον Αριθμό GGN, τον αριθμό Global Location Number (GLN) ή τον υπο-αριθμό GGN σύμφωνα με το έγγραφο «Χρήση εμπορικών σημάτων GLOBALG.A.P.: Πολιτική και κατευθυντήριες οδηγίες». Η λέξη, το εμπορικό σήμα ή το λογότυπο GLOBALG.A.P. δεν πρέπει ποτέ να εμφανίζονται στο τελικό προϊόν, στη συσκευασία του καταναλωτή ή στο σημείο πώλησης. Ωστόσο, ο κάτοχος του πιστοποιητικού μπορεί να χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε ή/και όλα τα πιστοποιητικά σε επικοινωνίες μεταξύ επιχειρήσεων. Η λέξη, το εμπορικό σήμα ή το λογότυπο GLOBALG.A.P. δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται κατά την αρχική (πρώτη) επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ), διότι ο	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		παραγωγός δεν είναι ακόμη πιστοποιημένος και ο παραγωγός δεν μπορεί να κάνει αναφορά στην κατάσταση πιστοποίησης GLOBALG.A.P. πριν από την πρώτη θετική απόφαση πιστοποίησης.	
FV-Smart 18	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ GLOBALG.A.P.		
FV-Smart 18.01	Η τεκμηρίωση συναλλαγής περιλαμβάνει αναφορά της κατάστασης GLOBALG.A.P. και του αριθμού GLOBALG.A.P. (GGN).	Τα δελτία αποστολής, τα τιμολόγια πώλησης και, κατά περίπτωση, άλλα έγγραφα που σχετίζονται με τις πωλήσεις υλικών και προϊόντων που προέρχονται από πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής περιλαμβάνουν τον αριθμό GGN του κατόχου του πιστοποιητικού και αναφορά στην κατάσταση πιστοποίησης GLOBALG.A.P. Αυτό δεν είναι υποχρεωτικό στην εσωτερική τεκμηρίωση. Όταν ο παραγωγός διαθέτει Global Location Number (GLN), αυτός αντικαθιστά τον αριθμό GGN που εκδίδεται από τη Γραμματεία GLOBALG.A.P. κατά τη διαδικασία εγγραφής. Αρκεί ο θετικός προσδιορισμός της κατάστασης πιστοποίησης στην τεκμηρίωση της συναλλαγής (π.χ. «[όνομα προϊόντος] πιστοποιημένο από GLOBALG.A.P.»). Τα προϊόντα που προέρχονται από μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής δεν χρειάζεται να χαρακτηρίζονται ως «μη πιστοποιημένα». Η ένδειξη της κατάστασης πιστοποίησης είναι υποχρεωτική, ανεξάρτητα από το αν το προϊόν που προέρχεται από πιστοποιημένη διαδικασία παραγωγής πωλήθηκε ως τέτοιο ή όχι. Αυτό δεν μπορεί να ελεγχθεί κατά την αρχική (πρώτη) επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ), διότι ο παραγωγός δεν είναι ακόμη πιστοποιημένος και ο	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		παραγωγός δεν μπορεί να κάνει αναφορά στην κατάσταση πιστοποίησης GLOBALG.A.P. πριν από την πρώτη θετική απόφαση πιστοποίησης. Η ένδειξη «M/E» χρησιμοποιείται μόνο εάν υπάρχει επικαιροποιημένη και τεκμηριωμένη διμερής συμφωνία μεταξύ του κατόχου του πιστοποιητικού και του άμεσου αγοραστή του ότι όλες οι αποστολές περιέχουν μόνο προϊόντα που προέρχονται από πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής.	
FV-Smart 19	ΥΓΙΕΙΝΗ		
FV-Smart 19.01	Η παραγωγική εκμετάλλευση διαθέτει τεκμηριωμένη αξιολόγηση επικινδυνότητας υγιεινής.	Μια τεκμηριωμένη αξιολόγηση επικινδυνότητας υγιεινής που αφορά την παραγωγή, τη συγκομιδή και το χειρισμό, κατά περίπτωση, πρέπει να καλύπτει τα εξής: - Φυσικούς, χημικούς και μικροβιολογικούς ρυπαντές, διαρροές σωματικών υγρών (εμετός, αιμορραγία κ.λπ.) και ανθρώπινες μεταδοτικές ασθένειες που σχετίζονται με τα σχετικά προϊόντα και τις διαδικασίες - Εργαζόμενους, προσωπικά αντικείμενα, εξοπλισμό, ρουχισμό, υλικά συσκευασίας, μεταφορές, οχήματα και αποθήκευση προϊόντων (συμπεριλαμβανομένης της βραχυπρόθεσμης αποθήκευσης στην παραγωγική εκμετάλλευση) - Το περιβάλλον παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της διάταξης για την πρόληψη της διασταυρούμενης μόλυνσης και την υποστήριξη της ασφάλειας των τροφίμων	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 19.02	Υπάρχουν τεκμηριωμένες διαδικασίες υγιεινής για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων για την ασφάλεια των τροφίμων.	Οι διαδικασίες υγιεινής ευθυγραμμίζονται με την αξιολόγηση επικινδυνότητας και περιλαμβάνουν τις εφαρμοστέες δραστηριότητες συγκομιδής και μετασυλλογής. Εικονογράμματα ή πινακίδες στην επικρατούσα γλώσσα του εργατικού δυναμικού περιγράφουν τα κατάλληλα μέτρα υγιεινής για τους εργαζόμενους, τους επισκέπτες και τους υπεργολάβους. Όταν απαιτείται προστατευτικός εξοπλισμός και ρουχισμός (φόρμες, ποδιές, μανίκια, γάντια, υποδήματα κ.λπ.), πρέπει να παρέχεται από τον εργοδότη και να καθαρίζεται, να συντηρείται και να αποθηκεύεται με τρόπο που να ελαχιστοποιεί τους κινδύνους για την ασφάλεια των τροφίμων. Τα χέρια πρέπει να πλένονται κάθε φορά που μπορεί να αποτελέσουν πηγή μόλυνσης, μεταξύ άλλων πριν από την έναρξη της εργασίας και μετά τη χρήση της τουαλέτας. Οι διαδικασίες υγιεινής αφορούν τη μόλυνση του προϊόντος με σωματικά υγρά, τις απαιτήσεις αναφοράς των ασθενών (εμετός, ίκτερος, διάρροια κ.λπ.), τον περιορισμό της επαφής των ασθενών με τα προϊόντα και την πολιτική επιστροφής στην εργασία. Οι πληγές του δέρματος πρέπει να καλύπτονται και να χρησιμοποιούνται γάντια, ανάλογα με την περίπτωση. Οπτικές αποδείξεις δείχνουν ότι δεν συμβαίνουν παραβιάσεις των οδηγιών και των διαδικασιών υγιεινής.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 19.03	Όλα τα άτομα που εργάζονται στην παραγωγική εκμετάλλευση έχουν λάβει εκπαίδευση σε θέματα υγιεινής.	Η βασική εκπαίδευση σε θέματα υγιεινής πρέπει να: - Παρέχεται ετησίως σε όλους τους εργαζόμενους, συμπεριλαμβανομένων των ιδιοκτητών και των διευθυντών που εργάζονται στην παραγωγική εκμετάλλευση - Παρέχεται σε όλους τους νέους εργαζομένους - Καλύπτει όλες τις απαραίτητες οδηγίες - Παρέχεται σε μορφή, είτε γραπτή είτε προφορική, που να εξασφαλίζει την κατανόηση (μπορεί να είναι σε προφορική και εικονογραφική μορφή χωρίς γραπτό επεξηγηματικό περιεχόμενο, κατά περίπτωση) - Περιλαμβάνει συγκεκριμένη εκπαίδευση σχετικά με τις διαδικασίες υγιεινής για τις δραστηριότητες συγκομιδής και χειρισμού των προϊόντων, κατά περίπτωση	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 19.04	Το κάπνισμα, το φαγητό, το μάσημα τσίχλας και το ποτό περιορίζονται σε καθορισμένους χώρους.	Για να αποφευχθεί η μόλυνση των προϊόντων, το κάπνισμα, το φαγητό, το μάσημα τσίχλας και το ποτό περιορίζονται σε καθορισμένους χώρους και δεν επιτρέπονται στους χώρους χειρισμού ή αποθήκευσης των προϊόντων, εκτός εάν η αξιολόγηση επικινδυνότητας υγιεινής υποδεικνύει το αντίθετο. Η κατανάλωση νερού αποτελεί εξαίρεση.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 19.05	Παρέχονται καθαρές τουαλέτες για τους εργαζόμενους, τους επισκέπτες και τους υπεργολάβους στην περιοχή της εργασίας τους.	Οι τουαλέτες που παρέχονται για δραστηριότητες παραγωγής και χειρισμού (συμπεριλαμβανομένων των σταθερών ή κινητών τουαλετών) πρέπει να: - Είναι σχεδιασμένες και τοποθετημένες έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται ο πιθανός κίνδυνος μόλυνσης του προϊόντος - Είναι κατασκευασμένες από υλικό που καθαρίζεται και συντηρείται εύκολα (ισχύει επίσης για τους λάκκους αποχωρητηρίων)	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Είναι άμεσα προσβάσιμες σε όσους θέλουν να τις χρησιμοποιήσουν - Βρίσκονται εύλογα κοντά στον τόπο εργασίας, δηλαδή να είναι προσβάσιμες με τα πόδια ή με ένα άμεσα διαθέσιμο μέσο μεταφοράς Εάν η παραγωγή ή/και ο χειρισμός πραγματοποιείται σε μια εγκατάσταση, οι πόρτες των τουαλετών δεν πρέπει να ανοίγουν απευθείας στον χώρο παραγωγής ή/και χειρισμού του προϊόντος, εκτός εάν η πόρτα είναι αυτοκλειόμενη. Οι τουαλέτες πρέπει να καθαρίζονται, να συντηρούνται και να εφοδιάζονται κατάλληλα. Οι εγκαταστάσεις πρέπει επίσης να είναι διαθέσιμες για τους επισκέπτες, κατά περίπτωση.	
FV-Smart 19.06	Υπάρχουν εγκαταστάσεις πλυσίματος χεριών διαθέσιμες για όλους τους εργαζόμενους, τους επισκέπτες και τους υπεργολάβους που έρχονται σε άμεση επαφή με τα προϊόντα.	Οι εγκαταστάσεις πλυσίματος χεριών πρέπει να είναι προσβάσιμες και να διατηρούνται σε καθαρή και υγιεινή κατάσταση, ώστε οι εργαζόμενοι να μπορούν να καθαρίζουν τα χέρια τους κάθε φορά που τα χέρια τους μπορεί να αποτελέσουν πηγή μόλυνσης. Οι εγκαταστάσεις πρέπει να βρίσκονται όσο το δυνατόν πλησιέστερα στις τουαλέτες χωρίς να υπάρχει κίνδυνος διασταυρούμενης μόλυνσης. Όλες οι εγκαταστάσεις πλυσίματος χεριών πρέπει να είναι εξοπλισμένες με μη αρωματισμένο σαπούνι χεριών και μέσα στεγνώματος των χεριών. Πρέπει να χρησιμοποιούνται πετσέτες μιας χρήσης, όπου είναι δυνατόν. Οι πετσέτες δεν πρέπει να αποτελούν κίνδυνο διασταυρούμενης μόλυνσης. Επιτρέπονται οι αυτόματοι στεγνωτήρες χεριών και οι στεγνωτήρες χεριών με εξαναγκασμένη προσαγωγή αέρα.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Το νερό που χρησιμοποιείται για το πλύσιμο των χεριών πρέπει να αναλύεται και να αξιολογούνται οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την ποιότητα του νερού. Το νερό που χρησιμοποιείται πρέπει να πληροί πάντοτε τα μικροβιακά πρότυπα για το πόσιμο νερό. Εάν το νερό για το πλύσιμο των χεριών δεν πληροί τα μικροβιακά πρότυπα για το πόσιμο νερό, πρέπει να χρησιμοποιείται απολυμαντικό (π.χ. τζελ με βάση την αλκοόλη) μετά το πλύσιμο των χεριών. Δεν επιτρέπεται η χρήση μόνο απολυμαντικού χεριών για τον καθαρισμό των χεριών πριν έρθουν σε επαφή με τα προϊόντα.	
FV-Smart 19.07	Η δραστηριότητα των ζώων που μπορεί να οδηγήσει σε μόλυνση του προϊόντος υπόκειται σε διαχείριση.	Λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για τη μείωση της πιθανής μόλυνσης του προϊόντος από τα ζώα εντός της περιοχής παραγωγής. Σε περίπτωση που υπάρχουν ενδείξεις δραστηριότητας ζώων που μπορεί να οδηγήσει σε μόλυνση του προϊόντος, λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα. Η εξάλειψη της άγριας πανίδας ή η χρήση καταστροφικών τεχνικών για την απαλλαγή της περιοχής παραγωγής από όλα τα ζώα δεν θεωρούνται κατάλληλα μέτρα.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 19.08	Τα εμπορευματοκιβώτια που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή και τη συγκομιδή καθαρίζονται, συντηρούνται και είναι κατάλληλα για χρήση.	Τα εμπορευματοκιβώτια παραγωγής και συγκομιδής πρέπει να είναι κατασκευασμένα από υλικά που δεν θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των τροφίμων και να είναι κατασκευασμένα έτσι ώστε να διευκολύνουν τον καθαρισμό και τη συντήρηση. Τα επαναχρησιμοποιούμενα εμπορευματοκιβώτια πρέπει να είναι καθαρά πριν από τη χρήση. Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένο πρόγραμμα καθαρισμού που να περιλαμβάνει τη συχνότητα και να είναι σύμφωνο με την αξιολόγηση	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		επικινδυνότητας υγιεινής. Η απολύμανση πρέπει να ενσωματώνεται στη διαδικασία καθαρισμού, όταν αυτό απαιτείται από την αξιολόγηση επικινδυνότητας υγιεινής. Τα εμπορευματοκιβώτια συγκομιδής πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το προϊόν (δεν χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση χημικών, λιπαντικών, λαδιού, σκουπιδιών, εργαλείων κ.λπ.).	
FV-Smart 20	ΥΓΕΙΑ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ		
FV-Smart 20.01	Αξιολόγηση επικινδυνότητας και εκπαίδευση		
FV-Smart 20.01.01	Υπάρχει τεκμηριωμένη αξιολόγηση επικινδυνότητας για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.	Η τεκμηριωμένη αξιολόγηση επικινδυνότητας πρέπει να αντικατοπτρίζει τις συνθήκες στην παραγωγική εκμετάλλευση, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων των εργαζομένων και τυχόν καταλυμάτων των εργαζομένων στην παραγωγική εκμετάλλευση. Η αξιολόγηση επικινδυνότητας αναθεωρείται και επικαιροποιείται ετησίως και όταν επέρχονται αλλαγές που επηρεάζουν την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων [νέα μηχανήματα, νέα φυτοπροστατευτικά προϊόντα (ΦΠΠ), τροποποιημένες πρακτικές καλλιέργειας, νέοι κίνδυνοι για την υγεία κ.λπ.]. Τα περιστατικά και τα ατυχήματα πρέπει να καταγράφονται. Παραδείγματα κινδύνων μπορεί να περιλαμβάνουν κινητά εξαρτήματα μηχανημάτων, ηλεκτρισμό, κυκλοφορία οχημάτων, εύφλεκτες ουσίες, λιπάσματα, έκθεση σε χημικές ουσίες, υπερβολικό θόρυβο, σκόνη, δονήσεις, ακραίες θερμοκρασίες, σκάλες, αποθήκευση καυσίμων κ.λπ.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 20.01.02	Η παραγωγική εκμετάλλευση διαθέτει διαδικασίες υγείας και ασφάλειας.	Οι διαδικασίες υγείας και ασφάλειας πρέπει να καλύπτουν τα σημεία που προσδιορίζονται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας και να είναι κατάλληλες για τις λειτουργίες της παραγωγικής εκμετάλλευσης. Οι διαδικασίες πρέπει να αναθεωρούνται ετησίως και να επικαιροποιούνται όταν αλλάζει η αξιολόγηση επικινδυνότητας. Οι υποδομές, οι εγκαταστάσεις, τα καταλύματα των εργαζομένων στην παραγωγική εκμετάλλευση και ο εξοπλισμός πρέπει να κατασκευάζονται και να συντηρούνται έτσι ώστε να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων. Οι διαδικασίες αντιμετώπισης ατυχημάτων και επείγουσών καταστάσεων αφορούν τους χώρους εργασίας, τις εγκαταστάσεις των εργαζομένων και τα καταλύματα των εργαζομένων στην παραγωγική εκμετάλλευση και περιλαμβάνουν σχέδια έκτακτης ανάγκης, δηλαδή την ικανότητα των εργαζομένων να απομακρύνονται από μη ασφαλείς καταστάσεις. Εφόσον απαιτείται από την αξιολόγηση επικινδυνότητας, ο εξοπλισμός έκτακτης ανάγκης πρέπει να είναι προσβάσιμος και να συντηρείται. Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι εργαζόμενοι που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο. Κάθε φορά που συμβαίνουν ατυχήματα, η αιτία τους επανεξετάζεται και οι κατάλληλες προληπτικές ενέργειες περιλαμβάνονται στις αναθεωρημένες διαδικασίες υγείας και ασφάλειας.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 20.01.03	Όλο το προσωπικό έχει λάβει εκπαίδευση για την υγεία και την ασφάλεια σύμφωνα με την αξιολόγηση επικινδυνότητας.	Η βασική εκπαίδευση σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων πρέπει να: - Παρέχεται ετησίως στο προσωπικό, συμπεριλαμβανομένων των ιδιοκτητών και των διευθυντών - Παρέχεται στο νέο προσωπικό και στο ήδη υπάρχον προσωπικό κάθε φορά που του ανατίθενται καθήκοντα που απαιτούν πρόσθετες γνώσεις - Καλύπτει όλες τις απαραίτητες οδηγίες - Παρέχεται σε μορφή, είτε γραπτή είτε προφορική, που να εξασφαλίζει την κατανόηση (μπορεί να είναι μόνο σε προφορική και εικονογραφική μορφή χωρίς γραπτό επεξηγηματικό περιεχόμενο, κατά περίπτωση) - Συμπεριλαμβάνει εκπαίδευση σχετικά με τις διαδικασίες ασφαλείας για τον εξοπλισμό, τα προϊόντα ή τις νέες δραστηριότητες - Περιλαμβάνει εκπαίδευση σε θέματα που αφορούν την αντιμετώπιση ατυχημάτων, φυσικών καταστροφών και την υγεία των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των ασθενειών, της έκθεσης σε χημικές ουσίες, των διαδικασιών αντιμετώπισης επείγουσών καταστάσεων, της πυρασφάλειας και των δικαιωμάτων και ευθυνών που σχετίζονται με την προστασία της υγείας των εργαζομένων	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 20.02	Κίνδυνοι και πρώτες βοήθειες		
FV-Smart 20.02.01	Οι διαδικασίες ατυχημάτων και επείγουσών καταστάσεων αναγράφονται και κοινοποιούνται.	Οι οδηγίες που βασίζονται στις διαδικασίες ατυχημάτων και επείγουσών καταστάσεων πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς σε προσβάσιμο(α) και ορατό(α) σημείο(α) για τους εργαζόμενους, τους επισκέπτες και τους υπεργολάβους. Οι οδηγίες αυτές πρέπει να είναι διαθέσιμες στην επικρατούσα	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		γλώσσα (ή στις επικρατούσες γλώσσες) του εργατικού δυναμικού ή/και σε εικονογράμματα. Οι διαδικασίες θα πρέπει να καλύπτουν/προσδιορίζουν τα παρακάτω: - Τη διεύθυνση, τον χάρτη ή άλλες πληροφορίες τοποθεσίας της παραγωγικής εκμετάλλευσης (π.χ. συντεταγμένες GPS) - Πρόσωπο(-α) επικοινωνίας - Μια πρόσφατα ενημερωμένη λίστα με τους σχετικούς τηλεφωνικούς αριθμούς (δηλαδή, αστυνομίας, ασθενοφόρου, νοσοκομείου, πυροσβεστικής, πρόσβασης σε ιατρική περίθαλψη επείγοντος περιστατικού επί τόπου ή με μεταφορικά μέσα και των παρόχων ηλεκτρικού ρεύματος, νερού και φυσικού αερίου) - Διαδικασίες εκκένωσης έκτακτης ανάγκης, κατά περίπτωση Μόνιμες και αναγνώσιμες προειδοποιητικές πινακίδες πρέπει να προσδιορίζουν όλους τους πιθανούς κινδύνους. Οι έξοδοι κινδύνου και οι πινακίδες οδεύσεων διαφυγής πρέπει να αναφέρουν ότι αυτές πρέπει να παραμένουν ανοικτές, προσβάσιμες και απαλλαγμένες από εμπόδια. Αυτό περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, λάκκους λυμάτων, εύφλεκτες κατασκευές (δεξαμενές καυσίμων, δεξαμενές προπανίου/φυσικού αερίου κ.λπ.), αποθήκες φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ), υδάτινα σώματα και οποιουσδήποτε άλλους εντοπισμένους φυσικούς κινδύνους. Πρέπει να υπάρχουν προειδοποιητικά σήματα στην επικρατούσα γλώσσα (ή στις επικρατούσες γλώσσες) του εργατικού δυναμικού ή/και σε εικονογράμματα. Παραδείγματα άλλων πληροφοριών που μπορούν να περιλαμβάνονται:	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Η θέση των πλησιέστερων μέσων επικοινωνίας (τηλέφωνο, ραδιοεπικοινωνία) - Πώς και πού να επικοινωνήσετε με τις τοπικές ιατρικές υπηρεσίες, τα νοσοκομεία και άλλες υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης - Η θέση του πυροσβεστήρα (ή των πυροσβεστήρων) και η διαθεσιμότητα νερού σε κοντινή απόσταση - Η θέση μεγάλων αποθηκών χημικών, καυσίμων και λιπασμάτων - Οι θέσεις των εξόδων κινδύνου και η λειτουργία των κλιμάκων κινδύνου - Διακοπές έκτακτης ανάγκης για το ηλεκτρικό ρεύμα, το φυσικό αέριο και τους αγωγούς νερού - Πώς να αναφέρετε ατυχήματα και επικίνδυνα περιστατικά (τοποθεσία, περιγραφή του περιστατικού, αριθμός τραυματιών, είδος τραυματισμών)	
FV-Smart 20.02.02	Οδηγίες ασφαλείας σχετικά με επικίνδυνες για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων ουσίες είναι άμεσα διαθέσιμες και προσβάσιμες.	Οι πληροφορίες σχετικά με τον ασφαλή χειρισμό κάθε επικίνδυνης ουσίας πρέπει να είναι προσβάσιμες [δικτυακές τοποθεσίες, αριθμοί τηλεφώνου, δελτία δεδομένων ασφαλείας (ΔΔΑ) κ.λπ.].	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 20.02.03	Κουτιά πρώτων βοηθειών είναι προσβάσιμα σε όλες τις μόνιμες εγκαταστάσεις και τους αγρούς που βρίσκονται κοντά στον χώρο εργασίας.	Πλήρη και καλά διατηρημένα κουτιά πρώτων βοηθειών (πχ. πλήρη και καλά διατηρημένα σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς και κατάλληλα για τις δραστηριότητες που εκτελούνται στην παραγωγική εκμετάλλευση) πρέπει να είναι διαθέσιμα και προσβάσιμα σε όλες τις μόνιμες εγκαταστάσεις και σε επιλεγμένα οχήματα (τρακτέρ, αυτοκίνητο, κ.λπ.), όπου απαιτείται από την αξιολόγηση επικινδυνότητας.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 20.02.04	Υπάρχει πάντοτε τουλάχιστον ένα άτομο εκπαιδευμένο στις πρώτες βοήθειες στην παραγωγική εκμετάλλευση, όποτε πραγματοποιούνται δραστηριότητες στην παραγωγική εκμετάλλευση.	Πρέπει να υπάρχει πάντοτε τουλάχιστον ένα άτομο εκπαιδευμένο στις πρώτες βοήθειες (εντός της τελευταίας πενταετίας) στον χώρο κάθε φορά που εκτελούνται δραστηριότητες παραγωγής και χειρισμού, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αναφέρονται στις σχετικές αρχές και κριτήρια του προτύπου. Ως οδηγία: ένα εκπαιδευμένο άτομο ανά 50 εργαζόμενους.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 20.03	Εξοπλισμός ατομικής προστασίας		
FV-Smart 20.03.01	Οι εργαζόμενοι, οι επισκέπτες και οι υπεργολάβοι είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλο εξοπλισμό ατομικής προστασίας (ΕΑΠ).	Ο ΕΑΠ πρέπει να είναι σύμφωνος με τις νομικές απαιτήσεις, τις οδηγίες της ετικέτας ή/και όπως απαιτείται από την αρμόδια αρχή. Ο ΕΑΠ πρέπει να είναι διαθέσιμος, να χρησιμοποιείται σωστά και να βρίσκεται σε καλή κατάσταση. Η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της ετικέτας και τις απαιτήσεις της αξιολόγησης επικινδυνότητας για τις εργασίες εντός της παραγωγικής εκμετάλλευσης μπορεί να περιλαμβάνει τα παρακάτω: κατάλληλα υποδήματα, αδιάβροχα ρούχα, προστατευτικές φόρμες, λαστιχένια γάντια, μάσκες προσώπου, αναπνευστικές συσκευές (συμπεριλαμβανομένων ανταλλακτικών φίλτρων), προστασία των αυτιών και των ματιών κ.λπ. Ο ΕΑΠ πρέπει να παρέχεται όποτε είναι απαραίτητο στους εργαζομένους, στους υπεργολάβους (αποδεκτό όταν παρέχονται από την υπεργολάβο εταιρεία) και στους επισκέπτες.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 20.03.02	Ο εξοπλισμός ατομικής προστασίας (ΕΑΠ) διατηρείται σε καθαρές συνθήκες και αποθηκεύεται κατάλληλα, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος μόλυνσης των προσωπικών αντικειμένων.	Ο ΕΑΠ πρέπει να διατηρείται καθαρός σύμφωνα με τον τύπο χρήσης και τον βαθμό πιθανής μόλυνσης. Ο προστατευτικός ρουχισμός πρέπει να πλένεται χωριστά από τα προσωπικά αντικείμενα. Ο βρώμικος και κατεστραμμένος ΕΑΠ πρέπει να απορρίπτεται κατάλληλα. Ο ΕΑΠ πρέπει να αποθηκεύεται με τρόπο που να αποτρέπει τη διασταυρούμενη μόλυνση με χημικές ουσίες.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 20.03.03	Υπάρχουν αποδείξεις ότι οι εργαζόμενοι χρησιμοποιούν τον παρεχόμενο εξοπλισμό ατομικής προστασίας (ΕΑΠ).	Πρέπει να υπάρχουν αποδείξεις ότι χρησιμοποιείται ο παρεχόμενος ΕΑΠ. Εάν χρησιμοποιείται ΕΑΠ μίας χρήσης, το απόθεμα που διατηρείται σε ετοιμότητα πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των εργαζομένων ή πρέπει να υπάρχουν αρχεία που να αποδεικνύουν ότι νέος ΕΑΠ αγοράζεται και αναπληρώνεται αμέσως.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 20.03.04	Διατίθενται κατάλληλες εγκαταστάσεις αλλαγής ρούχων όπου είναι απαραίτητο.	Οι εγκαταστάσεις αλλαγής ρούχων (σύμφωνα με τις τοπικές συνθήκες) χρησιμοποιούνται για την αλλαγή του ρουχισμού και των εξωτερικών προστατευτικών ενδυμάτων, όπως απαιτείται. Οι εγκαταστάσεις αλλαγής ρούχων μπορεί να μην είναι απαραίτητες εάν ο εξοπλισμός ατομικής προστασίας (ΕΑΠ) εφαρμόζεται πάνω από τον υπάρχοντα ρουχισμό.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 20.04	Ευημερία Εργαζομένων		
FV-Smart 20.04.01	Υπάρχει επικοινωνία μεταξύ της διοίκησης και των εργαζομένων για θέματα που αφορούν την υγεία, την ασφάλεια και την ευημερία τους.	Η επικοινωνία μεταξύ της διοίκησης και των εργαζομένων σχετικά με θέματα υγείας, ασφάλειας και ευημερίας πρέπει να λαμβάνει χώρα ανοιχτά (δηλαδή χωρίς το φόβο εκφοβισμού ή αντιποίνων). Η επικοινωνία μπορεί να έχει τη μορφή προγραμματισμένων συναντήσεων, τηλεφωνικών γραμμών επικοινωνίας,	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		ανώνυμων θυρίδων σχολίων, καθημερινών ενημερώσεων πριν από την εργασία ή ατομικών συναντήσεων του προσωπικού. Σε πολύ μικρές επιχειρήσεις, η επικοινωνία μεταξύ μιας οικογένειας ή ενός περιορισμένου αριθμού εργαζομένων μπορεί να λαμβάνει χώρα συνεχώς.	
FV-Smart 20.04.02	Οι εργαζόμενοι έχουν πρόσβαση σε καθαρό πόσιμο νερό, αποθήκες τροφίμων και χώρους για φαγητό και ξεκούραση.	Εάν οι εργαζόμενοι τρώνε στην παραγωγική εκμετάλλευση, θα πρέπει να υπάρχει ένα καθαρό μέρος αποθήκευσης τροφίμων και ένα καθαρό μέρος για τη σίτιση. Το πόσιμο νερό πρέπει πάντα να παρέχεται χωρίς χρέωση στους εργαζόμενους. Η πρόσβαση των εργαζομένων σε πόσιμο νερό δεν πρέπει να περιορίζεται. Πρέπει να υπάρχουν καθορισμένοι χώροι για ανάπαυση και διαλείμματα.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 20.04.03	Τα καταλύματα που βρίσκονται στην τοποθεσία συμμορφώνονται με τους ισχύοντες τοπικούς κανονισμούς, είναι κατοικήσιμα και εξοπλισμένα με βασικές υπηρεσίες και εγκαταστάσεις.	Τα καταλύματα εργαζομένων που βρίσκονται στην τοποθεσία πρέπει να είναι κατοικήσιμα και να διαθέτουν γερή οροφή, παράθυρα και πόρτες, χώρους υγιεινής και ασφαλούς παρασκευής τροφίμων, καθώς και τις βασικές υπηρεσίες πόσιμου νερού, τουαλέτες και αποχετεύσεις. Εάν δεν υπάρχουν αποχετεύσεις, βόθροι βιολογικού καθαρισμού μπορεί να είναι αποδεκτοί εάν συμμορφώνονται με τους ισχύοντες κανονισμούς.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 20.04.04	Η μεταφορά που παρέχεται στους εργαζομένους είναι ασφαλής.	Η μεταφορά πρέπει να είναι ασφαλής για τους εργαζόμενους και να λαμβάνει υπόψη τις ισχύουσες απαιτήσεις και κανονισμούς ασφαλείας.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 21	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ		
FV-Smart 21.01	Για όλες τις εγγεγραμμένες τοποθεσίες έχει ολοκληρωθεί τεκμηριωμένη αξιολόγηση επικινδυνότητας.	Η αξιολόγηση επικινδυνότητας πρέπει να: - Είναι διαθέσιμη για όλες τις τοποθεσίες παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των δομών - Αναθεωρείται τουλάχιστον ετησίως ή όταν προκύπτουν αλλαγές (εμφανίζονται νέοι κίνδυνοι ή νέες τοποθεσίες ή καλλιέργειες εισέρχονται στην παραγωγή) Πρέπει να εξετάζει τα ακόλουθα: - Βιολογικούς, φυσικούς και χημικούς κινδύνους (συμπεριλαμβανομένων των αλλεργιογόνων) - Κίνδυνο διασταυρούμενης μικροβιακής μόλυνσης που προέρχεται από γειτονικές ή παρακείμενες τοποθεσίες - Ιστορικό της τοποθεσίας (τουλάχιστον ένα έτος, με συνιστώμενη την πενταετία) - Επιπτώσεις των προτεινόμενων δραστηριοτήτων στις παρακείμενες καλλιέργειες	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 21.02	Έχει αναπτυχθεί και υλοποιηθεί και αναθεωρείται τακτικά ένα σχέδιο διαχείρισης για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που εντοπίζονται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας και αφορά την καταλληλότητα της λειτουργίας.	Το σχέδιο διαχείρισης πρέπει: - Να αναθεωρείται μαζί με την αξιολόγηση επικινδυνότητας (ετησίως ή όταν προκύπτουν αλλαγές) και να αντιμετωπίζει όλους τους κινδύνους που προσδιορίζονται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας - Να περιγράφει τα μέτρα ελέγχου που εφαρμόστηκαν για τους κινδύνους που εντοπίστηκαν - Να είναι κατάλληλο για τις λειτουργίες της παραγωγικής εκμετάλλευσης - Να υποστηρίζει τον σχεδιασμό των εγκαταστάσεων, των δραστηριοτήτων καθαρισμού, του ελέγχου εχθρών και άλλων	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		δραστηριοτήτων για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων για την ασφάλεια των τροφίμων - Να διασφαλίζει ότι η διάταξη και η ροή των εργασιών είναι κατάλληλες για τον επιδιωκόμενο σκοπό, λαμβάνουν υπόψη τις ισχύουσες δομές και έχουν σχεδιαστεί για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων για την ασφάλεια των τροφίμων - Να είναι αποτελεσματικό και να εφαρμόζεται με προφανή τρόπο	
FV-Smart 21.03	Ο παραγωγός διαθέτει σύστημα ταυτοποίησης των τοποθεσιών και των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή.	Ο παραγωγός πρέπει να διαθέτει σύστημα που ταυτοποιεί τα εξής: - Όλους τους αγρούς, τους οπωρώνες, τους αμπελώνες, τα θερμοκήπια και άλλους χώρους παραγωγής - Όλες τις υδάτινες πηγές, τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και χειρισμού, τις αποθήκες αγροχημικών, τις αυλές, τα κτίρια και κάθε στοιχείο που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, την ασφάλεια των τροφίμων ή το περιβάλλον Η ταυτοποίησης μπορεί να γίνεται σε χάρτη ή με τη χρήση πινακίδων σε κάθε τοποθεσία.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 21.04	Η τοποθεσία διατηρείται καθαρή και σε τάξη.	Η τοποθεσία πρέπει να διατηρείται έτσι ώστε να αποφεύγεται η μόλυνση των προϊόντων. Δεν πρέπει να υπάρχουν απόβλητα ή απορρίμματα σε άμεση γειτνίαση με τον χώρο ή τους χώρους παραγωγής ή τα κτίρια αποθήκευσης. Τα τυχαία και ασήμαντα απορρίμματα και απόβλητα στους καθορισμένους χώρους είναι αποδεκτά, όπως και τα απόβλητα από την τρέχουσα ημέρα εργασίας. Όλα τα άλλα απόβλητα πρέπει να καθαρίζονται, συμπεριλαμβανομένων των διαρροών καυσίμων.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 21.05	Ο παραγωγός αναγνωρίζει την παραγωγική εκμετάλλευση ως ένα γεωργικό οικοσύστημα που αλληλεπιδρά με τα γειτονικά τοπία (ενώ το νομικό πεδίο εφαρμογής για τον παραγωγό είναι η παραγωγική εκμετάλλευση).	Τα διαθέσιμα στοιχεία θα πρέπει να υποδεικνύουν, για παράδειγμα, ότι: - Στη διαχείριση των υδάτων, ο παραγωγός γνωρίζει από πού προέρχεται το νερό για την παραγωγική εκμετάλλευση και πού πηγαίνει το νερό που φεύγει από την παραγωγική εκμετάλλευση. - Στη διαχείριση της βιοποικιλότητας, ο παραγωγός γνωρίζει πώς η παραγωγική εκμετάλλευση μπορεί να συμβάλλει στην προστασία και την ενίσχυση της βιοποικιλότητας μέσω διαδρόμων βιοτόπων (π.χ. δέντρα) που συνδέουν τους οικοτόπους στις παραγωγικές εκμεταλλεύσεις με τα τοπία εκτός παραγωγικής εκμετάλλευσης. - Ο παραγωγός δείχνει να γνωρίζει ή να συμμετέχει σε έργα, κοινές δράσεις ή συνεργασίες με άλλους παραγωγούς ή ενδιαφερόμενους φορείς σε πρωτοβουλίες που αφορούν συγκεκριμένο τομέα ή καλλιέργεια κ.λπ.	Συνιστάται
FV-Smart 21.06	Όπου η επιχείρηση χειρίζεται ή αποθηκεύει αλλεργιογόνα, η επιχείρηση διαθέτει τεκμηριωμένο πρόγραμμα διαχείρισης αλλεργιογόνων.	Το πρόγραμμα διαχείρισης αλλεργιογόνων περιλαμβάνει κατάλογο των αλλεργιογόνων που χρησιμοποιούνται, αποθηκεύονται ή υποβάλλονται σε χειρισμό από τους εργαζόμενους στην τοποθεσία, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς. Κατά περίπτωση, οι διαδικασίες αφορούν τον εντοπισμό και το διαχωρισμό των αλλεργιογόνων κατά την αποθήκευση, το χειρισμό, τη φόρτωση και τη μεταφορά, με βάση την αξιολόγηση επικινδυνότητας που διενεργεί η επιχείρηση. Όλα τα προϊόντα που περιέχουν ή ενδέχεται να περιέχουν αλλεργιογόνα υλικά πρέπει να επισημαίνονται σύμφωνα με τους κανονισμούς επισήμανσης αλλεργιογόνων στη χώρα παραγωγής και στη χώρα προορισμού.	Κύρια Απαιτήση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 22	ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ		
FV-Smart 22.01	Διαχείριση της βιοποικιλότητας και των οικοτόπων		
FV-Smart 22.01.01	Η διαχείριση της βιοποικιλότητας γίνεται με σκοπό την προστασία και την ενίσχυσή της.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένο σχέδιο βιοποικιλότητας για την παραγωγική εκμετάλλευση. Αυτό μπορεί να είναι ένα γενικό σχέδιο που έχει γίνει ειδικά για την παραγωγική εκμετάλλευση. Το εν λόγω σχέδιο βιοποικιλότητας πρέπει: - Να λαμβάνει υπόψη την τοπική νομοθεσία και το περιεχόμενο του σχεδίου να προσαρμόζεται στις πραγματικές συνθήκες της παραγωγικής εκμετάλλευσης (ανοιχτός αγρός, θερμοκήπιο, κάθετη καλλιέργεια κ.λπ.) - Να περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα τμήματα: Επίπεδο αναφοράς: αρχική κατάσταση της βιοποικιλότητας Μέτρα: πώς θα καταστεί δυνατή η προστασία και η ενίσχυση της βιοποικιλότητας με βάση το επίπεδο αναφοράς Παρακολούθηση: σύνοψη των αποτελεσμάτων της εφαρμογής των μέτρων Προσαρμογή: βελτίωση των μέτρων με βάση τα αποτελέσματα της παρακολούθησης - Αναγνωρίζοντας ότι το νομικό πεδίο εφαρμογής για τον παραγωγό είναι η παραγωγική εκμετάλλευση, να λαμβάνεται υπόψη το τοπίο εκτός της παραγωγικής εκμετάλλευσης και να ενθαρρύνεται η υλοποίηση δράσεων με άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, για παράδειγμα μέσω άτυπης συνεργασίας, επίσημων έργων, πρωτοβουλιών του κλάδου και πρωτοβουλιών δικτύωσης κ.λπ. Όσον αφορά την προστασία της βιοποικιλότητας, η κατευθυντήρια οδηγία αποτελεί σημείο αναφοράς.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή.	
FV-Smart 22.01.02	Η βιοποικιλότητα προστατεύεται.	Το σχέδιο βιοποικιλότητας πρέπει να εφαρμόζεται με σκοπό την προστασία της βιοποικιλότητας, για παράδειγμα μέσω μίας ή περισσότερων από τις ακόλουθες πρακτικές ή μέσω άλλων παρόμοιων πρακτικών: - Ολοκληρωμένη διαχείριση εχθρών (IPM) - Εφαρμογή μέτρων για τον μετριασμό των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων του τεχνητού φωτισμού στη βιοποικιλότητα, ιδίως κατά τη διάρκεια της νύχτας (π.χ. εσχάρες ή βαμμένα τζάμια που συμβάλλουν στον μετριασμό των πιθανών επιπτώσεων στα μεταναστευτικά πτηνά ή σε άλλα νυκτόβια είδη) - Περιθώρια εποχιακής αγρανάπαυσης - Δημιουργία καταφυγίων για ωφέλιμα αρπακτικά - Παραχώρηση περιοχών για οικοτόπους κοντά σε αγρούς ή θερμοκήπια - Δημιουργία ρυθμιστικών ζωνών κατά μήκος των υδάτινων οικοσυστημάτων και μεταξύ των περιοχών παραγωγής ή εφαρμογή άλλων πρακτικών διαχείρισης των υδάτων - Ενίσχυση της υγείας του εδάφους και της εδαφικής βιοποικιλότητας μέσω της αμειψισποράς, της μειωμένης ή μη άροσης, του ελέγχου της διάβρωσης ή/και άλλων πρακτικών διαχείρισης του εδάφους - Βελτιστοποίηση και, ει δυνατόν, μείωση της χρήσης αγροχημικών και λιπασμάτων - Εφαρμογή μέτρων για την προστασία των ειδών Όσον αφορά την προστασία της βιοποικιλότητας, η κατευθυντήρια οδηγία αποτελεί σημείο αναφοράς.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή.	
FV-Smart 22.01.03	Η βιοποικιλότητα ενισχύεται.	Τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, όπως χάρτες, αεροφωτογραφίες, οπτικές αποδείξεις εντός της παραγωγικής εκμετάλλευσης, έγγραφα που εκδίδονται από τοπικές ή εθνικές αρχές ή εξουσιοδοτημένους παρόχους υπηρεσιών, πρέπει να δείχνουν ότι το σχέδιο βιοποικιλότητας εφαρμόζεται για την ενίσχυση της βιοποικιλότητας, για παράδειγμα μέσω μίας ή περισσότερων από τις ακόλουθες πρακτικές: 1) Αποκατάσταση, βελτίωση ή μεγέθυνση τμημάτων οποιουδήποτε μεγέθους: α) Δασών, υγροτόπων, εκτάσεων μαγκρόβιας βλάστησης, λιβαδιών, τυρφώνων κ.λπ. β) Περιοχών με νομική προστασία ή περιοχών που προστατεύονται αποτελεσματικά με άλλα μέσα [π.χ. προστατευόμενες περιοχές με σχετικές κατηγορίες της Διεθνούς Ένωσης Προστασίας της Φύσης (IUCN)] γ) Περιοχές που αναγνωρίζονται ως περιοχές «υψηλής φυσικής αξίας» (ΥΦΑ) 2) Αποφυγή ή έλεγχος χωροκατακτητικών ξένων ειδών 3) Άλλες δράσεις του παραγωγού και των συνεργατών του Όσον αφορά την προστασία της βιοποικιλότητας, η κατευθυντήρια οδηγία αποτελεί σημείο αναφοράς. Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή.	Συνιστάται

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 22.02	Οικολογική αναβάθμιση των μη παραγωγικών τοποθεσιών		
FV-Smart 22.02.01	Οι μη παραγωγικές εκτάσεις χρησιμοποιούνται ως περιοχές οικολογικής εστίασης για την προστασία και την ενίσχυση της βιοποικιλότητας.	Τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να υποδεικνύουν ότι οι μη παραγωγικές εκτάσεις (ρηχοί βαλτότοποι, δασότοποι, κεφαλάρια χωραφιών ή εκτάσεις με φτωχά εδάφη κ.λπ.) λαμβάνονται υπόψη στο σχέδιο βιοποικιλότητας και χρησιμοποιούνται για την προστασία ή την ενίσχυση της βιοποικιλότητας. Τα αποδεικτικά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν στις τρεις προηγούμενες αρχές και κριτήρια σχετικά με τη βιοποικιλότητα, εάν εφαρμοστούν σε μη παραγωγικές εκτάσεις εντός της παραγωγικής εκμετάλλευσης, μπορούν να γίνουν αποδεκτά και εδώ.	Συνιστάται
FV-Smart 22.03	Τα φυσικά οικοσυστήματα και οι οικότοποι δεν μετατρέπονται σε γεωργικές εκτάσεις		
FV-Smart 22.03.01	Στην παραγωγική εκμετάλλευση (εντός των ορίων της παραγωγικής εκμετάλλευσης), δεν έχουν μετατραπεί σε γεωργικές εκτάσεις ή σε άλλες χρήσεις από την 1η Ιανουαρίου 2014 εκτάσεις με νομικά αναγνωρισμένη φυσική αξία (ή που προστατεύονται αποτελεσματικά με άλλα μέσα).	Τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, όπως χάρτες, αεροφωτογραφίες ή έγγραφα που εκδίδονται από τοπικές ή εθνικές αρχές ή εξουσιοδοτημένους παρόχους υπηρεσιών, δείχνουν ότι από την 1η Ιανουαρίου 2014 δεν έχει πραγματοποιηθεί μετατροπή σε γεωργική έκταση ή σε άλλες χρήσεις σε τμήματα της παραγωγικής εκμετάλλευσης (εντός των ορίων της παραγωγικής εκμετάλλευσης) που πληρούν το ακόλουθο χαρακτηριστικό: - Περιοχές όπου η νομική προστασία αποτρέπει τέτοιες μετατροπές [προστατευόμενες περιοχές που αναγνωρίζονται από την εθνική ή τοπική νομοθεσία, περιοχές με σχετικές κατηγορίες της Διεθνούς Ένωσης Προστασίας της Φύσης (IUCN), περιοχές που προστατεύονται με άλλα αποτελεσματικά μέσα κ.λπ.]	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 22.03.02	Στην παραγωγική εκμετάλλευση (εντός των ορίων της παραγωγικής εκμετάλλευσης), εκτάσεις με νομικά αναγνωρισμένη φυσική αξία (ή που προστατεύονται αποτελεσματικά με άλλα μέσα) που είχαν μετατραπεί σε γεωργικές εκτάσεις ή σε άλλες χρήσεις μεταξύ 1ης Ιανουαρίου και 1ης Ιανουαρίου 2014 έχουν ήδη αποκατασταθεί, βρίσκονται υπό αποκατάσταση ή θα εισέλθουν σε δεσμευτική αποκατάσταση.	Τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, όπως χάρτες, αεροφωτογραφίες ή έγγραφα που εκδίδονται από τοπικές ή εθνικές αρχές ή εξουσιοδοτημένους παρόχους υπηρεσιών, υποδεικνύουν ότι η αποκατάσταση έχει ολοκληρωθεί, ή βρίσκεται σε εφαρμογή ή υπό σχεδιασμό για δεσμευτική εφαρμογή, για την ανάκτηση ολόκληρης της έκτασης των τμημάτων της παραγωγικής εκμετάλλευσης (εντός των ορίων της παραγωγικής εκμετάλλευσης) που πληρούν το κατωτέρω χαρακτηριστικό, εφόσον τα εν λόγω τμήματα της παραγωγικής εκμετάλλευσης είχαν μετατραπεί σε γεωργική έκταση ή σε άλλες χρήσεις μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2008 και της 1ης Ιανουαρίου 2014: - Περιοχές όπου η νομική προστασία αποτρέπει τέτοιες μετατροπές [προστατευόμενες περιοχές που αναγνωρίζονται από την εθνική ή τοπική νομοθεσία, περιοχές με σχετικές κατηγορίες της Διεθνούς Ένωσης Προστασίας της Φύσης (IUCN), περιοχές που προστατεύονται με άλλα αποτελεσματικά μέσα κ.λπ.]	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 22.03.03	Η διαχείριση της βιοποικιλότητας υποστηρίζεται με δείκτες μέτρησης.	Οι αποδεκτοί δείκτες μέτρησης επιτρέπουν τον υπολογισμό, τουλάχιστον, των εξής: - Της συνολικής έκτασης (σε εκτάρια ή m2) φυσικών ή ημιφυσικών οικοσυστημάτων και οικοτόπων, νομικά αναγνωρισμένων προστατευόμενων περιοχών ή περιοχών που προστατεύονται αποτελεσματικά με άλλα μέσα [την 1η Ιανουαρίου του έτους επιθεώρησης του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ)] - Της συνολικής έκτασης (σε εκτάρια ή m2) που μετατράπηκε σε γεωργική χρήση ή σε άλλες χρήσεις μεταξύ	Συνιστάται

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		της 1ης Ιανουαρίου 2008 και της 1ης Ιανουαρίου 2014 (την 1η Ιανουαρίου του έτους επιθεώρησης του ΦΠ) - Της συνολικής έκτασης (σε εκτάρια ή m2) που έχει ήδη αποκατασταθεί (την 1η Ιανουαρίου του έτους επιθεώρησης του ΦΠ) - Της συνολικής έκτασης (σε εκτάρια ή m2) που βρίσκεται υπό αποκατάσταση (την 1η Ιανουαρίου του έτους επιθεώρησης του ΦΠ) - Της συνολικής έκτασης (σε εκτάρια ή m2) που προβλέπεται για δεσμευτική αποκατάσταση (την 1η Ιανουαρίου του έτους επιθεώρησης του ΦΠ) Μπορούν επίσης να υπολογιστούν πρόσθετες πτυχές/μετρήσεις της βιοποικιλότητας, κατά περίπτωση. Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή. Τα αποτελέσματα (δεδομένα) για τις μετρήσεις σε επίπεδο ομάδας παραγωγών και παραγωγικής εκμετάλλευσης πρέπει να είναι διαθέσιμα για να υποδεικνύουν τη συμμόρφωση.	
FV-Smart 23	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ		
FV-Smart 23.01	Η χρήση ενέργειας στην παραγωγική εκμετάλλευση παρακολουθείται.	Πρέπει να υπάρχουν αρχεία σχετικά με τη χρήση ενέργειας στην παραγωγική εκμετάλλευση (π.χ. τιμολόγια με λεπτομερή στοιχεία για την κατανάλωση ενέργειας). Ο παραγωγός [ή, κατά περίπτωση, ο υπεύθυνος του συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ)] πρέπει να γνωρίζει πού και πώς καταναλώνεται ενέργεια στην παραγωγική εκμετάλλευση και μέσω των γεωργικών	Κύρια Απαιτήση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		πρακτικών. Ελλείπει μετρητών ενέργειας (π.χ. για μικρούς παραγωγούς), οι εκτιμήσεις είναι αποδεκτές. Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο ΣΔΠ είναι αποδεκτή.	
FV-Smart 23.02	Βάσει του αποτελέσματος της παρακολούθησης, υπάρχει ένα σχέδιο για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στην παραγωγική εκμετάλλευση.	Ένα τεκμηριωμένο σχέδιο που καθορίζει τις δυνατότητες βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης είναι διαθέσιμο. Το σχέδιο μπορεί να είναι πολυετές, εάν το απαιτούν οι συγκεκριμένες συνθήκες του παραγωγού.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 23.03	Το σχέδιο βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης λαμβάνει υπόψη τη μείωση της χρήσης μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.	Ο παραγωγός εξετάζει τη μείωση της χρήσης μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ελάχιστο δυνατό και αντ' αυτών τη χρήση πηγών ανανεώσιμης ενέργειας.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 23.04	Η διαχείριση της ενέργειας υποστηρίζεται με δείκτες μέτρησης.	Οι αποδεκτοί δείκτες μέτρησης επιτρέπουν τον υπολογισμό, τουλάχιστον, των εξής: - Της συνολικής χρήσης ενέργειας στην παραγωγική εκμετάλλευση για κάθε πηγή ενέργειας/μήνα - Της αναλογίας ανανεώσιμης και μη ανανεώσιμης ενέργειας στην πηγή ενέργειας Οι πρόσθετοι υπολογισμοί μπορούν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα: - Την ποσότητα ενέργειας που εισάγεται στην παραγωγική εκμετάλλευση (π.χ. από το δίκτυο) - Την ποσότητα ενέργειας που παράγεται σε επίπεδο παραγωγού (π.χ. μέσω ηλιακών συλλεκτών, με καύσιμα) - Την ποσότητα ενέργειας που εξάγεται (π.χ. στο δίκτυο) Οι μετρήσεις θα πρέπει να αναφέρονται στις πηγές ενέργειας, στις διάφορες τοποθεσίες παραγωγής της παραγωγικής εκμετάλλευσης, στα εκτάρια καλλιεργούμενης	Συνιστάται

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		γης, στις μονάδες χρόνου (π.χ. καλλιεργητικός κύκλος), στις μη ανανεώσιμες και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στις ποσότητες ενέργειας ανά κιλό προϊόντος και ανά εκτάριο παραγωγής ή/και στις ποσότητες που αναφέρονται παραπάνω ανά κιλό προϊόντος. Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή. Τα αποτελέσματα (δεδομένα) για τις μετρήσεις σε επίπεδο ομάδας παραγωγών και παραγωγικής εκμετάλλευσης πρέπει να είναι διαθέσιμα για να υποδεικνύουν τη συμμόρφωση.	
FV-Smart 24	ΑΕΡΙΑ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ		
FV-Smart 24.01	Το αγρόκτημα συμβάλλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (GHG)* και στην απομάκρυνσή τους από την ατμόσφαιρα. *Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (GHG) αναφέρονται στο διοξείδιο του άνθρακα (CO₂), το μεθάνιο (CH₄), το οξείδιο του αζώτου (N₂O) και στα φθοριούχα αέρια. Λόγω της διαφορετικής δυνατότητας συμβολής τους στην υπερθέρμανση του πλανήτη, μερικές φορές υπολογίζονται ως ισοδύναμα CO₂ (CO₂e).	Τα διαθέσιμα στοιχεία θα πρέπει να δείχνουν ότι ο παραγωγός έχει επίγνωση και γνώση του τρόπου με τον οποίο οι πρακτικές εντός της παραγωγικής εκμετάλλευσης μπορούν να συμβάλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και στην απομάκρυνσή τους από την ατμόσφαιρα, για παράδειγμα σε σχέση με την ενέργεια, την υγεία του εδάφους, τα λιπάσματα και τα απόβλητα τροφίμων. Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή.	Συνιστάται
FV-Smart 24.02	Το αγρόκτημα επιτρέπει το σχηματισμό οργανικού άνθρακα στο έδαφος και στη βιομάζα.	Τα διαθέσιμα στοιχεία θα πρέπει να δείχνουν ότι ο παραγωγός ετοιμάζεται να εφαρμόσει ή εφαρμόζει ήδη γεωργικές πρακτικές που επιτρέπουν το σχηματισμό	Συνιστάται

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		οργανικού άνθρακα στο έδαφος και στη βιομάζα, για παράδειγμα: - Διαχείριση υπολειμμάτων καλλιεργειών (θάψιμο υπολειμμάτων, σπορά σε υπολείμματα) - Χρήση καλλιεργειών κάλυψης στην αμειψισπορά, διαφοροποίηση της αμειψισποράς, ελάχιστη ή καθόλου άροση - Μείωση της απελευθέρωσης θρεπτικών συστατικών στη διαχείριση λιπασμάτων - Αποκατάσταση των οικοσυστημάτων - Γεωργία άνθρακα (carbon farming) και πρακτικές για τη δέσμευση άνθρακα στο έδαφος και τη βιομάζα Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή.	
FV-Smart 24.03	Η συμβολή της παραγωγικής εκμετάλλευσης στη μείωση και την απομάκρυνση των αερίων του θερμοκηπίου (GHG) από την ατμόσφαιρα υποστηρίζεται με δείκτες μέτρησης.	Οι αποδεκτοί δείκτες μέτρησης επιτρέπουν τον υπολογισμό των εξής: Τουλάχιστον το ισοδύναμο των GHG της συνολικής ποσότητας χρήσης ενέργειας στην παραγωγική εκμετάλλευση (σε Co₂e/εκτάριο/μήνα₂e/εκτάριο/μήνα και CO₂e/kg/μήνα). Οι πρόσθετοι υπολογισμοί μπορούν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα: - Ισοδύναμο GHG άλλων ποσοτήτων ενέργειας που έχουν υπολογιστεί για την παραγωγική εκμετάλλευση - Ισοδύναμο GHG σε σχέση, για παράδειγμα, με το έδαφος και τη βιομάζα, τη γεωργία άνθρακα ή το περιβαλλοντικό αποτύπωμα	Συνιστάται

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Οι δείκτες μέτρησης θα πρέπει να αφορούν στις διάφορες τοποθεσίες παραγωγής της παραγωγικής εκμετάλλευσης, στις μονάδες χρόνου (π.χ. καλλιεργητικοί κύκλοι) και στα GHG ανά κιλό προϊόντος και ανά εκτάριο παραγωγής. Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή. Τα αποτελέσματα (δεδομένα) για τις μετρήσεις σε επίπεδο ομάδας και παραγωγικής εκμετάλλευσης πρέπει να είναι διαθέσιμα για να υποδεικνύουν τη συμμόρφωση.	
FV-Smart 25	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ		
FV-Smart 25.01	Εφαρμόζεται σύστημα διαχείρισης αποβλήτων.	Ένα σύστημα διαχείρισης αποβλήτων που αντιμετωπίζει την πιθανή μόλυνση του προϊόντος ή του περιβάλλοντος (αέρας, έδαφος, υπόστρωμα και νερό) πρέπει: - Να είναι τεκμηριωμένο και επίκαιρο - Να λαμβάνει υπόψη τη συλλογή, αποθήκευση και απόρριψη των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, των λιπασμάτων, των λυμάτων, της αποστράγγισης και του υλικού συσκευασίας, κατά περίπτωση	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 25.02	Έχουν προσδιοριστεί όλα τα πιθανά προϊόντα αποβλήτων και οι πηγές ρύπανσης σε όλες τις περιοχές της παραγωγικής εκμετάλλευσης.	Πρέπει να εντοπίζονται τα πιθανά απόβλητα (χαρτί, χαρτόνι, πλαστικό, πετρέλαιο κ.λπ.) και οι πηγές ρύπανσης (περίσσεια λιπασμάτων, καπνός καυσαερίων, πετρέλαιο, καύσιμα, θόρυβος, υγρά εκροής, χημικά κ.λπ.) που σχετίζονται με τις διαδικασίες της παραγωγικής εκμετάλλευσης. Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 25.03	Όλα τα περονοφόρα ανυψωτικά μηχανήματα και άλλα καροτσάκια μεταφοράς καθαρίζονται και συντηρούνται σωστά και είναι κατάλληλου τύπου, ώστε να αποφεύγεται ρύπανση από τις εκπομπές.	Τα μέσα εσωτερικής μεταφοράς πρέπει να συντηρούνται έτσι ώστε να αποφεύγεται η μόλυνση του προϊόντος, με ιδιαίτερη προσοχή στις εκπομπές καπνών. Τα περονοφόρα ανυψωτικά μηχανήματα και τα άλλα κινητά καροτσάκια μεταφοράς πρέπει να κινούνται με ηλεκτρισμό ή αέριο.	Συνιστάται
FV-Smart 25.04	Οι περιοχές φύλαξης δεξαμενών βενζίνης και άλλων υγρών καυσίμων είναι περιβαλλοντικά ασφαλείς.	Οι περιοχές φύλαξης συντηρούνται κατά τρόπο που μειώνει τους κινδύνους για το περιβάλλον. Η ελάχιστη απαίτηση είναι ένας περιφραγμένος, αδιαπέραστος χώρος ικανός να χωρά τουλάχιστον το 110% του περιεχομένου της μεγαλύτερης δεξαμενής που φυλάσσεται σε αυτόν. Σε μια περιβαλλοντικά ευαίσθητη περιοχή, η χωρητικότητα πρέπει να είναι 165% του περιεχομένου της μεγαλύτερης δεξαμενής.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 25.05	Τα οργανικά απόβλητα αποθηκεύονται με κατάλληλο τρόπο, ώστε να μειώνεται ο κίνδυνος ρύπανσης του περιβάλλοντος.	Τα οργανικά απόβλητα θα πρέπει να κομποστοποιούνται και να χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση του εδάφους. Η μέθοδος κομποστοποίησης θα πρέπει να μειώνει τον κίνδυνο μεταφοράς εχθρών, ασθενειών ή ζιζανίων.	Συνιστάται
FV-Smart 25.06	Το νερό που χρησιμοποιείται για το πλύσιμο και το καθαρίσμα απορρίπτεται με τρόπο που ελαχιστοποιεί τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, στην υγεία και στην ασφάλεια.	Τα λύματα που προκύπτουν από το πλύσιμο των μολυσμένων μηχανημάτων [εξοπλισμός ψεκασμού, εξοπλισμός ατομικής προστασίας (ΕΑΠ), υδροψυκτήρες κ.λπ.] πρέπει να απορρίπτονται με τρόπο που να μην αποτελεί κίνδυνο για το περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία. Η αποστράγγιση δεν πρέπει να αποτελεί κίνδυνο για τις πηγές νερού ή να μολύνει τα συστήματα παροχής.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 25.07	Τα θραύσματα και τα μικρά κομμάτια του υλικού συσκευασίας και άλλα απόβλητα εκτός του προϊόντος απομακρύνονται από τον αγρό.	Τα θραύσματα και τα μικρά κομμάτια του υλικού συσκευασίας και τα απόβλητα που δεν αποτελούν προϊόν απομακρύνονται από την τοποθεσία παραγωγής μετά την ολοκλήρωση της συγκεκριμένης διεργασίας στον αγρό.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 25.08	Η διαχείριση των πλαστικών γίνεται με υπεύθυνο τρόπο.	Πρέπει να υπάρχουν οπτικές αποδείξεις ότι για τα ανθεκτικά πλαστικά προϊόντα και για τα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης (εποχιακά πλαστικά) που χρησιμοποιούνται στη γεωργική παραγωγή: - Οι χειριστές έχουν εκπαιδευτεί στις κατάλληλες διαδικασίες λειτουργίας και πρακτικές που ελαχιστοποιούν την απελευθέρωση πλαστικών στο περιβάλλον. - Τηρούνται οι προδιαγραφές του κατασκευαστή για τη διατήρηση της ακεραιότητας των πλαστικών καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης και της ανάκτησής τους. Αυτό αναφέρεται, για παράδειγμα, στην επιθεώρηση, συντήρηση και αντικατάσταση πλαστικών. - Το ανακτημένο χρησιμοποιημένο πλαστικό αποθηκεύεται με ασφάλεια και απορρίπτεται με περιβαλλοντικά ορθό τρόπο. - Μετά τη χρήση, η ανακύκλωση ή η επαναχρησιμοποίηση των πλαστικών εφαρμόζεται όπου είναι δυνατόν. - Όπου είναι δυνατόν, εξετάζεται η υιοθέτηση εναλλακτικών λύσεων που είναι περιβαλλοντικά πιο βιώσιμες από τα πλαστικά. Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 25.09	Τα απόβλητα τροφίμων* αποτρέπονται και υποβάλλονται σε διαχείριση. *Απόβλητα τροφίμων: τρόφιμα που δεν διοχετεύονται για ανθρώπινη κατανάλωση, ζωοτροφές ή υλικά βιολογικής προέλευσης.	Τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία υποδεικνύουν ότι: Τα πλεονάζοντα προϊόντα** θα πρέπει να ανακατευθύνονται για έναν από τους ακόλουθους σκοπούς, κατά σειρά προτίμησης: - Ανθρώπινη κατανάλωση (για μεταποίηση, κοινωνικές υπηρεσίες σίτισης κ.λπ.) - Ζωοτροφές - Υλικά βιολογικής προέλευσης Τα απόβλητα τροφίμων πρέπει να ανακατευθύνονται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους: - Ανακύκλωση, κομποστοποίηση ή/και εφαρμογές στο έδαφος - Επαναχρησιμοποίηση (π.χ. αποτέφρωση αποβλήτων με ανάκτηση ενέργειας) - Άλλες μορφές απόρριψης Τα αποδεικτικά στοιχεία για τη διαχείριση του πλεονάσματος τροφίμων και των αποβλήτων τροφίμων θα πρέπει να βασίζονται σε ποσοτικές καταγραφές (οι εκτιμήσεις γίνονται δεκτές). Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή. **Πλεονάζοντα προϊόντα: προϊόντα της παραγωγικής εκμετάλλευσης που καλλιεργούνται και συγκομίζονται (ή δεν συγκομίζονται και παραμένουν στον αγρό) αλλά δεν διανέμονται στους πελάτες.	Συνιστάται

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 26	ΦΥΤΙΚΟ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ		
FV-Smart 26.01	Το πολλαπλασιαστικό υλικό λαμβάνεται σύμφωνα με τους νόμους περί καταχώρισης ποικιλίας, όπου αυτό ισχύει.	Πρέπει να υπάρχει διαθέσιμη τεκμηρίωση (πχ. κενή συσκευασία σπόρου, φυτοϋγειονομικό διαβατήριο, κατάλογος συσκευασίας, τιμολόγιο κ.λπ.) που δηλώνει τουλάχιστον το όνομα της ποικιλίας, τον αριθμό παρτίδας, τον πωλητή πολλαπλασιαστικού υλικού, και, αν υπάρχουν, επιπρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα του σπόρου (βλαστική ικανότητα, γενετική καθαρότητα, φυσική καθαρότητα, φυτοϋγεία, κ.λπ.). Το υλικό που προέρχεται από φυτώρια που διαθέτουν πιστοποίηση GLOBALG.A.P. για το πολλαπλασιαστικό υλικό των φυτών θεωρείται συμβατό.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 26.02	Το πολλαπλασιαστικό υλικό λαμβάνεται σύμφωνα με τους νόμους περί προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων.	Όταν ο παραγωγός χρησιμοποιεί καταχωρισμένες ποικιλίες ή μοσχεύματα, πρέπει να υπάρχουν έγγραφα, διαθέσιμα εφόσον ζητηθούν, που αποδεικνύουν ότι το πολλαπλασιαστικό υλικό έχει αποκτηθεί σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς περί δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Τα έγγραφα αυτά μπορεί να είναι η σύμβαση άδειας (για αρχικό υλικό που δεν προέρχεται από σπόρο, αλλά έχει βλαστική καταγωγή), ένα έγγραφο ή κενή συσκευασία σπόρου που δηλώνει το όνομα της ποικιλίας, τον αριθμό παρτίδας, τον πωλητή πολλαπλασιαστικού υλικού και τον κατάλογο συσκευασίας/το δελτίο αποστολής ή το τιμολόγιο που δείχνουν την ποσότητα που έχει ληφθεί και την ταυτότητα όλου του πολλαπλασιαστικού υλικού που χρησιμοποιήθηκε τους τελευταίους 24 μήνες. Σημείωση: Η Βάση Δεδομένων PLUTO του International Union for the Protection of New Varieties of Plants (Διεθνής Ένωση για την Προστασία Νέων Ποικιλιών Φυτών - UPOV (http://www.upov.int/pluto/en) και το Εργαλείο Εύρεσης	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Ποικιλιών στον ιστότοπο του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ- CPVO) (https://cpvoextranet.cpvo.europa.eu/) απαριθμεί όλες τις ποικιλίες στον κόσμο, παρέχοντας τα στοιχεία της καταχώρισής τους και τα στοιχεία της προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων ανά ποικιλία και χώρα.	
FV-Smart 26.03	Εφαρμόζονται και καταγράφονται συστήματα ποιοτικού ελέγχου της υγείας των φυτών για το εσωτερικό πολλαπλασιαστικό υλικό.	Πρέπει να υπάρχει σύστημα ποιοτικού ελέγχου που να περιλαμβάνει σύστημα παρακολούθησης για ορατά σημάδια εχθρών και ασθενειών και να υπάρχουν επίκαιρα αρχεία του συστήματος παρακολούθησης. Ο όρος «φυτώριο» αναφέρεται σε κάθε τόπο όπου παράγεται πολλαπλασιαστικό υλικό, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής μοσχεύματος σε εσωτερικό φυτώριο. Το σύστημα παρακολούθησης περιλαμβάνει την καταγραφή και την ταυτοποίηση της μητρικής φυτείας ή του αγρού της αρχικής καλλιέργειας, ανάλογα με την περίπτωση. Η καταγραφή πρέπει να γίνεται σε τακτά, καθορισμένα χρονικά διαστήματα. Εάν τα καλλιεργούμενα δέντρα ή φυτά προορίζονται μόνο για ίδια χρήση (δηλαδή δεν πωλούνται), αρκούν τα εσωτερικά αρχεία για τις δραστηριότητες παρακολούθησης και πολλαπλασιασμού. Όταν χρησιμοποιούνται υποκείμενα, πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην προέλευση των υποκειμένων μέσω τεκμηρίωσης.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 26.04	Διατίθενται ενημερωμένα αρχεία για όλες τις χημικές κατεργασίες που εφαρμόζονται στο εσωτερικό πολλαπλασιαστικό υλικό.	Τα αρχεία όλων των επεμβάσεων με φυτοπροστατευτικά προϊόντα που εφαρμόζονται κατά τη διάρκεια της περιόδου πολλαπλασιασμού των φυτών για τον εσωτερικό πολλαπλασιασμό φυτωρίων πρέπει να είναι διαθέσιμα και να περιλαμβάνουν:	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Τοποθεσία - Ημερομηνία - Εμπορική ονομασία, δραστική ουσία και διάστημα πριν από τη συγκομιδή κάθε προϊόντος - Όνομα του υπεύθυνου εφαρμογής - Αιτιολογία για την εφαρμογή - Ποσότητα - Μηχανήματα που χρησιμοποιήθηκαν Η αρχή αυτή και τα αντίστοιχα κριτήρια ισχύουν κυρίως για καλλιέργειες μικρού κύκλου, όπου η επεξεργασία του πολλαπλασιαστικού υλικού επηρεάζει την ασφάλεια των τροφίμων. Δεν θα ίσχυε για τα περισσότερα οπωροφόρα δέντρα, όπου ο πολλαπλασιασμός και η ενεργός παραγωγή απέχουν μεταξύ τους μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα.	
FV-Smart 26.05	Πληροφορίες σχετικά με τις χημικές επεξεργασίες είναι διαθέσιμες για τα αγοραζόμενα πολλαπλασιαστικά υλικά.	Τα αρχεία με την ονομασία ή τις ονομασίες των χημικών προϊόντων του προμηθευτή που εφαρμόζονται στο πολλαπλασιαστικό υλικό πρέπει να είναι διαθέσιμα κατόπιν αιτήματος. Αυτά μπορούν να έχουν την εξής μορφή: - Αρχεία εφαρμογής που τηρούνται από τον προμηθευτή - Πληροφορίες για τις συσκευασίες σπόρων - Κατάλογος με τα ονόματα των εφαρμοζόμενων φυτοπροστατευτικών προϊόντων Οι παραγωγοί που προμηθεύονται από προμηθευτές που διαθέτουν πιστοποίηση GLOBALG.A.P. για φυτικό πολλαπλασιαστικό υλικό ή ισοδύναμη ή αναγνωρισμένη από το GLOBALG.A.P. πιστοποίηση θεωρείται ότι συμμορφώνονται. Ένδειξη «M/E» για πολυετείς καλλιέργειες.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 27	ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ		
FV-Smart 27.01	Διατίθεται διαδικασία για τη χρήση και το χειρισμό γενετικά τροποποιημένων (GM) υλικών.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένη διαδικασία που να εξηγεί πώς καλλιεργούνται και υποβάλλονται σε χειρισμό τα υλικά GM (καλλιέργειες και δοκιμές).	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 27.02	Η καλλιέργεια γενετικά τροποποιημένων καλλιεργειών ή/και δοκιμών υπόκειται στους ισχύοντες κανονισμούς στη χώρα παραγωγής.	Ο παραγωγός πρέπει να έχει αντίγραφο των κανονισμών που ισχύουν στη χώρα παραγωγής και να συμμορφώνεται αναλόγως. Πρέπει να τηρούνται αρχεία της συγκεκριμένης τροποποίησης ή/και του μοναδικού αναγνωριστικού. Πρέπει να λαμβάνονται ειδικές συμβουλές αγροτικής δραστηριότητας και διαχείρισης.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 27.03	Οι άμεσοι πελάτες του παραγωγού έχουν ενημερωθεί για την κατάσταση του γενετικά τροποποιημένου οργανισμού (GMO) του προϊόντος.	Πρέπει να τηρείται τεκμηριωμένη απόδειξη της επικοινωνίας η οποία πρέπει να μπορεί να επαληθεύει ότι όλα τα προϊόντα που παρέχονται σε άμεσους πελάτες πληρούν τις συμφωνημένες απαιτήσεις.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 27.04	Αποφεύγεται η τυχαία ανάμειξη γενετικά τροποποιημένων (GM) καλλιεργειών με συμβατικές καλλιέργειες.	Πρέπει να πραγματοποιείται οπτική αξιολόγηση της αποθήκευσης για την ακεραιότητα και ταυτοποίηση των GM καλλιεργειών.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 28	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΣΤΡΩΜΑΤΟΣ		
FV-Smart 28.01	Διαχείριση και διατήρηση εδάφους		
FV-Smart 28.01.01	Για να βελτιώσει και να βελτιστοποιήσει την υγεία του εδάφους, ο παραγωγός διαθέτει ένα σχέδιο διαχείρισης του εδάφους.	Ο παραγωγός πρέπει να αποδεικνύει ότι έχουν ληφθεί υπόψη οι θρεπτικές ανάγκες της καλλιέργειας και η διατήρηση της εδαφικής γονιμότητας. Τα αρχεία των αναλύσεων εδάφους και οι πληροφορίες σχετικά με τη συγκεκριμένη καλλιέργεια πρέπει να είναι διαθέσιμα ως αποδεικτικά στοιχεία.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 28.01.02	Έχουν προετοιμαστεί εδαφολογικοί χάρτες για την παραγωγική εκμετάλλευση.	Οι τύποι του εδάφους θα πρέπει να προσδιορίζονται για κάθε τοποθεσία, βάσει εδαφολογικής περιγραφής, εδαφολογικής ανάλυσης ή τοπικής (περιφερειακής) εδαφολογικής χαρτογράφησης.	Συνιστάται
FV-Smart 28.01.03	Εφαρμόζεται η αμειψισπορά των ετήσιων καλλιεργειών, όπου είναι εφικτό.	Όταν γίνονται αμειψισπορές ετήσιων καλλιεργειών για να βελτιωθεί η δομή του εδάφους και να ελαχιστοποιηθούν τα παράσιτα και οι ασθένειες που βρίσκονται στο έδαφος, αυτό πρέπει να μπορεί να επαληθευτεί από τις ημερομηνίες φύτευσης ή τα αρχεία καλλιεργειών ή αγρών. Αρχεία θα πρέπει να υπάρχουν για τα προηγούμενα δύο χρόνια αμειψισποράς.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 28.01.04	Χρησιμοποιήθηκαν τεχνικές που βελτιώνουν ή διατηρούν τη δομή του εδάφους και αποφεύγουν τη συμπίεσή του.	Πρέπει να υπάρχουν αποδείξεις των τεχνικών που εφαρμόστηκαν (χρήση βαθύρριζων χλωρών καλλιεργειών, αποστράγγιση, υπεδαφοκαλλιέργεια, χρήση ελαστικών χαμηλής πίεσης, διαδρόμων, μόνιμη σήμανση σειρών κ.λπ.) και ότι είναι κατάλληλες για χρήση στη γη και, όπου είναι δυνατό, ελαχιστοποιούν, απομονώνουν ή εξαλείφουν τη συμπίεση του εδάφους.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 28.01.05	Ο παραγωγός χρησιμοποιεί τεχνικές που μειώνουν την πιθανότητα διάβρωσης του εδάφους.	Πρέπει να υπάρχουν αποδείξεις πρακτικών ελέγχου και διορθωτικών μέτρων (η επικάλυψη των ριζών, μια σειρά από τεχνικές σε πλαγιές, αυλάκια, φύτευση γρασιδιού ή χλωρής λίπανσης, δέντρων και θάμνων στα όρια των τοποθεσιών κ.λπ.) που ελαχιστοποιούν τη διάβρωση του εδάφους (από το νερό, τον αέρα κ.λπ.).	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 28.02	Υποκαπνισμός εδάφους		
FV-Smart 28.02.01	Υπάρχει τεκμηριωμένη αιτιολογία για τη χρήση υποκαπνιστικών εδάφους.	Πρέπει να υπάρχουν τεκμηριωμένα στοιχεία και αιτιολόγηση για τη χρήση υποκαπνιστικών εδάφους, συμπεριλαμβανομένων του στοχευόμενου προβλήματος, της τοποθεσίας, της ημερομηνίας, της δραστηρικής ουσίας, των δόσεων, της μεθόδου εφαρμογής και του χειριστή. Το βρωμιούχο μεθύλιο δεν πρέπει ποτέ να χρησιμοποιείται ως υποκαπνιστικό εδάφους.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 28.02.02	Τηρείται το διάστημα πριν από τη φύτευση.	Πρέπει να καταγράφεται το διάστημα πριν από τη φύτευση.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 28.03	Υποστρώματα		
FV-Smart 28.03.01	Ο παραγωγός συμμετέχει στην ανακύκλωση του υποστρώματος.	Ο παραγωγός πρέπει να τηρεί αρχεία που να τεκμηριώνουν τις ημερομηνίες και τις ποσότητες του ανακυκλωμένου υποστρώματος. Τα τιμολόγια/δελτία αποστολής είναι αποδεκτά. Εάν δεν υπάρχει συμμετοχή σε ένα διαθέσιμο πρόγραμμα ανακύκλωσης, θα πρέπει να αιτιολογηθεί. Η συμμετοχή σε πρόγραμμα ανακύκλωσης εκτός της παραγωγικής εκμετάλλευσης είναι αποδεκτή.	Συνιστάται
FV-Smart 28.03.02	Τηρούνται αρχεία των χημικών ουσιών που χρησιμοποιούνται για την αποστείρωση υποστρωμάτων προς επαναχρησιμοποίηση.	Εάν τα υποστρώματα αποστειρώνονται στην παραγωγική εκμετάλλευση, πρέπει να καταγράφεται το όνομα ή η αναφορά του αγρού, του οπρωώνα ή του θερμοκηπίου. Εάν τα υποστρώματα αποστειρώνονται εκτός της παραγωγικής εκμετάλλευσης, πρέπει να καταγράφεται το όνομα και η έδρα της εταιρείας που αποστειρώνει το υπόστρωμα.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να καταγράφονται σωστά τα ακόλουθα: - Ημερομηνίες αποστείρωσης (ημέρα/μήνας/έτος) - Ονομασία και χρησιμοποιούμενη δραστική ουσία - Μηχανήματα που χρησιμοποιούνται (π.χ. δεξαμενή 1.000 λίτρων) - Μέθοδος που χρησιμοποιείται (καταιονισμός, νεφελοψεκασμός κ.λπ.) - Όνομα χειριστή (πρόσωπο που όντως εφάρμοσε τα χημικά και εκτέλεσε την αποστείρωση) - Διάστημα πριν από τη φύτευση Όπου είναι εφαρμόσιμο και εφικτό, για την αποστείρωση υποστρωμάτων που θα επαναχρησιμοποιηθούν πρέπει να χρησιμοποιούνται ατμός ή μη χημικές εναλλακτικές λύσεις.	
FV-Smart 28.03.03	Τα υποστρώματα φυσικής προέλευσης δεν προέρχονται από περιοχές χαρακτηρισμένες ως προστατευόμενες.	Πρέπει να υπάρχουν αρχεία που να πιστοποιούν την πηγή του χρησιμοποιούμενου υποστρώματος φυσικής προέλευσης. Τα αρχεία αυτά πρέπει να αποδεικνύουν ότι το υπόστρωμα δεν προέρχεται από περιοχές χαρακτηρισμένες ως προστατευόμενες. Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι δυνατότητες μείωσης της χρήσης τύρφης.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 29	ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΒΙΟΔΙΕΓΕΡΤΕΣ		
FV-Smart 29.01	Αρχεία εφαρμογής		
FV-Smart 29.01.01	Πρέπει να τηρούνται ενημερωμένα αρχεία όλων των εφαρμογών λιπασμάτων και βιοδιεγερτών.	Πρέπει να τηρούνται αρχεία για κάθε εφαρμογή λιπασμάτων (οργανικών και ανόργανων) και βιοδιεγερτών, συμπεριλαμβανομένων των υδροπονικών συστημάτων και των συστημάτων υδρολίπανσης.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 29.01.02	Τα αρχεία όλων των εφαρμογών λιπασμάτων πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:	Γεωγραφική περιοχή και όνομα ή αναφορά του αγρού, του οπωρώνα ή του θερμοκηπίου	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 29.01.03	Τα αρχεία όλων των εφαρμογών λιπασμάτων πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:	Ημερομηνία(ες)	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 29.01.04	Τα αρχεία όλων των εφαρμογών λιπασμάτων πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:	Όνομα και τύπο	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 29.01.05	Τα αρχεία όλων των εφαρμογών λιπασμάτων πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:	Ποσότητα (ποσοστό ή συγκέντρωση κατά περίπτωση)	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 29.01.06	Τα αρχεία όλων των εφαρμογών λιπασμάτων πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:	Όνομα του υπεύθυνου εφαρμογής για τον σαφή προσδιορισμό του ατόμου ή της ομάδας εργαζομένων που εκτελεί τη λίπανση	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 29.01.07	Η διαχείριση των λιπασμάτων υποστηρίζεται με δείκτες μέτρησης.	Οι αποδεκτοί δείκτες μέτρησης επιτρέπουν τον υπολογισμό των εξής: Της συνολικής ποσότητας καλίου, αζώτου και φωσφόρου που εφαρμόστηκε στην παραγωγική εκμετάλλευση (σε kg/καλλιέργεια, kg/μήνα και kg/εκτάριο/μήνα). Οι δείκτες μέτρησης θα πρέπει να αφορούν στα οργανικά και ανόργανα λιπάσματα, στις μονάδες χρόνου (π.χ. καλλιεργητικοί κύκλοι) και στα ποσά λιπάσματος ανά κιλό προϊόντος και ανά εκτάριο παραγωγής. Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή. Τα αποτελέσματα (δεδομένα) για τις μετρήσεις σε επίπεδο ομάδας παραγωγών και παραγωγικής εκμετάλλευσης πρέπει να είναι διαθέσιμα για να υποδεικνύουν τη συμμόρφωση.	Συνιστάται

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 29.02	Αποθήκευση		
FV-Smart 29.02.01	Τα λιπάσματα και οι βιοδιεγέρτες αποθηκεύονται με κατάλληλο τρόπο που δεν θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των τροφίμων.	Τα λιπάσματα και οι βιοδιεγέρτες πρέπει να αποθηκεύονται σε καθορισμένο χώρο χωριστά από τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα (ΦΠΠ) και τα συγκομισμένα ή συσκευασμένα προϊόντα. Πρέπει να αποφεύγεται η διασταυρούμενη μόλυνση μεταξύ λιπασμάτων (οργανικών και ανόργανων), βιοδιεγερτών και ΦΠΠ. Η χρήση ενός φυσικού εμποδίου (τοίχος, κουρτίνα κ.λπ.) μπορεί να βασίζεται σε καθορισμένο κίνδυνο. Τα λιπάσματα και οι βιοδιεγέρτες που εφαρμόζονται μαζί με τα ΦΠΠ (ιχνοστοιχεία, διαφυλλικά κ.λπ.) μπορούν να αποθηκεύονται μαζί με τα ΦΠΠ, εάν και τα δύο φυλάσσονται σε κλειστά δοχεία.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 29.02.02	Τα λιπάσματα και οι βιοδιεγέρτες αποθηκεύονται με κατάλληλο τρόπο που μειώνει τον κίνδυνο της περιβαλλοντικής μόλυνσης.	Τα λιπάσματα (οργανικά και ανόργανα) και οι βιοδιεγέρτες πρέπει να αποθηκεύονται σε καθορισμένο χώρο. Πρέπει να έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή της ρύπανσης των υδάτινων πηγών (θεμέλια από σκυρόδεμα, τοίχοι, δοχείο με στεγανότητα κ.λπ.), ή τα λιπάσματα πρέπει να αποθηκεύονται σε απόσταση τουλάχιστον 25 μέτρων από τις υδάτινες πηγές. Όπου είναι απαραίτητο, τα ανόργανα λιπάσματα (σκόνες, κόκκοι, υγρά κ.λπ.) πρέπει να προστατεύονται από τις ατμοσφαιρικές επιδράσεις (ηλιακή ακτινοβολία, παγετός και βροχή, υψηλές θερμοκρασίες κ.λπ.). Με βάση την αξιολόγηση επικινδυνότητας (τύπος λιπάσματος, καιρικές συνθήκες, διάρκεια αποθήκευσης και τοποθεσία), η πλαστική κάλυψη μπορεί να είναι αποδεκτή. Επιτρέπεται η αποθήκευση ασβέστη και γύψου στον αγρό. Εφόσον	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		τηρούνται οι απαιτήσεις αποθήκευσης που αναφέρονται στο δελτίο δεδομένων ασφαλείας (ΔΔΑ), τα χύδην υγρά λιπάσματα μπορούν να αποθηκεύονται σε εξωτερικούς χώρους σε δοχεία. Ο χώρος αποθήκευσης πρέπει να αερίζεται καλά και να είναι απαλλαγμένος από βρόχινο νερό ή έντονη συμπύκνωση. Τα ανόργανα λιπάσματα πρέπει να αποθηκεύονται σε ένα χώρο όπου δεν υπάρχουν απορρίμματα, όπου δε ζουν και πολλαπλασιάζονται τρωκτικά και όπου κάθε χυμένη ποσότητα και διαρροή μπορεί να απομακρύνεται.	
FV-Smart 29.03	Οργανικά λιπάσματα		
FV-Smart 29.03.01	Πραγματοποιείται αξιολόγηση επικινδυνότητας για τα οργανικά λιπάσματα σύμφωνα με την προβλεπόμενη χρήση.	Πρέπει να τεκμηριώνεται η αξιολόγηση επικινδυνότητας για τα οργανικά λιπάσματα, η οποία διενεργείται πριν από τη χρήση των οργανικών λιπασμάτων και πρέπει να εξετάζει τα ακόλουθα: - Τύπο οργανικού λιπάσματος - Μέθοδος θεραπείας - Μικροβιακή μόλυνση - Περιεκτικότητα σε ζιζάνια/σπόρους - Περιεκτικότητα σε βαρέα μέταλλα - Χρόνο εφαρμογής - Τοποθέτηση της εφαρμογής (π.χ. σε επαφή με το βρώσιμο τμήμα της καλλιέργειας) Οι διαδικασίες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ). Αυτό επίσης ισχύει και για τα υποστρώματα από ενεργειακά φυτά.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Για τα βιολογικά λιπάσματα που διατίθενται στο εμπόριο, η αξιολόγηση επικινδυνότητας μπορεί να αντικατασταθεί από τη συνοδευτική τεκμηρίωση και τις πιστοποιήσεις ποιότητας και περιεχομένου.	
FV-Smart 29.03.02	Το διάστημα ανάμεσα στην εφαρμογή του οργανικού λιπάσματος και τη συγκομιδή του προϊόντος δεν θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των τροφίμων.	Τα αρχεία πρέπει να δείχνουν ότι το διάστημα ανάμεσα στη χρήση κομποστοποιημένων οργανικών λιπασμάτων και της συγκομιδής δεν θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των τροφίμων. Εάν χρησιμοποιείται ακατέργαστη ζωική κοπριά, πρέπει να ενσωματώνεται στο έδαφος. Οι κίνδυνοι που συνδέονται με τον τύπο της χρησιμοποιούμενης ακατέργαστης κοπριάς και την προβλεπόμενη χρήση πρέπει να αξιολογούνται κατά τον καθορισμό του διαστήματος πριν από τη συγκομιδή, τηρουμένων των ακόλουθων ελάχιστων απαιτήσεων: - Για δενδρώδεις καλλιέργειες (δηλαδή δέντρα με τον χαμηλότερο καρπό να κρέμεται αρκετά πάνω από το έδαφος, ώστε ο καρπός να μην έρχεται σε επαφή με το έδαφος, και εξαιρουμένων των χαμηλών θάμνων): Η ακατέργαστη κοπριά πρέπει να εφαρμόζεται πριν από την ανάπτυξη των οφθαλμών ή σε μικρότερο χρονικό διάστημα με βάση την αξιολόγηση επικινδυνότητας, αλλά πάντα το αργότερο 60 ημέρες πριν από τη συγκομιδή. - Πράσινα φυλλώδη λαχανικά: Η ακατέργαστη κοπριά δεν πρέπει ποτέ να εφαρμόζεται μετά τη φύτευση, ανεξαρτήτως του διαστήματος πριν από τη συγκομιδή. - Για άλλες καλλιέργειες: Η ακατέργαστη κοπριά εφαρμόζεται τουλάχιστον 60 ημέρες πριν από τη συγκομιδή.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 29.03.03	Απαγορεύεται η χρήση ακατέργαστων ανθρώπινων λυμάτων στην παραγωγική εκμετάλλευση.	Τα ακατέργαστα ανθρώπινα λύματα δεν πρέπει ποτέ να χρησιμοποιούνται στην παραγωγή εγγεγραμμένων καλλιεργειών. Δεν επιτρέπεται η χρήση ακατέργαστων ανθρώπινων λυμάτων που έχει κομποστοποιηθεί ή ενσωματωθεί σε εμπορικά διαθέσιμο προϊόν, ανεξάρτητα από τη νόμιμη χρήση σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 29.04	Περιεκτικότητα σε θρεπτικά συστατικά		
FV-Smart 29.04.01	Η περιεκτικότητα των κύριων θρεπτικών συστατικών (άζωτο, φώσφορος, κάλιο) στα εφαρμοζόμενα λιπάσματα είναι γνωστή.	Τεκμηριωμένες αποδείξεις/ετικέτες που αναφέρουν το περιεχόμενο των κύριων θρεπτικών συστατικών (ή τις αναγνωρισμένες πρότυπες τιμές) πρέπει να είναι διαθέσιμες για όλα τα λιπάσματα (οργανικά και ανόργανα) που χρησιμοποιήθηκαν στις εγγεγραμμένες καλλιέργειες τους τελευταίους 24 μήνες.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 29.04.02	Τα αγορασμένα ανόργανα λιπάσματα συνοδεύονται από τεκμηριωμένες αποδείξεις με τη χημική τους σύσταση, συμπεριλαμβανομένων των βαρέων μετάλλων.	Τεκμηριωμένες αποδείξεις που αναφέρουν τη χημική τους σύσταση, συμπεριλαμβανομένων των βαρέων μετάλλων, υπάρχουν διαθέσιμες για όλα τα ανόργανα λιπάσματα που χρησιμοποιήθηκαν στις εγγεγραμμένες καλλιέργειες τους τελευταίους 12 μήνες.	Συνιστάται
FV-Smart 30	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΝΕΡΟΥ		
FV-Smart 30.01	Αξιολογήσεις επικινδυνότητας χρήσης νερού και σχέδιο διαχείρισης		
FV-Smart 30.01.01	Υπάρχει αξιολόγηση επικινδυνότητας για την εκτίμηση των κινδύνων για την ασφάλεια των τροφίμων για το νερό που χρησιμοποιείται πριν και μετά τη συγκομιδή.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένη αξιολόγηση επικινδυνότητας για το νερό που χρησιμοποιείται για την παραγωγή σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους και για τις μετασυλλεκτικές δραστηριότητες. Η αξιολόγηση πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον τα εξής:	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Προσδιορισμό των πηγών νερού μέσω χαρτών, φωτογραφιών, σχεδίων (αποδεκτά είναι τα χειρόγραφα σχέδια) ή άλλων απεικονίσεων για τον προσδιορισμό της θέσης της πηγής (των πηγών) νερού, των μόνιμων εξαρτημάτων και της ροής του συστήματος νερού (συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων συγκράτησης, των δεξαμενών ή άλλου αποθηκευμένου νερού που προορίζεται για επαναχρησιμοποίηση), η απεικόνιση πρέπει να συνδέεται με χάρτες της περιοχής και ένα σύστημα αναφοράς στην παραγωγική εκμετάλλευση - Αποτελέσματα ιστορικής ανάλυσης, κατά περίπτωση - Τον χρόνο χρήσης του νερού (στάδιο ανάπτυξης της καλλιέργειας ή μετά τη συγκομιδή) - Τον κίνδυνο φυσικής, χημικής και μικροβιακής μόλυνσης - Τις μεθόδους αντιμετώπισης των κινδύνων που συνδέονται με τους μηχανισμούς παροχής νερού, οι οποίες οδηγούν σε μετριασμό του κινδύνου διασταυρούμενης μόλυνσης - Την επαφή του νερού με την καλλιέργεια - Τα χαρακτηριστικά της καλλιέργειας και το στάδιο ανάπτυξης ή χειρισμού - Την ποιότητα του νερού που χρησιμοποιείται για εφαρμογές λιπασμάτων, φυτοπροστατευτικών προϊόντων ή μετασυλλεκτικές εφαρμογές - Τα μέτρα που έχουν ληφθεί για τον μετριασμό του κινδύνου μόλυνσης, κατά περίπτωση (π.χ. αποτροπή της διείσδυσης ανθρώπων και ζώων με περίφραξη) - Τα αποδεκτά όρια για την ποιότητα των υδάτων - Τις επιπτώσεις στην ασφάλεια των τροφίμων και την καταλληλότητα για το σκοπό αυτό	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Την ελάχιστη απαίτηση μίας ανάλυσης ανά περίοδο ή κύκλο πιστοποίησης για το νερό που χρησιμοποιείται σε μετασυλλεκτικές δραστηριότητες και έρχεται σε επαφή με το προϊόν, με το δείγμα να λαμβάνεται όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο σημείο εφαρμογής (απαιτείται τουλάχιστον μία ανάλυση ακόμη και όταν χρησιμοποιούνται δημόσιες πηγές νερού). Η αξιολόγηση επικινδυνότητας πρέπει να αναθεωρείται ετησίως και κάθε φορά που οι κίνδυνοι μεταβάλλονται λόγω λειτουργικών αλλαγών.	
FV-Smart 30.01.02	Πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση επικινδυνότητας για την αξιολόγηση περιβαλλοντικών ζητημάτων για τη διαχείριση των υδάτων στην παραγωγική εκμετάλλευση (πριν και μετά τη συγκομιδή).	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένη αξιολόγηση επικινδυνότητας για το νερό που χρησιμοποιείται για την παραγωγή σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους και για τις μετασυλλεκτικές δραστηριότητες. Η εκτίμηση προσδιορίζει κατ' ελάχιστο τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε και από: - Υδάτινες πηγές - Συστήματα διανομής - Μεθόδους άρδευσης - Σημαντικές χρήσεις νερού για άλλες δραστηριότητες στην παραγωγική εκμετάλλευση - Επιπτώσεις των δικών γεωργικών δραστηριοτήτων στο περιβάλλον εκτός της παραγωγικής εκμετάλλευσης Η αξιολόγηση επικινδυνότητας πρέπει να αναθεωρείται ετησίως ή κάθε φορά που οι κίνδυνοι μεταβάλλονται.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 30.01.03	Διατίθεται σχέδιο διαχείρισης υδάτων.	Ένα τεκμηριωμένο σχέδιο διαχείρισης υδάτων πρέπει: - Να αναθεωρείται τουλάχιστον ετησίως, με βάση τις αναθεωρημένες αξιολογήσεις επικινδυνότητας - Να εκτιμά την ανάγκη για συντήρηση του εξοπλισμού άρδευσης και του λοιπού εξοπλισμού παροχής νερού - Να προσδιορίζει την εκπαίδευση των εργαζομένων που απαιτείται για την υποστήριξη της συντήρησης και των επισκευών - Να είναι είτε ατομικό είτε περιφερειακό σχέδιο εάν τεκμηριώνεται η συμμετοχή σε κοινοτικό σύστημα άρδευσης - Να συμπεριλαμβάνει αναφορά στην ανάλυση νερού - Να συμπεριλαμβάνει τις διορθωτικές ενέργειες που έγιναν σχετικά με την ποιότητα του νερού	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 30.01.04	Λαμβάνονται μέτρα για τη συμπλήρωση της διαχείρισης των υδάτων εντός της παραγωγικής εκμετάλλευσης με δραστηριότητες εκτός παραγωγικής εκμετάλλευσης (αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι το νομικό πεδίο εφαρμογής για τον παραγωγό είναι η παραγωγική εκμετάλλευση).	Τα διαθέσιμα στοιχεία θα πρέπει να υποδεικνύουν την ευαισθητοποίηση του παραγωγού σε (ή τη συμμετοχή του σε) έργα, κοινές δράσεις ή συνεργασία για τη διαχείριση των υδάτων με ενδιαφερόμενους φορείς στη γειτονική υδρολογική λεκάνη, στον υδροκρίτη, στο τοπίο ή πέραν αυτών, για παράδειγμα με άλλους παραγωγούς, πρωτοβουλίες του κλάδου ή για συγκεκριμένες καλλιέργειες, μη κυβερνητικές οργανώσεις κ.λπ.	Συνιστάται
FV-Smart 30.02	Υδάτινες πηγές		
FV-Smart 30.02.01	Η χρήση νερού σε επίπεδο παραγωγικής εκμετάλλευσης έχει έγκυρες άδειες/αδειοδοτήσεις, όπου απαιτείται από το νόμο.	Έγκυρες άδειες/αδειοδοτήσεις που έχουν εκδοθεί από την αρμόδια αρχή πρέπει να είναι διαθέσιμες για όλα τα ακόλουθα: - Εξαγωγή νερού από παραγωγικές εκμεταλλεύσεις - Υποδομή αποθήκευσης νερού	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Χρήση νερού στην παραγωγική εκμετάλλευση, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικά της άρδευσης, του πλυσίματος προϊόντων και των διεργασιών επίπλευσης - Εκροή νερού σε ροές ποταμών ή άλλες περιβαλλοντικά ευαίσθητες εκτάσεις, όπου απαιτείται από το νόμο Οι εν λόγω άδειες/αδειοδοτήσεις πρέπει να είναι διαθέσιμες για την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) και να έχουν έγκυρες ημερομηνίες. Εάν αυτές δεν είναι διαθέσιμες όπου απαιτείται, πρέπει να υπάρχουν αποδείξεις ότι ο παραγωγός έχει όντως υποβάλει αίτηση για την άδεια (ή τις άδειες), ότι η έγκριση βρίσκεται σε εξέλιξη και ότι δεν υπάρχουν σαφείς ενδείξεις επίσημης απαγόρευσης της χρήσης της (των) σχετικής(ών) υδάτινης(ων) πηγής(ών).	
FV-Smart 30.02.02	Τηρούνται οι περιορισμοί που αναφέρονται στις άδειες/αδειοδοτήσεις χρήσης νερού.	Δεν είναι ασυνήθιστο σε ειδικές περιπτώσεις να καθορίζονται στις άδειες/αδειοδοτήσεις ωριαίες, ημερήσιες, εβδομαδιαίες, μηνιαίες ή ετήσιες ποσότητες άντλησης ή ποσοστά χρήσης. Ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση των όγκων άντλησης πρέπει να βρίσκεται στη σωστή θέση ώστε να παρέχει ακριβείς ενδείξεις. Αρχεία πρέπει να τηρούνται και να είναι διαθέσιμα ώστε να αποδεικνύουν ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 30.03	Αποδοτική χρήση νερού στην παραγωγική εκμετάλλευση		
FV-Smart 30.03.01	Όπου είναι εφικτό, έχουν εφαρμοστεί μέτρα για τη συλλογή του νερού και, κατά περίπτωση, για την ανακύκλωσή του.	Η συλλογή ή/και η ανακύκλωση του νερού πρέπει να εφαρμόζεται όπου αυτό είναι οικονομικά και πρακτικά εφικτό (από στέγες κτιρίων, θερμοκήπια κ.λπ.).	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Η συλλογή ή ανακύκλωση νερού δεν αναφέρεται μόνο στο νερό της βροχής. Δεν ενθαρρύνεται η συλλογή από υδάτινα ρεύματα.	
FV-Smart 30.04	Αποθήκευση νερού		
FV-Smart 30.04.01	Υπάρχουν εγκαταστάσεις αποθήκευσης νερού διαθέσιμες και καλά συντηρημένες που αξιοποιούν τις περιόδους της μέγιστης διαθεσιμότητας νερού.	Όταν η παραγωγική εκμετάλλευση βρίσκεται σε περιοχές με εποχιακή διαθεσιμότητα νερού, θα πρέπει να υπάρχουν εγκαταστάσεις αποθήκευσης νερού για τη χρήση του νερού κατά τις περιόδους που η διαθεσιμότητα νερού είναι χαμηλή. Θα πρέπει να είναι σε καλή κατάσταση και κατάλληλα περιφραγμένες/ασφαλισμένες για την αποφυγή ατυχημάτων.	Συνιστάται
FV-Smart 30.04.02	Η αποθήκευση του νερού δεν ενέχει κινδύνους για την ασφάλεια των τροφίμων.	Εάν χρησιμοποιούνται δεξαμενές ή άλλα δοχεία για την αποθήκευση νερού, πρέπει να προσδιορίζονται οι κίνδυνοι για το αποθηκευμένο νερό ή τα προϊόντα. Εάν τα δοχεία αποθήκευσης νερού είναι ανοικτά στον αέρα, πρέπει να αντιμετωπίζεται η πιθανότητα μόλυνσης. Το δοχείο δεν πρέπει να αποτελεί πηγή μόλυνσης για το νερό και η ποιότητα του νερού που περιέχεται σε αυτό πρέπει να είναι κατάλληλη για την προβλεπόμενη χρήση.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 30.05	Ποιότητα νερού		
FV-Smart 30.05.01	Το νερό αναλύεται για την ασφάλεια των τροφίμων, σύμφωνα με την αξιολόγηση επικινδυνότητας.	Το νερό πρέπει να αναλύεται με συχνότητα σύμφωνη με την αξιολόγηση επικινδυνότητας και τα ισχύοντα πρότυπα για τον κλάδο ή τους σχετικούς κανονισμούς. Η ανάλυση του νερού αποτελεί μέρος του σχεδίου διαχείρισης του νερού και ολοκληρώνεται τουλάχιστον μία φορά ετησίως ή συχνότερα, εάν αυτό απαιτείται από την αξιολόγηση επικινδυνότητας [π.χ. σε παραγωγή γεωργίας ελεγχόμενου περιβάλλοντος (ΓΕΠ)].	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Απαιτείται τουλάχιστον μία ανάλυση ανά περίοδο ή κύκλο πιστοποίησης για το νερό που έρχεται σε επαφή με τα προϊόντα κατά τη μετασυλλεκτική επεξεργασία, με δειγματοληψία όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο σημείο εφαρμογής. Απαιτείται τουλάχιστον μία ανάλυση ακόμη και όταν χρησιμοποιούνται δημόσιες πηγές νερού. Η ανάλυση νερού πρέπει να αντικατοπτρίζει τη φύση και την έκταση του συστήματος νερού, το πεδίο παραγωγής (είδος προϊόντος, εφαρμογές, συγκομιδή, χειρισμός, υδάτινες πηγές κ.λπ.). Όταν χρησιμοποιούνται διαφορετικές υδάτινες πηγές, πρέπει να λαμβάνονται δείγματα από κάθε μία. Δείγματα πρέπει να λαμβάνονται από τοποθεσίες που αντιπροσωπεύουν περισσότερο την υδάτινη πηγή, συνήθως όσο το δυνατό πιο κοντά στο σημείο εφαρμογής. Η ανάλυση πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια της χρήσης του νερού στα προϊόντα και κατά την περίοδο του υψηλότερου κινδύνου. Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένη διαδικασία για την ανάλυση του νερού, η οποία να περιλαμβάνει: - Συχνότητα δειγματοληψίας - Άτομο υπεύθυνο για τη δειγματοληψία - Μέθοδο συλλογής δειγμάτων - Εργαστήριο ανάλυσης των δειγμάτων - Τοποθεσία δειγματοληψίας Πρέπει να διατηρούνται αρχεία όλων των αναλύσεων.	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 30.05.02	Τα διορθωτικά μέτρα λαμβάνονται με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης επικινδυνότητας και τα αποτελέσματα της ανάλυσης νερού.	Πρέπει να υπάρχει διαθέσιμη τεκμηρίωση των διορθωτικών ενεργειών, όπως προσδιορίζονται και απαιτούνται από την αξιολόγηση επικινδυνότητας για το νερό και τα ισχύοντα ειδικά πρότυπα του κλάδου ή τους σχετικούς κανονισμούς. Τα μέτρα λαμβάνονται με βάση το επίπεδο του κινδύνου. Πιθανές στρατηγικές για τη μείωση του κινδύνου μόλυνσης του προϊόντος που προέρχεται από τη χρήση του νερού, περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, τα εξής: - Επεξεργασία του νερού πριν από τη χρήση - Να αποτρέπεται το νερό να έρχεται σε επαφή με το συγκομισμένο τμήμα της καλλιέργειας - Μείωση της τρωτότητας της παροχής νερού - Να αφήνεται επαρκής χρόνος μεταξύ της εφαρμογής και της συγκομιδής ώστε να εξασφαλίζεται μία κατάλληλη μείωση των παθογόνων πληθυσμών Οι παραγωγοί που εφαρμόζουν αυτές τις στρατηγικές πρέπει να επαληθεύουν ότι αντιμετωπίζεται ο κίνδυνος μόλυνσης του προϊόντος.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 30.05.03	Η χρήση επεξεργασμένων λυμάτων δεν ενέχει κίνδυνο για την ασφάλεια των τροφίμων.	Τα επεξεργασμένα λύματα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο όταν οι κίνδυνοι έχουν εντοπιστεί και μετριαστεί αποτελεσματικά. Λαμβάνεται υπόψη ο τύπος της καλλιέργειας, ο συντελεστής ανάπτυξης και η επαφή με τα βρώσιμα τμήματα της καλλιέργειας. Η ανάλυση του νερού πρέπει να γίνεται σε κατάλληλα χρονικά διαστήματα για να επαληθεύεται ότι η επεξεργασία είναι σταθερά αποτελεσματική. Όταν χρησιμοποιούνται επεξεργασμένα λύματα ή ανακτημένο νερό, η ποιότητα του νερού πρέπει να	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		συμμορφώνεται με τους ισχύοντες κανονισμούς ή με τις «Κατευθυντήριες γραμμές για την ασφαλή χρήση των λυμάτων, περιττωμάτων και φαιών υδάτων» (2006) που δημοσίευσε ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ), όταν δεν υπάρχουν ισχύοντες κανονισμοί. Οι κατευθυντήριες οδηγίες για την ελάχιστη παρακολούθηση επαλήθευσης των μικροβιακών στόχων απόδοσης για την επεξεργασία λυμάτων αναφέρονται στον Πίνακα 4.5 (τόμος 2, 2006) και στον Πίνακα 2.9 (τόμος 1, 2006) των «Κατευθυντήριων γραμμών για την ασφαλή χρήση των λυμάτων, περιττωμάτων και φαιών υδάτων» του ΠΟΥ. Η ποιότητα των υδάτων αξιολογείται με τη μέτρηση της ποσότητας των οργανισμών-δεικτών. Για το σκοπό αυτό συνιστάται ο <i>Escherichia coli</i> (<i>E. coli</i>), αλλά άλλοι ισχύοντες κανονισμοί και πρότυπα του κλάδου μπορεί να αναφέρονται σε συνολικά περιπτωματικά κολοβακτηριοειδή. Όταν δεν υπάρχουν πιο περιοριστικοί ισχύοντες κανονισμοί, για σκοπούς παρακολούθησης υιοθετείται το επίπεδο επαλήθευσης που έχει καθοριστεί από τον ΠΟΥ, δηλαδή $\leq 1.000 E. coli$ ανά 100 ml επεξεργασμένων λυμάτων. Πολλοί ισχύοντες κανονισμοί απαιτούν την τήρηση αυστηρότερων ποιοτικών απαιτήσεων για το νερό αναψυχής, το ανακτημένο νερό και το νερό άρδευσης, οπότε τα όρια ποιότητας του νερού-στόχου πρέπει να εξετάζονται στις αξιολογήσεις επικινδυνότητας και στην τεκμηρίωση. Εάν το νερό ενδέχεται να είναι μολυσμένο (π.χ. ανάντη πηγή μόλυνσης), ο παραγωγός πρέπει να αποδείξει μέσω ανάλυσης ότι το νερό συμμορφώνεται με τους ισχύοντες κανονισμούς και απαιτήσεις ή με τις κατευθυντήριες	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		απαιτήσεις του ΠΟΥ, όταν δεν υπάρχουν ισχύοντες κανονισμοί. Τα ανεπεξέργαστα λύματα δεν πρέπει ποτέ να χρησιμοποιούνται στις καλλιέργειες. Ένδειξη «M/E» εάν δεν χρησιμοποιούνται επεξεργασμένα λύματα.	
FV-Smart 30.05.04	Το νερό που έρχεται σε επαφή με τα προϊόντα κατά τη συγκομιδή και μετά τη συγκομιδή πληροί το μικροβιακό πρότυπο για το πόσιμο νερό.	Το νερό (συμπεριλαμβανομένου του πάγου) που χρησιμοποιείται κατά τη συγκομιδή και τις δραστηριότητες μετά τη συγκομιδή (ψύξη, μεταφορά, πλύσιμο κ.λπ.) πρέπει να πληροί τα μικροβιακά πρότυπα για το πόσιμο νερό και να αντιμετωπίζεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η μόλυνση του προϊόντος. Μοναδική εξαίρεση αποτελούν οι αγροί με κράνμπερι που συγκομίζονται με πλημμύρισμα, όπου η ανάλυση πρέπει να επιβεβαιώνει ότι το νερό δεν αποτελεί πηγή μικροβιακής μόλυνσης για το προϊόν.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 30.05.05	Το ανακυκλωμένο νερό που χρησιμοποιείται κατά την παραγωγή, τη συγκομιδή και τη μετασυλλεκτική περίοδο αλλάζει ή αναπληρώνεται με την κατάλληλη συχνότητα.	Εάν το νερό που χρησιμοποιείται κατά την παραγωγή, τη συγκομιδή και τις μετασυλλεκτικές δραστηριότητες ανακυκλώνεται, πρέπει να έχει καθοριστεί η κατάλληλη συχνότητα αλλαγής του νερού με βάση τις εφαρμοστέες παραμέτρους (pH, αποτελεσματικότητα των αντιμικροβιακών πρόσθετων νερού, θολρότητα, οπτική αξιολόγηση κ.λπ.). Ένδειξη «M/E» εάν δεν χρησιμοποιείται ανακυκλωμένο νερό.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 30.05.06	Το επεξεργασμένο νερό που χρησιμοποιείται κατά τη συγκομιδή ή μετά τη συγκομιδή παρακολουθείται κατάλληλα.	Για το επεξεργασμένο νερό (αντιμικροβιακά πρόσθετα νερού, όζον κ.λπ.) που χρησιμοποιείται κατά τη συγκομιδή και τις μετασυλλεκτικές δραστηριότητες (π.χ. ψύξη) πρέπει να τηρείται ένα τεκμηριωμένο σύστημα παρακολούθησης της διαδικασίας επεξεργασίας και τακτικός έλεγχος των	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		αποδεκτών παραμέτρων. Η παρακολούθηση εκτελείται με συχνότητα που καθορίζεται σύμφωνα με την αξιολόγηση επικινδυνότητας. Οι τιμές που μετρώνται κατά την παρακολούθηση συγκρίνονται με τις καθορισμένες επιτρεπόμενες παραμέτρους. Για αποτελέσματα αναλύσεων εκτός των επιτρεπτών ορίων πρέπει να λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα.	
FV-Smart 30.06	Προβλέψεις άρδευσης και τήρηση αρχείων		
FV-Smart 30.06.01	Χρησιμοποιούνται τακτικά εργαλεία για τον υπολογισμό και τη βελτιστοποίηση της άρδευσης των καλλιεργειών.	Ο παραγωγός πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι οι ανάγκες άρδευσης των καλλιεργειών υπολογίζονται με βάση δεδομένα (δεδομένα του τοπικού γεωργικού ινστιτούτου, βροχόμετρα παραγωγικής εκμετάλλευσης, δοχεία απορροής για την καλλιέργεια του υποστρώματος, μετρητές εξάτμισης, тенσιόμετρα για το ποσοστό υγρασίας στο έδαφος κ.λπ.) Εφόσον υπάρχουν εργαλεία στην παραγωγική εκμετάλλευση, αυτά συντηρούνται ώστε να διασφαλίζεται ότι είναι αποτελεσματικά και σε καλή κατάσταση. Ένδειξη «Μ/Ε» μόνο για μη αρδευόμενες καλλιέργειες.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 30.06.02	Λαμβάνονται μέτρα για την κατανόηση της ποσότητας νερού που χρησιμοποιείται και προσδιορίζονται δράσεις για την αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης νερού.	Πρέπει να τηρούνται αρχεία σχετικά με τη χρήση του νερού άρδευσης/υδρολίπανσης των καλλιεργειών, τα οποία να παρέχουν εκτιμήσεις για την ποσότητα του νερού που απαιτείται για την υποστήριξη της παραγωγής τους. Όπου είναι δυνατόν, προσδιορίζονται τρόποι αύξησης της αποδοτικότητας χρήσης του νερού. Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 30.06.03	Η διαχείριση του νερού υποστηρίζεται με δείκτες μέτρησης.	Οι αποδεκτοί δείκτες μέτρησης επιτρέπουν τον υπολογισμό των εξής: Τουλάχιστον τη συνολική μηνιαία ποσότητα νερού που χρησιμοποιείται στην παραγωγική εκμετάλλευση για τη γεωργική παραγωγή (σε m³/εγκατάσταση/μήνα). Θα πρέπει επίσης να αναφέρεται η ποσότητα νερού που αντλείται από συγκεκριμένες πηγές. Οι πρόσθετοι δείκτες μέτρησης μπορούν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα: - Τη μηνιαία ποσότητα νερού που χρησιμοποιείται για άρδευση/εκτάριο. Οι δείκτες μέτρησης θα πρέπει να αφορούν στις υδάτινες πηγές (εξαιρουμένου του βρόχινου νερού), στις μονάδες χρόνου (π.χ. καλλιεργητικοί κύκλοι) και στις ποσότητες νερού ανά κιλό προϊόντος και ανά εκτάριο παραγωγής. Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή. Τα αποτελέσματα (δεδομένα) για τις μετρήσεις σε επίπεδο ομάδας παραγωγών και παραγωγικής εκμετάλλευσης πρέπει να είναι διαθέσιμα για να υποδεικνύουν τη συμμόρφωση.	Συνιστάται

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 31	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΧΘΡΩΝ		
FV-Smart 31.01	Η εφαρμογή της ολοκληρωμένης διαχείρισης εχθρών (integrated pest management - IPM) υποστηρίζεται μέσω εκπαίδευσης ή συμβουλών.	Όπου το τεχνικά υπεύθυνο πρόσωπο είναι ο παραγωγός, η εμπειρία θα πρέπει να συμπληρώνεται με τεχνογνωσία (πρόσβαση σε τεχνική βιβλιογραφία IPM, παρακολούθηση εξειδικευμένων μαθημάτων, κ.λπ.) ή με τη χρήση εργαλείων (software, μέθοδοι ανίχνευσης στην παραγωγική εκμετάλλευση κ.λπ.). Όπου ένας εξωτερικός σύμβουλος παρείχε βοήθεια, η εκπαίδευση και η τεχνική ικανότητα πρέπει να αποδεικνύονται μέσω επίσημων διπλωμάτων, ειδικών μαθημάτων εκπαίδευσης κ.λπ., εκτός εάν αυτό το πρόσωπο έχει προσληφθεί γι' αυτό το σκοπό από έναν αρμόδιο οργανισμό. Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 31.02	Ο παραγωγός ενημερώνεται για τους σχετικούς εχθρούς, ασθένειες και ζιζάνια που επηρεάζουν τις εγγεγραμμένες καλλιέργειές του.	Ο παραγωγός προσφέρει προφορική επίδειξη των γνώσεών του σχετικά με τον εντοπισμό της παρουσίας και των πιθανών ζημιών των σχετικών επιβλαβών εχθρών, ασθενειών και ζιζανίων που επηρεάζουν τις εγγεγραμμένες καλλιέργειες. Η επίδειξη αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί στον αγρό ή ο παραγωγός μπορεί να εξηγήσει πώς εκπαιδεύει τους αντίστοιχους εργαζόμενους σχετικά με τους σχετικούς εχθρούς, ασθένειες και ζιζάνια που επηρεάζουν την κύρια ή τις κύριες καταχωρισμένες καλλιέργειες. Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 31.03	Υπάρχει σχέδιο ολοκληρωμένης διαχείρισης εχθρών (IPM) που περιγράφει τα μέτρα που χρησιμοποιούνται σε επίπεδο παραγωγικής εκμετάλλευσης για τη διαχείριση των σχετικών εχθρών, ασθενειών και ζιζανίων που επηρεάζουν την ή τις εγγεγραμμένες καλλιέργειες.	Το σχέδιο IPM περιγράφει τα μέτρα που χρησιμοποιεί ή θα εξέταζε να χρησιμοποιήσει ο παραγωγός για τη διαχείριση των εχθρών, ασθενειών και ζιζανίων που σχετίζονται με την ή τις εγγεγραμμένες καλλιέργειες. Πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής: - Μια σταδιακή προσέγγιση με βάση τις προληπτικές, μη χημικές και χημικές μεθόδους που εφαρμόζονται ανάλογα με την καλλιέργεια και τη συγκεκριμένη κατάσταση, σύμφωνα με την κρίση του παραγωγού ή του ειδικού συμβούλου - Παρακολούθηση εχθρών, ασθενειών και ζιζανίων για να καθοριστεί εάν απαιτούνται παρεμβάσεις, με όρια δράσης που καθορίζονται από τον παραγωγό Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 31.04	Ο παραγωγός εφαρμόζει μέτρα πρόληψης.	Ο παραγωγός πρέπει να αποδείξει την εφαρμογή τουλάχιστον δύο δραστηριοτήτων για την εγγεγραμμένη καλλιέργεια (μεμονωμένα ή ανά ομάδα καλλιεργειών) που περιλαμβάνουν την υιοθέτηση πρακτικών παραγωγής που θα μπορούσαν να μειώσουν τις περιπτώσεις και την ένταση των προσβολών από εχθρούς, μειώνοντας έτσι την ανάγκη παρέμβασης.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 31.05	Ο παραγωγός εφαρμόζει την παρακολούθηση των εγγεγραμμένων καλλιεργειών του για να σχεδιάσει τη διαχείριση των εχθρών και των ασθενειών.	Ο παραγωγός πρέπει να αποδείξει την εφαρμογή τουλάχιστον δύο δραστηριοτήτων ανά εγγεγραμμένη καλλιέργεια που θα καθορίζουν τότε και σε τι βαθμό οι εχθροί και οι φυσικοί τους εχθροί είναι παρόντες και ότι χρησιμοποιώντας αυτές τις πληροφορίες θα σχεδιάζει τις τεχνικές διαχείρισης εχθρού που απαιτούνται.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 31.06	Ο παραγωγός προβαίνει σε παρεμβάσεις για τη διαχείριση των εχθρών.	Ο παραγωγός πρέπει να προσκομίζει στοιχεία για τις περιπτώσεις στις οποίες έγιναν ειδικές παρεμβάσεις κατά των εχθρών που επηρεάζουν αρνητικά την οικονομική αξία μιας καλλιέργειας. Ο παραγωγός μπορεί να επιλέξει να μην λάβει κανένα μέτρο κατά του εχθρού και να υποστεί την οικονομική ζημία. Όπου είναι δυνατόν, εξετάζονται μη χημικές προσεγγίσεις. Ένδειξη «M/E» εάν ο παραγωγός δεν παρενέβη.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 31.07	Για τη διατήρηση της αποτελεσματικότητας των διαθέσιμων φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) ακολουθήθηκαν συστάσεις για την παρεμπόδιση ανάπτυξης της ανθεκτικότητας.	Όταν οι εχθροί, οι ασθένειες ή τα ζιζάνια είναι σε τέτοιο επίπεδο που απαιτείται επανάληψη αντιμετώπισής τους στις καλλιέργειες, πρέπει να υπάρχουν αποδείξεις ότι τηρούνται οι συστάσεις (όπου είναι διαθέσιμες) για την παρεμπόδιση ανάπτυξης της ανθεκτικότητας. Εάν υπάρχει μόνο ένας χημικός τρόπος δράσης ή μόνο μία κατηγορία ΦΠΠ είναι διαθέσιμη ή επιτρέπεται η χρήση της στη χώρα παραγωγής ή στη χώρα εξαγωγής, η εναλλαγή των τύπων προϊόντων μπορεί να μην είναι δυνατή λόγω έλλειψης διαθέσιμων κατάλληλων εναλλακτικών λύσεων. Η στρατηγική διαχείρισης της παρεμπόδισης ανάπτυξης της ανθεκτικότητας πρέπει να τεκμηριώνεται και να λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα σημεία: - Ακολουθούνται πάντα οι συστάσεις που αναγράφονται στην ετικέτα του προϊόντος. - Αποφεύγονται χαμηλότερες δόσεις για τη διασφάλιση της βέλτιστης ποιότητας εφαρμογής. - Χρησιμοποιούνται προγράμματα εναλλαγής και μείγματα ΦΠΠ με διαφορετικούς τρόπους δράσης που είναι αποτελεσματικά κατά του στόχου, όπου υπάρχουν.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 31.08	Ο παραγωγός χρησιμοποιεί τα αποτελέσματα της ολοκληρωμένης διαχείρισης εχθρών (IPM) για να μαθαίνει και να βελτιώνει το σχέδιο IPM.	Πρέπει να υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι ο παραγωγός αξιολογεί το σχέδιο IPM σε ετήσια βάση και εισάγει βελτιώσεις, εάν αυτές κρίνονται αναγκαίες. Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 32	ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ		
FV-Smart 32.01	Διαχείριση φυτοπροστατευτικών προϊόντων		
FV-Smart 32.01.01	Χρησιμοποιούνται μόνο επεμβάσεις με φυτοπροστατευτικά προϊόντα (ΦΠΠ) που έχουν εγκριθεί για τη χώρα παραγωγής.	Πρέπει να υπάρχει σύστημα που να διασφαλίζει ότι τα ΦΠΠ χρησιμοποιούνται όπως επιτρέπεται για τη χώρα παραγωγής. Τα αποδεικτικά στοιχεία μπορεί να έχουν τη μορφή καταλόγων αναφοράς (αποδεκτών στο διαδίκτυο), ετικετών προϊόντων ή περιγραφών των ισχυόντων κανονισμών. Όταν δεν υπάρχει επίσημο σύστημα εγγραφής στη χώρα παραγωγής, ο παραγωγός πρέπει να ανατρέχει στον «Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας σχετικά με τη Διανομή και τη Χρήση των Φυτοφαρμάκων» της Διεθνούς Οργάνωσης Τροφίμων και Γεωργίας (FAO). Επιτρέπεται η χρήση ΦΠΠ κατά Παρεκβολή (Extrapolation) σύμφωνα με το τοπικό σύστημα εγγραφής (βλ. κατευθυντήρια οδηγία). Για τα εμπορικά επώνυμα προϊόντα (συμπεριλαμβανομένων τυχόν συνθέσεων δραστικών ουσιών) που χρησιμοποιούνται, πρέπει να υπάρχει ενημερωμένος τεκμηριωμένος κατάλογος που να λαμβάνει υπόψη κάθε αλλαγή στην τοπική και εθνική νομοθεσία για τα βιοκτόνα, τις κηρώδεις ουσίες και τα μετασυσλεκτικά ΦΠΠ.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 32.01.02	Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα (ΦΠΠ) και άλλες επεξεργασίες εφαρμόζονται κατάλληλα και όπως συνιστάται στην ετικέτα του προϊόντος.	Πρέπει να υπάρχει σύστημα που να διασφαλίζει ότι τα ΦΠΠ, συμπεριλαμβανομένων των παραγόντων βιοελέγχου, χρησιμοποιούνται όπως επιτρέπεται για τη συγκεκριμένη καλλιέργεια και τον επιδιωκόμενο σκοπό (δηλαδή για τον εχθρό, την ασθένεια, το ζιζάνιο ή τον στόχο της επέμβασης) και σύμφωνα με τη σύσταση της ετικέτας ή την επίσημη δημοσίευση του φορέα καταχώρισης. Εάν ο παραγωγός χρησιμοποιεί ΦΠΠ χωρίς την ανάλογη σύσταση στην ετικέτα, πρέπει να υπάρχουν στοιχεία επίσημης έγκρισης για τη χρήση του εν λόγω ΦΠΠ στην εν λόγω καλλιέργεια στη χώρα αυτή. Όλα τα ΦΠΠ πρέπει να φέρουν ορθή και κατάλληλη σήμανση.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 32.01.03	Ο παραγωγός λαμβάνει δραστικά μέτρα ώστε να προλαμβάνει τη διασπορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) σε γειτονικά χωράφια.	Ο παραγωγός λαμβάνει ενεργά μέτρα για να αποφύγει τον κίνδυνο διασποράς του ΦΠΠ από τα δικά του αγροτεμάχια σε γειτονικές περιοχές παραγωγής. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη γνώση του τι καλλιεργούν οι γείτονες, τη φύτευση ζωντανών περιφράξεων, τη συντήρηση του εξοπλισμού ψεκασμού κ.λπ.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 32.01.04	Ο παραγωγός λαμβάνει δραστικά μέτρα ώστε να προλαμβάνει τη διασπορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) από γειτονικά χωράφια.	Ο παραγωγός θα πρέπει να λαμβάνει δραστικά μέτρα για την αποφυγή κινδύνου διασποράς ΦΠΠ από παρακείμενα χωράφια π.χ. κάνοντας συμφωνίες και οργανώνοντας συζητήσεις με παραγωγούς από γειτονικά χωράφια, ώστε να εξαιρεθεί ο κίνδυνος για ανεπιθύμητη διασπορά ΦΠΠ, φυτεύοντας φυτικούς φράχτες στις παρυφές των καλλιεργημένων χωραφιών και αυξάνοντας τη δειγματοληψία φυτοφαρμάκων στα εν λόγω χωράφια.	Συνιστάται

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 32.02	Αρχεία εφαρμογής		
FV-Smart 32.02.01	Τηρούνται αρχεία των εφαρμογών φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ).	Πρέπει να τηρούνται αρχεία για όλες τις εφαρμογές των ΦΠΠ, των παραγόντων βιοελέγχου και των μετασυλλεκτικών επεμβάσεων και πρέπει να διευκρινίζουν τα ακόλουθα: - Καλλιέργεια ή/και ποικιλία όπου έχει γίνει η εφαρμογή - Την τοποθεσία εφαρμογής (γεωγραφική έκταση, όνομα ή στοιχεία της παραγωγικής εκμετάλλευσης και του αγρού, οπωρώνα, θερμοκηπίου ή εγκατάστασης όπου βρίσκεται η καλλιέργεια) - Ακριβείς ημερομηνίες (ημέρα/μήνας/έτος) από την έναρξη έως τη λήξη (Ο παραγωγός δεν χρειάζεται να καταγράφει τις ώρες λήξης, αλλά πρέπει πάντα να καταγράφει τις ημερομηνίες λήξης. Με τον τρόπο αυτό, θεωρείται ότι τα διαστήματα επανεισόδου υπολογίζονται με βάση την έναρξη της επόμενης ημερολογιακής ημέρας.) - Εγγεγραμμένη εμπορική ονομασία και δραστική ουσία ή ωφέλιμος οργανισμός με επιστημονική ονομασία - Προσυλλεκτικό διάστημα σύμφωνα με την ετικέτα του προϊόντος ή, εάν δεν αναγράφεται στην ετικέτα, όπως αναφέρεται από επίσημη πηγή - Ποσότητα του προϊόντος που εφαρμόζεται (βάρος ή όγκος) και συγκέντρωση ή ποσοστό - Τύπος μηχανημάτων ή εξοπλισμού εφαρμογής που χρησιμοποιήθηκε (ψεκαστήρας πλάτης, εναέρια εφαρμογή, έγχυση χημικών κ.λπ.) - Λόγος εφαρμογής (εχθρός, ασθένεια, ζιζάνιο, κατάσταση κ.λπ. που αποτελεί στόχο της εφαρμογής) - Ονοματεπώνυμο του υπεύθυνου εφαρμογής (πρόσωπο που εφαρμόζει το προϊόν)	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Ονοματεπώνυμο του τεχνικά υπεύθυνου για τη λήψη αποφάσεων και την έγκριση των αιτήσεων θεραπείας (εάν ένα άτομο εγκρίνει όλες τις αιτήσεις, τα στοιχεία του ατόμου πρέπει να καταγραφούν μόνο μία φορά)	
FV-Smart 32.02.02	Οι καιρικές συνθήκες τη στιγμή της εφαρμογής καταγράφονται.	Για όλες τις εφαρμογές φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) πρέπει να καταγράφονται οι τοπικές καιρικές συνθήκες (άνεμος, ηλιοφάνεια/συννεφιά, υγρασία, κ.λπ.) που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα της επεξεργασίας ή τη διασπορά σε γειτονικές καλλιέργειες. Αυτό μπορεί να έχει τη μορφή εικονογραμμάτων με πλαίσια επιλογής, πληροφοριών κειμένου ή άλλου βιώσιμου συστήματος στο αρχείο. Ένδειξη «Μ/Ε» για καλυμμένες καλλιέργειες.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 32.02.03	Η διαχείριση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) υποστηρίζεται με δείκτες μέτρησης.	Οι αποδεκτοί δείκτες μέτρησης επιτρέπουν τον υπολογισμό των εξής: - Καταλόγου χρησιμοποιούμενων δραστικών ουσιών - Των συνολικών ποσοτήτων δραστικών ουσιών που εφαρμόστηκαν στην παραγωγική εκμετάλλευση (σε kg/καλλιέργεια, kg/μήνα και kg/εκτάριο/μήνα) Οι δείκτες μέτρησης θα πρέπει να αφορούν στις διάφορες τοποθεσίες παραγωγής της παραγωγικής εκμετάλλευσης, στις μονάδες χρόνου (π.χ. καλλιεργητικοί κύκλοι) και στις δραστικές ουσίες ανά κιλό προϊόντος και ανά εκτάριο παραγωγής. Στις ομάδες παραγωγών της Επιλογής 2, η απόδειξη σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) είναι αποδεκτή. Τα αποτελέσματα (δεδομένα) για τις μετρήσεις σε επίπεδο ομάδας και παραγωγικής εκμετάλλευσης πρέπει να είναι διαθέσιμα για να υποδεικνύουν τη συμμόρφωση.	Συνιστάται

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 32.03	Διαστήματα πριν από τη συγκομιδή για την εφαρμογή φυτοπροστατευτικών προϊόντων		
FV-Smart 32.03.01	Υπάρχουν αποδείξεις ότι τηρήθηκαν τα καταχωρισμένα διαστήματα πριν από τη συγκομιδή.	Ο παραγωγός πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει, με τη χρήση αρχείων όπως τα αρχεία εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) και οι ημερομηνίες συγκομιδής των καλλιεργειών, ότι τα διαστήματα πριν από τη συγκομιδή έχουν τηρηθεί για τα ΦΠΠ που εφαρμόζονται στις καλλιέργειες. Συγκεκριμένα, σε περιπτώσεις συνεχούς συγκομιδής, πρέπει να υπάρχουν συστήματα στον αγρό, στον οπωρώνα ή στο θερμοκήπιο (προειδοποιητικές πινακίδες, χρόνος εφαρμογής κ.λπ.) για να διασφαλίζεται η τήρηση όλων των διαστημάτων πριν από τη συγκομιδή.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 32.04	Κενά δοχεία		
FV-Smart 32.04.01	Τα κενά δοχεία φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) ξεπλένονται τριπλά με νερό πριν από την αποθήκευση και την απόρριψη και το προϊόν απόπλυσης απορρίπτεται με τρόπο που να μειώνει τον κίνδυνο για το περιβάλλον.	Η συσκευή έκπλυσης πεπιεσμένου νερού για συσκευασίες ΦΠΠ πρέπει να τοποθετείται στα μηχανήματα εφαρμογής ΦΠΠ ή πρέπει να υπάρχουν τεκμηριωμένες οδηγίες απόπλυσης κάθε συσκευασίας τουλάχιστον τρεις φορές πριν την απόρριψή τους. Είτε μέσω χρήσης μιας συσκευής χειρισμού συσκευασίας ή σύμφωνα με μια τεκμηριωμένη διαδικασία για χρήστες ψεκαστήρα, το προϊόν απόπλυσης από τις άδειες συσκευασίες ΦΠΠ θα πρέπει πάντα να επιστρέφει στο βυτίο του ψεκαστήρα όταν γίνεται μίξη ή να απορρίπτεται με τρόπο που δε θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των τροφίμων ή το περιβάλλον.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 32.04.02	Αποφεύγεται η επαναχρησιμοποίηση των άδειων συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) για σκοπούς άλλους από το να περιέχουν και να μεταφέρουν το ίδιο προϊόν.	Υπάρχει απόδειξη ότι οι άδειες συσκευασίες ΦΠΠ δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ούτε επαναχρησιμοποιούνται για οτιδήποτε άλλο από το να περιέχουν και να μεταφέρουν το ίδιο προϊόν όπως αναγράφεται στην αρχική ετικέτα. Σε περιοχές όπου υπάρχει κίνδυνος να χρησιμοποιηθεί η συσκευασία για τη μεταφορά πόσιμου νερού, οι συσκευασίες πρέπει να τρυπηθούν πριν από την απόρριψη.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 32.04.03	Οι άδειες συσκευασίες διατηρούνται σε ασφαλές μέρος μέχρι να απορριφθούν.	Υπάρχει ένα καθορισμένο ασφαλές σημείο αποθήκευσης για όλες τις άδειες συσκευασίες φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) πριν την απόρριψη, το οποίο είναι απομονωμένο από την καλλιέργεια και τα υλικά συσκευασίας (δηλ. με μόνιμη σήμανση), με φυσικά περιορισμένη πρόσβαση για ανθρώπους και ζώα.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 32.04.04	Τα κενά δοχεία φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) απορρίπτονται με τρόπο που να μειώνει τον κίνδυνο για τον άνθρωπο και το περιβάλλον.	Οι παραγωγοί θα πρέπει να απορρίπτουν τις άδειες συσκευασίες ΦΠΠ χρησιμοποιώντας ένα ασφαλές σύστημα χειρισμού πριν την απόρριψη και μία μέθοδο απόρριψης η οποία αποφεύγει την έκθεση των ανθρώπων στο περιεχόμενο και τη ρύπανση του περιβάλλοντος (υδάτινα ρεύματα, χλωρίδα και πανίδα).	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 32.04.05	Χρησιμοποιούνται επίσημα συστήματα συλλογής και απόρριψης, όταν υπάρχουν, και στην περίπτωση αυτή οι άδειες συσκευασίες αποθηκεύονται κατάλληλα, σημαίνονται και υποβάλλονται σε χειρισμό σύμφωνα με τους κανόνες του εν λόγω συστήματος συλλογής.	Όταν υπάρχουν επίσημα συστήματα συλλογής και απόρριψης, πρέπει να υπάρχουν αρχεία συμμετοχής του παραγωγού. Όλες οι άδειες συσκευασίες φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ), αφού αδειάσουν, πρέπει να αποθηκεύονται, να επισημαίνονται, να υποβάλλονται σε χειρισμό και να απορρίπτονται κατάλληλα σύμφωνα με τις απαιτήσεις των επίσημων συστημάτων συλλογής και απόρριψης, κατά περίπτωση.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 32.04.06	Τηρούνται όλοι οι τοπικοί κανονισμοί σχετικά με την απόρριψη ή την καταστροφή των δοχείων φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ).	Όλοι οι σχετικοί εθνικοί, περιφερειακοί και τοπικοί κανονισμοί και η νομοθεσία, αν υπάρχουν, έχουν εφαρμοσθεί όσον αφορά την απόρριψη των άδειων συσκευασιών ΦΠΠ.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 32.05	Ληγμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα		
FV-Smart 32.05.01	Τα ληγμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα (ΦΠΠ) πρέπει να διατηρούνται σε ασφαλές μέρος, να προσδιορίζονται και να απορρίπτονται μέσω ενός εξουσιοδοτημένου ή εγκεκριμένου καναλιού.	Πρέπει να υπάρχουν αρχεία που να υποδεικνύουν ότι τα ληγμένα ΦΠΠ έχουν απορριφθεί μέσω επίσημα εγκεκριμένων καναλιών. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό, τα ληγμένα ΦΠΠ πρέπει να διατηρούνται με ασφάλεια και να είναι αναγνωρίσιμα.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 32.06	Απόρριψη του πλεονάζοντος ψεκαστικού διαλύματος		
FV-Smart 32.06.01	Τα πλεονάζοντα ψεκαστικά διαλύματα ή τα προϊόντα πλυσίματος δεξαμενών απορρίπτονται με υπευθυνότητα.	Η εφαρμογή του πλεονάζοντος διαλύματος ψεκασμού και των προϊόντων πλυσίματος δεξαμενών στην καλλιέργεια είναι η πρώτη μέθοδος απόρριψης, με την προϋπόθεση ότι δεν υπερβαίνεται η συνολική δόση της ετικέτας. Το πλεονάζον διάλυμα ή τα προϊόντα πλυσίματος των δεξαμενών πρέπει να απορρίπτονται με τρόπο που να μην αποτελεί κίνδυνο για το περιβάλλον. Κανένα αγροχημικό απόβλητο δεν πρέπει να απελευθερώνεται στο ανοικτό περιβάλλον. Πρέπει να τηρούνται αρχεία.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 32.07	Ανάλυση υπολειμμάτων		
FV-Smart 32.07.01	Οι πληροφορίες σχετικά με τα ανώτατα όρια υπολειμμάτων (MRL) είναι διαθέσιμες για τις αγορές προορισμού στις οποίες θα διακινηθούν τα προϊόντα.	Ο παραγωγός ή ο πελάτης του παραγωγού πρέπει να διαθέτει κατάλογο με τα τρέχοντα ισχύοντα MRL για όλες τις αγορές στις οποίες πρόκειται να διακινηθούν τα προϊόντα (εγχώριες ή/και διεθνείς). Τα MRL προσδιορίζονται είτε με την απόδειξη της επικοινωνίας με τους πελάτες που	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		επιβεβαιώνουν τις προβλεπόμενες αγορές είτε με την επιλογή της συγκεκριμένης χώρας ή των χωρών στις οποίες πρόκειται να διακινηθούν τα προϊόντα.	
FV-Smart 32.07.02	Έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση επικινδυνότητας για όλα τα εγγεγραμμένα προϊόντα και πληρούνται οι απαιτήσεις για τα ανώτατα επίπεδα υπολειμμάτων (MRL) της (των) σχετικής(ών) αγοράς(ών).	Η αξιολόγηση επικινδυνότητας πρέπει να καλύπτει όλες τις εγγεγραμμένες καλλιέργειες και τον δυνητικό κίνδυνο υπέρβασης των MRL με βάση τη χρήση φυτοπροστατευτικού προϊόντος (ΦΠΠ). Η αξιολόγηση επικινδυνότητας μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτούνται αναλύσεις όταν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις: - Καμία χρήση ΦΠΠ κατά τη διάρκεια της περιόδου παραγωγής ή κατά το μετασυλλεκτικό χειρισμό - Αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου υπολειμμάτων από τον πελάτη (μεταποιητή ή άλλο) - Μία αξιολόγηση επικινδυνότητας επικυρωμένη από ανεξάρτητο τρίτο μέρος [πχ. επιθεωρητή του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ)] ή από τον πελάτη Όταν η εκτίμηση κινδύνου καταλήγει στο συμπέρασμα ότι απαιτείται ανάλυση, πρέπει να καταγράφεται ο αριθμός, ο τύπος, η θέση και η συχνότητα της δειγματοληψίας. Απαιτείται η συμμόρφωση με τα κατώτατα όρια MRL στη χώρα παραγωγής, ανεξάρτητα από το αν το προϊόν εξάγεται σε άλλες χώρες. Εάν τα MRL της αγοράς της προβλεπόμενης εξαγωγής είναι αυστηρότερα από εκείνα της χώρας παραγωγής, υπάρχει τεκμηρίωση ότι τα εν λόγω MRL έχουν ληφθεί υπόψη. Η τεκμηρίωση πρέπει να υποστηρίζει τις αποφάσεις εξαγωγής με βάση τη χρήση του ΦΠΠ και τα αποτελέσματα της ανάλυσης MRL, ώστε να διατηρείται η συμμόρφωση με τους κανονισμούς της χώρας προορισμού.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Όταν υπεύθυνοι για όλες τις αποστολές είναι μεσσίες και η χώρα προορισμού είναι εκτός του ελέγχου του παραγωγού, πρέπει να επαληθεύεται η συμμόρφωση με τα MRL στη χώρα παραγωγής. Ο παραγωγός μπορεί να αναθέσει την αξιολόγηση επικινδυνότητας και τη δειγματοληψία σε ένα σύστημα παρακολούθησης υπολειμμάτων (RMS) ΦΠΠ που διαχειρίζονται τρίτοι και το οποίο αξιολογείται από εγκεκριμένο ΦΠ του GLOBALG.A.P.	
FV-Smart 32.07.03	Ακολουθούνται οι σωστές διαδικασίες δειγματοληψίας και δοκιμών για τα ανώτατα επίπεδα υπολειμμάτων (MRL).	Πρέπει να υπάρχουν τεκμηριωμένα στοιχεία που να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τις ισχύουσες διαδικασίες δειγματοληψίας.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 32.07.04	Διατίθεται τεκμηριωμένο σχέδιο δράσης που περιγράφει τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν σε περίπτωση ανίχνευσης μη εγκεκριμένου φυτοπροστατευτικού προϊόντος (ΦΠΠ) κατά τη δειγματοληψία των ανώτατων επιπέδων υπολειμμάτων (MRL).	Πρέπει να υπάρχει ένα τεκμηριωμένο σχέδιο δράσης που περιγράφει τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν σε περίπτωση που η ανάλυση των MRL εντοπίσει την παρουσία ενός ΦΠΠ που δεν είναι εγκεκριμένο για χρήση στο προϊόν (δεν έχει καταχωριστεί στη χώρα παραγωγής, δεν έχει επισημανθεί για χρήση στο προϊόν κ.λπ.). Το σχέδιο περιγράφει λεπτομερώς τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διερεύνηση της αιτίας, τη διασφάλιση του μετριασμού όλων των κινδύνων για την ασφάλεια των τροφίμων και τη διευθέτηση της απόρριψης του προϊόντος, εάν χρειάζεται.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 32.07.05	Διατίθεται τεκμηριωμένο σχέδιο δράσης που περιγράφει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε περίπτωση υπέρβασης ενός ανώτατου επιπέδου υπολειμμάτων (MRL).	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένο σχέδιο δράσης που να περιγράφει τα βήματα και τις ενέργειες που πρέπει να πραγματοποιηθούν σε περίπτωση που η ανάλυση υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικού προϊόντος υποδεικνύει	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		υπέρβαση MRL (MRL τόσο της χώρας παραγωγής όσο και των χωρών προορισμού, εάν είναι διαφορετικά). Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει την επικοινωνία με τους πελάτες και μπορεί να αποτελεί μέρος της διαδικασίας ανάκλησης και απόσυρσης.	
FV-Smart 32.08	Εφαρμογή άλλων ουσιών		
FV-Smart 32.08.01	Για όλες τις άλλες ουσίες που δεν καλύπτονται από κανένα κεφάλαιο τηρούνται ενημερωμένα αρχεία εφαρμογών.	Πρέπει να τηρούνται αρχεία άλλων ουσιών που εφαρμόζονται στο νερό, το έδαφος και τα συστήματα υδροπονικής καλλιέργειας/υδρολίπανσης (προωθητές ανάπτυξης φυτών, βελτιωτικά εδάφους, ρυθμιστές pH, θεραπείες ιδιοπαραγωγής ή εμπορίου κ.λπ.). Τα αρχεία πρέπει να περιέχουν την ονομασία της ουσίας, την καλλιέργεια, τον αγρό, την ημερομηνία και την ποσότητα που εφαρμόστηκε. Στην περίπτωση προϊόντων εμπορίου, καταγράφεται η εμπορική ονομασία, κατά περίπτωση, και η δραστική ουσία ή το συστατικό ή η κύρια πηγή (φυτό, άλγη, ορυκτό κ.λπ.). Εάν στη χώρα παραγωγής υπάρχει σύστημα καταχώρισης για την εν λόγω ουσία ή ουσίες, η ουσία πρέπει να εγκρίνεται. Όπου οι ουσίες δεν απαιτούν έγκριση για χρήση στη χώρα παραγωγής, ο παραγωγός πρέπει να διασφαλίσει ότι η χρήση τους δε θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των τροφίμων. Τα αρχεία πρέπει να περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τα συστατικά, εφόσον είναι διαθέσιμες.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 32.09	Αποθήκευση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και προϊόντων μετασυλλεκτικής επεξεργασίας		
FV-Smart 32.09.01	Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα (ΦΠΠ), οι παράγοντες βιοελέγχου και κάθε άλλο προϊόν επεξεργασίας αποθηκεύονται με τρόπο που διασφαλίζει τη διαχείριση των σχετικών κινδύνων.	Οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης των ΦΠΠ θα πρέπει να: - Συμμορφώνονται με όλη την κατάλληλη υφιστάμενη εθνική, περιφερειακή και τοπική νομοθεσία και τους κανονισμούς - Βρίσκονται μακριά από τους χώρους παραγωγής, τους χώρους αποθήκευσης συσκευασιών, τα καταλύματα και τα συγκομιζόμενα προϊόντα για να αποφεύγεται η διασταυρούμενη μόλυνση - Είναι ασφαλείς και κλειδωμένες όταν δεν χρησιμοποιούνται - Είναι προσβάσιμες μόνο σε άτομα με επίσημη εκπαίδευση στο χειρισμό των ΦΠΠ - Αερίζονται σωστά - Διαθέτουν εξοπλισμό μέτρησης για την υποστήριξη της ακρίβειας των διαλυμάτων, συμπεριλαμβανομένων δοχείων με σήμανση διαβάθμισης και βαθμονομημένες κλίμακες - Είναι εξοπλισμένες με σκεύη (κουβάδες, σημείο παροχής νερού κ.λπ.), τα οποία θα πρέπει να διατηρούνται καθαρά για τον ασφαλή και αποτελεσματικό χειρισμό όλων των ΦΠΠ που μπορούν να εφαρμοστούν (Το τελευταίο ισχύει και για τον χώρο πλήρωσης/ανάμειξης, εάν αυτός είναι διαφορετικός.) - Διασφαλίζουν ότι όλα τα ΦΠΠ που χρησιμοποιούνται σε εγγεγραμμένες καλλιέργειες αποθηκεύονται χωριστά από εκείνα που χρησιμοποιούνται σε μη εγγεγραμμένες καλλιέργειες (π.χ. χημικά για τον κήπο) - Περιέχουν τα ΦΠΠ στους αρχικούς περιέκτες και συσκευασίες (Στην περίπτωση κατεστραμμένης συσκευασίας μόνο, η νέα συσκευασία θα πρέπει να περιέχει όλες τις πληροφορίες της αρχικής ετικέτας.)	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 32.09.02	Η αποθήκη φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) είναι δομικά σταθερή και γερή.	Η αποθηκευτική ικανότητα πρέπει να επαρκεί για να περιέχει όλα τα ΦΠΠ κατά την περίοδο αιχμής της εφαρμογής. Ο αποθηκευτικός χώρος πρέπει να είναι ανθεκτικός.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 32.09.03	Η αποθήκη φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) δεν αποτελεί κίνδυνο για τους εργαζόμενους ούτε δημιουργεί πιθανότητες διασταυρούμενης μόλυνσης.	Η αποθήκη των ΦΠΠ και των προϊόντων μετασυλλεκτικής επεξεργασίας πρέπει να μετριάξει τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων και τον κίνδυνο διασταυρούμενης μόλυνσης. Τα υγρά δεν πρέπει ποτέ να αποθηκεύονται πάνω από σκόνες ή κοκκώδη σκευάσματα.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 32.09.04	Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα (ΦΠΠ) αποθηκεύονται σε κατάλληλες θερμοκρασίες.	Οι θερμοκρασίες αποθήκευσης πρέπει να είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις της ετικέτας.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 32.09.05	Η αποθήκη φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) είναι φωτισμένη.	Η αποθήκη πρέπει να είναι επαρκώς φωτισμένη με φυσικό ή τεχνητό φωτισμό, ώστε να διασφαλίζεται η εύκολη ανάγνωση όλων των ετικετών των προϊόντων.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 32.09.06	Η αποθήκη φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) δίνει τη δυνατότητα συγκράτησης και διαχείρισης των διαρροών.	Τα ράφια δεν πρέπει να είναι απορροφητικά σε περίπτωση διαρροής (μεταλλικά, άκαμπτα πλαστικά ή καλυμμένα με αδιαπέραστη επένδυση κ.λπ.). Η αποθήκη ΦΠΠ πρέπει να έχει δεξαμενές κατακράτησης ή τα προϊόντα πρέπει να είναι περιτοιχισμένα στο 110% του όγκου του μεγαλύτερου περιέκτη αποθηκευμένου υγρού, ώστε να μην μπορεί να υπάρχει καμία διαρροή, διαποτισμός ή ρύπανση έξω από την εγκατάσταση. Υλικά και εργαλεία, όπως άμμος, σκούπα και φαράσι, καθώς και πλαστικές σακούλες, πρέπει να είναι διαθέσιμα και σε σταθερή θέση για να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά σε περίπτωση διαρροής ΦΠΠ.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 32.10	Ανάμιξη και χειρισμός		
FV-Smart 32.10.01	Οι εργαζόμενοι που εκτίθενται σε φυτοπροστατευτικά προϊόντα (ΦΠΠ) που εφαρμόζονται έχουν πρόσβαση σε υγειονομικές εξετάσεις, σύμφωνα με την αξιολόγηση επικινδυνότητας ή την έκθεση στα προϊόντα και την τοξικότητα αυτών.	Ο παραγωγός παρέχει στους εργαζομένους που έρχονται σε επαφή με τα ΦΠΠ την επιλογή να υποβάλλονται σε υγειονομικές εξετάσεις ετησίως ή σύμφωνα με την αξιολόγηση επικινδυνότητας για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων. Οι υγειονομικοί έλεγχοι πρέπει να σέβονται το απόρρητο των προσωπικών πληροφοριών. Η αξιολόγηση επικινδυνότητας πρέπει να προσδιορίζει τη συγκεκριμένη χημική έκθεση που δικαιολογεί τον υγειονομικό έλεγχο. Όταν υπάρχουν υγειονομικοί έλεγχοι μέσω κρατικών προγραμμάτων για τους εργαζομένους στην παραγωγική εκμετάλλευση ή μέσω άλλων συστημάτων, αυτοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως δικαιολογία στην αξιολόγηση επικινδυνότητας ότι η υγειονομική περίθαλψη για τους εργαζόμενους με υψηλή έκθεση είναι άμεσα διαθέσιμη. Οι εργαζόμενοι πρέπει να ενημερώνονται για τον τρόπο πρόσβασης σε αυτές τις υπηρεσίες υγείας.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 32.10.02	Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα (ΦΠΠ) αναμειγνύονται και υποβάλλονται σε χειρισμό σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ετικέτας.	Ο κατάλληλος εξοπλισμός μέτρησης πρέπει να είναι επαρκής για την ανάμιξη των ΦΠΠ και πρέπει να ακολουθούνται οι σωστές διαδικασίες χειρισμού και πλήρωσης.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 32.10.03	Διαδικασία ατυχήματος υπάρχει κοντά στην αποθήκη φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ)/χημικών.	Πρέπει να υπάρχει μια διαδικασία ατυχήματος που να περιέχει όλες τις κατάλληλες πληροφορίες και τους αριθμούς τηλεφώνου επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης και να παρουσιάζει τα βασικά βήματα της πρωτοβάθμιας περίθαλψης σε περίπτωση ατυχήματος. Η διαδικασία πρέπει να είναι προσβάσιμη από όλα τα άτομα που εργάζονται κοντά στην(στις) αποθήκη(ες) ΦΠΠ/χημικών και στην(στις) καθορισμένη(ες) περιοχή(ες) ανάμιξης.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 32.10.04	Υπάρχουν εγκαταστάσεις για την αντιμετώπιση της μόλυνσης από τον χειριστή.	Όλοι οι χώροι αποθήκευσης και πλήρωσης/ανάμειξης φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ)/χημικών που υπάρχουν στην παραγωγική εκμετάλλευση πρέπει να διαθέτουν εγκαταστάσεις πλύσης των ματιών, πηγή καθαρού νερού κοντά στον χώρο εργασίας και κιβώτιο πρώτων βοηθειών που να περιέχει το σχετικό υλικό πρώτων βοηθειών.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 32.10.05	Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα (ΦΠΠ) μεταφέρονται μεταξύ των χώρων παραγωγής με ασφάλεια και προστασία.	Ο παραγωγός διασφαλίζει ότι τα ΦΠΠ μεταφέρονται με τρόπο που μειώνει τους κινδύνους για το περιβάλλον ή για την υγεία των εργαζομένων και ακολουθεί τις ορθές πρακτικές του κλάδου.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 32.10.06	Η παραγωγική εκμετάλλευση διαθέτει τεκμηριωμένες διαδικασίες που αφορούν τους χρόνους επανεισόδου μετά την εφαρμογή φυτοπροστατευτικού προϊόντος (ΦΠΠ).	Με βάση τις οδηγίες της ετικέτας του ΦΠΠ, πρέπει να υπάρχουν σαφείς, τεκμηριωμένες διαδικασίες που να ρυθμίζουν τα διαστήματα επανεισόδου για τα ΦΠΠ που εφαρμόζονται σε καλλιέργειες (τυποποιημένη διαδικασία λειτουργίας, τότε αρχίζουν και τότε τελειώνουν τα διαστήματα, ώρα του διαστήματος ή σημάδια για την είσοδο, τρόπος εισόδου, εξαιρέσεις για την είσοδο κατά τη διάρκεια του διαστήματος, απαιτούμενος εξοπλισμός και χρόνος στον αγρό κ.λπ.) Πρέπει να λαμβάνονται ιδιαιτέρως υπόψη οι εργαζόμενοι που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο. Όταν δεν αναφέρεται περίοδος επανεισόδου, η επανείσοδος δεν επιτρέπεται έως ότου το χημικό στεγνώσει στην καλλιέργεια.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 32.11	Τιμολόγια και έγγραφα προμήθειας		
FV-Smart 32.11.01	Τα τιμολόγια ή/και τα έγγραφα προμήθειας όλων των φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) και των μετασυλλεκτικών επεξεργασιών φυλάσσονται.	Πρέπει να καταβάλλονται προσπάθειες για την αποφυγή παράνομων και παραποιημένων ΦΠΠ. Πρέπει να διατηρούνται τα τιμολόγια, τα έγγραφα προμήθειας ή τα δελτία συσκευασίας όλων των ΦΠΠ που χρησιμοποιούνται ή/και αποθηκεύονται.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 33	ΜΕΤΑΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ		
FV-Smart 33.01	Χώροι συσκευασίας (στον αγρό ή στις εγκαταστάσεις) και αποθήκευσης		
FV-Smart 33.01.01	Τα συγκομισμένα και συσκευασμένα προϊόντα αποθηκεύονται ώστε να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι για την ασφάλεια των τροφίμων.	Όλα τα προϊόντα συγκομιδής (συσκευασμένα προϊόντα, χύμα) αποθηκεύονται κατάλληλα και προστατεύονται από τη μόλυνση σύμφωνα με την αξιολόγηση επικινδυνότητας υγιεινής.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 33.01.02	Όλοι οι χώροι συλλογής, αποθήκευσης και διανομής συσκευασμένων προϊόντων καθαρίζονται και συντηρούνται.	Όλες οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός χειρισμού και αποθήκευσης προϊόντων (τοίχοι, δάπεδα, γραμμές μεταφοράς, μηχανήματα κ.λπ.) πρέπει να καθαρίζονται και να συντηρούνται με καθορισμένη συχνότητα, σύμφωνα με τεκμηριωμένο πρόγραμμα καθαρισμού και συντήρησης. Η συντήρηση δεν πρέπει να εγκυμονεί κινδύνους για την ασφάλεια των τροφίμων. Πρέπει να τηρούνται αρχεία καθαρισμού και συντήρησης.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 33.01.03	Τα υλικά συσκευασίας είναι κατάλληλα για την προβλεπόμενη χρήση τους και αποθηκεύονται υπό συνθήκες που προστατεύουν τα υλικά από τη μόλυνση.	Τα υλικά συσκευασίας (συμπεριλαμβανομένων των επαναχρησιμοποιούμενων κιβωτίων) πρέπει να είναι κατάλληλα για την προβλεπόμενη χρήση τους και να αποθηκεύονται υπό συνθήκες που προστατεύουν τα υλικά από μόλυνση και φθορά. Τα υλικά συσκευασίας μπορούν να	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		αποθηκεύονται σε εξωτερικό χώρο, εφόσον έχουν αντιμετωπιστεί οι κίνδυνοι μόλυνσης (π.χ. υλικά συσκευασίας σφραγισμένα σε πλαστικά καλύμματα).	
FV-Smart 33.01.04	Ο εξοπλισμός, τα μέσα, τα λιπαντικά καθαρισμού κ.λπ. αποθηκεύονται και χρησιμοποιούνται για την αποφυγή χημικής μόλυνσης των προϊόντων και είναι εγκεκριμένα για εφαρμογή στη βιομηχανία τροφίμων.	Για να αποφεύγεται χημική μόλυνση της παραγωγής, ο εξοπλισμός, τα προϊόντα, τα λιπαντικά καθαρισμού κ.λπ. πρέπει να φυλάσσονται σε έναν καθορισμένο ασφαλή χώρο μακριά από το προϊόν Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένη απόδειξη (ετικέτα με ειδική αναφορά ή φύλλο με τεχνικά στοιχεία) που εγκρίνει τη χρήση στη βιομηχανία τροφίμων των προϊόντων καθαρισμού, λιπαντικών κ.λπ. που μπορεί να έρθουν σε επαφή με την παραγωγή.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 33.02	Ξένα σώματα		
FV-Smart 33.02.01	Υπάρχουν συστήματα που διασφαλίζουν ότι τα ξένα υλικά δεν μολύνουν τα προϊόντα.	Πρέπει να υπάρχουν συστήματα που να διασφαλίζουν ότι ξένα υλικά, συμπεριλαμβανομένων εντόμων, λίθων, θραυσμάτων, γυαλιού και σκληρού πλαστικού, δεν μολύνουν τα προϊόντα. Το γυαλί, το σκληρό πλαστικό και παρόμοια υλικά (λαμπτήρες, φωτιστικά κ.λπ.) που αναρτώνται πάνω από τα προϊόντα ή χρησιμοποιούνται για το χειρισμό των προϊόντων πρέπει να είναι σχεδιασμένα με ασφάλεια ή προστατευμένα/προφυλαγμένα.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 33.02.02	Υπάρχει σύστημα για τον χειρισμό της μόλυνσης από ξένα υλικά.	Πρέπει να υπάρχει σύστημα για τον χειρισμό της μόλυνσης από ξένα υλικά, συμπεριλαμβανομένων των θραυσμάτων γυαλιού και σκληρού πλαστικού (σε θερμοκήπια, χώρους χειρισμού, προετοιμασίας και αποθήκευσης προϊόντων κ.λπ.).	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 33.03	Έλεγχος θερμοκρασίας και υγρασίας		
FV-Smart 33.03.01	Τηρούνται ελεγχόμενες συνθήκες αποθήκευσης.	Οι χώροι αποθήκευσης με ελεγχόμενη θερμοκρασία, υγρασία (κατά περίπτωση) και ατμόσφαιρα πρέπει να παρακολουθούνται και να συντηρούνται. Πρέπει να τηρούνται αρχεία της παρακολούθησης.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
FV-Smart 33.04	Έλεγχος εχθρών		
FV-Smart 33.04.01	Υπάρχει και εφαρμόζεται σχέδιο διαχείρισης εχθρών.	Πρέπει να υπάρχει σχέδιο διαχείρισης εχθρών για την παρακολούθηση και τον έλεγχο των εχθρών στους χώρους συσκευασίας και αποθήκευσης. Πρέπει να υπάρχει οπτική απόδειξη ότι η διαδικασία παρακολούθησης και μείωσης εχθρών είναι αποτελεσματική.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 33.04.02	Τηρούνται αρχεία με τους ελέγχους καταπολέμησης εχθρών και τις απαραίτητες ενέργειες που έχουν ληφθεί.	Η παρακολούθηση πρέπει να είναι προγραμματισμένη και πρέπει να υπάρχουν αρχεία με τους ελέγχους καταπολέμησης εχθρών και το(α) επακόλουθο(α) σχέδιο(α) δράσης.	Κύρια Απαίτηση
FV-Smart 33.05	Επισήμανση προϊόντος		
FV-Smart 33.05.01	Η επισήμανση του τελικού προϊόντος είναι κατάλληλη.	Όταν η τελική συσκευασία του προϊόντος περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής της πιστοποίησης, η επισήμανση του προϊόντος πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες απαιτήσεις στη χώρα προοριζόμενης πώλησης και τις τυχόν προδιαγραφές του πελάτη. Η συσκευασία μπορεί να παρέχεται από τον πελάτη, υποδεικνύοντας τη συμμόρφωση με τις προδιαγραφές του πελάτη.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
FV-Smart 33.06	Πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης		
FV-Smart 33.06.01	Για τους χώρους χειρισμού προϊόντων εφαρμόζεται πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης μικροβίων με βάση τον κίνδυνο.	Όταν σε μια επιχείρηση περιλαμβάνονται μετασυλλεκτικές δραστηριότητες, πρέπει να υπάρχει πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης μικροβίων βάσει κινδύνου για τους χώρους χειρισμού των προϊόντων. Το πρόγραμμα πρέπει να επιτρέπει την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών καθαρισμού και να εντοπίζει τις πηγές πιθανής μόλυνσης (στο νερό, στις επιφάνειες κ.λπ.). Η αξιολόγηση επικινδυνότητας πρέπει να προσδιορίζει τις περιοχές πιθανής μόλυνσης (π.χ. περιοχές με υψηλή κυκλοφορία ή θέσεις που είναι δύσκολο να καθαριστούν). Η γεωργία ελεγχόμενου περιβάλλοντος (ΓΕΠ) με προγράμματα περιβαλλοντικής παρακολούθησης πρέπει να παρουσιάζει τεκμηρίωση για τις εφαρμοστέες δραστηριότητες παραγωγής και να μην περιορίζεται στο χειρισμό του προϊόντος.	Δευτερεύουσα Απαίτηση